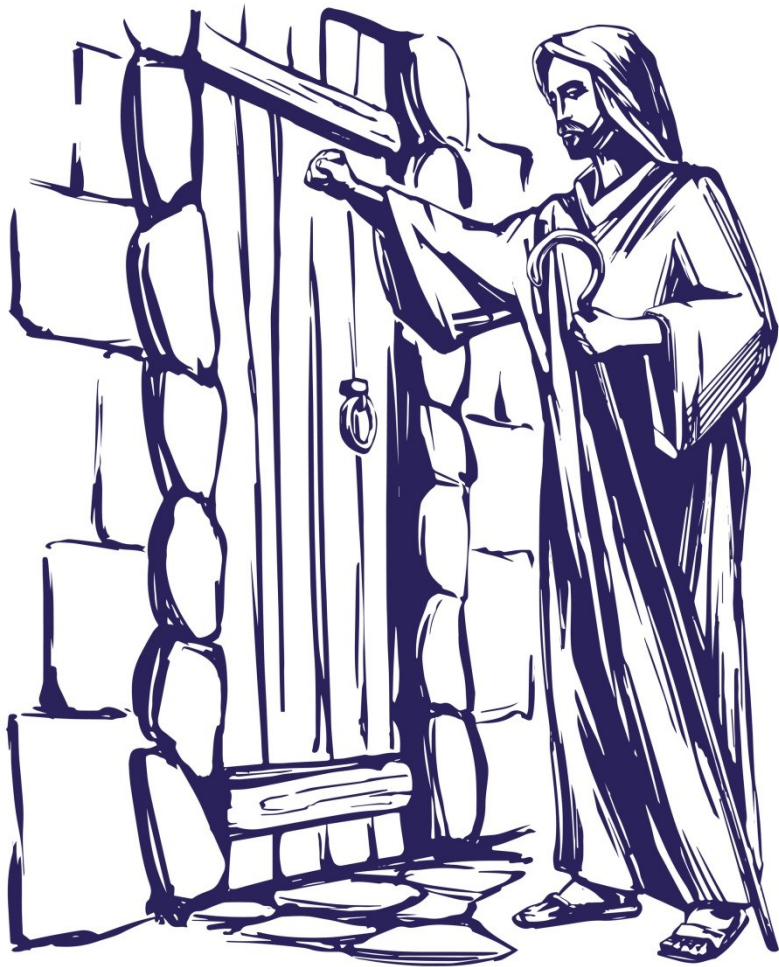

A close-up, low-angle shot of a person's hand turning a door handle. The hand is in silhouette, and the door handle is a classic round knob. Bright sunlight streams through the doorway, creating a strong lens flare and illuminating the scene with a warm, golden light. The background is blurred, showing what appears to be a wooden interior.

Ang Pagtuktok sa Pultahan

Robert J.
Wieland

Nanuktok sa pultahan

Robert Wieland

Ang Pagtuktok sa Pultahan

Robert Wieland

Mga Sulod

Pasiuna	3
Ang Atong Kalisod sa Ikapitong Adlaw nga Adventista.....	Error! Bookmark not defined.
Kang Kinsa Gipadala ang Mensahe?	10
Giunsa Nagsugod ang Problema nga "Wala Ka Masayod".....	Error! Bookmark not defined.
Wala Mahunahuna nga Sala sa Kasaysayan sa Kasulatan	21
Kon ang Tanang Pagkadili-matarong Tinuod nga Mahinloan.....	Error! Bookmark not defined.
Ang Atong Kasaysayan sa Denominasyon ug ang Mensahe sa Laodicea.....	Error! Bookmark not defined.
Ang mga Tambal nga Gitudlo sa Dios: "Bulawan"	57
Ang mga Tambal nga Gitudlo sa Diyos: "Putting Bisti" ug "Panghaplas sa Mata"	94
Usa ka Epilogo: Ang Awit ni Solomon ug ang Mensahe sa Laodicea	105
Appendix A Bahin nga Kompilasyon sa mga Pahayag ni Ellen White Mahitungod sa Wala Mahunahuna nga Sala	110

Giimprinta sa Maranatha Media
maranathamedia-philippines.com

Giimprinta pag-usab September 5, 2018

Pasiuna

Kon si Jesus mismo ang mamumulong sa inyong simbahan karong umaabot nga Igpapahulay, unsa kaha ang Iyang mensahe?

Yano ra ang tubag. Siya na ang Bisitang Mamumulong; ug ang Iyang mensahe dali nga madungog sa tanan—ang mensahe nga gitumong "ngadto sa anghel sa simbahan sa mga taga-Laodicea."

Lagmit mas daghang sermon ang giwali kanato ug mas daghang pulong ang gisulat mahitungod sa mensahe sa Laodicea kay sa bisan unsang laing hilisgutan sulod sa miaging gatos ka tuig. Apan tungod sa pipila ka katingad-an nga hinungdan, ang pagbag-o nga gipangayo sa mensahe daw wala gyud mahitabo. Samtang nagpadayon ang mga dekada, daw mas grabe pa ang makalilisang nga espirituhanong mga kahimtang nga nanginahanglan og pagbag-o.

Nahimo na ba kitang komon kaayo sa pamilyar nga pinulongan sa Pinadayag 3:14-21 nga kini usa ka pagpakaulaw? Gibunalan ba nato ang atong kaugalingon sa matag karon ug unya nga mga pagbiaybiay base niining mensahe hangtod nga kita maluya na sa masokistikong ritwal?

Kanus-a iwali ang katapusang sermon bahin sa mensahe sa Laodicea nga moresulta sa aksyon nga makatuman sa "tambag" nga gihatag sa Tinuod nga Saksi?

Kini nga libro wala gituyo nga usa ka pagbalik-balik sa gikapoy nga mga cliché nga gigamit sa usa ka espiritu sa pagpangita og sayop. Atong tan-awon ang mensahe sa atong Ginoo gikan sa usa ka talagsaon nga panglantaw — ang mensahe sa 1888 sa pagkamatarung ni Kristo. Ang pamilyar nga mga pulong ni Jesus ngadto sa ikapitong simbahan mahimong adunay bag-o ug makapakurat nga kahulugan sa kahayag sa atong kasaysayan pagkahuman sa 1888. Kini mahimong "presenteng kamatuoran." Plano sa Dios nga ang kamatuoran magdala sa Iyang katawhan ngadto sa usa ka hingpit nga panaghiusa sa pagtrabaho. Hinaut nga ang mga prinsipyo nga gipresentar dinhi makatabang kanatong tanan nga magkahiusa sa pundasyon sa walay katapusan nga kamatuoran, aron kita makakat-on sa paghimaya sa atong Ginoo

isip mga indibidwal ug isip usa ka lawas, ug tinuod nga molihok sumala sa Iyang "tambag" sa mensahe sa Laodicea. Ang kusog nga mga tingog nagsulti kanato nga walay paglaum alang sa simbahan; adunay paglaum kon atong buhaton ang gisulti sa atong Ginoo: "Busa magmadasigon ka, ug paghinulsol."

Ang kasaysayan dili usa ka masulub-on nga awit sa kasubo; kini usa ka balik-balik nga panawagan sa paghinulsol. — G. Ernest Wright, Ang Hamon sa Pagtuo sa Israel.

Ang Ginoo nagpahayag nga ang kasaysayan sa nangagi pagasaysayon samtang kita mosulod sa katapusang buhat. — Ellen G. White, MS 129, 1905 (2SM 390)

Dili kita makalikay sa kasaysayan. Sa kadugayan, walay pag-apelar gikan sa kasaysayan ngadto sa bisan unsang mas taas nga korte tungod sa yanong rason nga ang kasaysayan kay ang Dios mao ang naghulma niin. — Abraham Lincoln

Balik-balik nga gipakita kanako nga ang nangaging mga kasinatian sa katawhan sa Dios dili angay isipon nga mga patay nga kamatuoran. Dili nato angay tagdon ang rekord niining mga kasinatian sama sa atong pagtratar sa usa ka almanac sa miaging tuig. Ang rekord kinahanglan hinumdoman; kay ang kasaysayan masubli. — Ellen G. White, MS. D-238, 1903

Ang Atong Kalisod sa Ikapitong Adlaw nga Adventista

Adunay usa ka wala tagda apan importante nga pagpangandam nga buhaton sa dili pa moabot ang katapusang pagbubo sa Espiritu Santo sa Ulahing Ulan. Ang solusyon sa atong problema mahimong mas yano kay sa atong gihunahuna. Kana nga labing gikinahanglan nga pagpangandam mao ang tin-aw nga pagsabot sa espesyal nga mensahe ni Kristo ngadto sa Iyang katawhan sa katapusang mga adlaw — ang mensahe sa Laodicea nga gitumong ngadto sa "anghel" sa ikapitong simbahan sa Pinadayag 2 ug 3.

Bisan tuod tinuod nga "ang mensahe sa Laodicea ... kinahanglan moadto sa tanang simbahan" (6T 77), gigamit kini ni Ellen G. White labi na sa denominasyon sa Seventh-day Adventist balik-balik. Dugang pa, kung masabtan ug madawat sa Seventh-day Adventist Church kana nga mensahe, siya miingon, "ang kusog nga singgit sa ikatulong anghel" dili na malangan. Giila namo nga ang Ulahing Ulan ug Kusog nga Singgit nalangan sulod sa daghang mga dekada. Ang bugtong posible nga konklusyon mao nga kinahanglan adunay usa ka butang sa mensahe sa Laodicea nga wala nato masabti o madawat. Hunahunaa kini nga hinungdanon nga pahayag:

Gipakita kanako nga ang pagpamatuod ngadto sa mga taga-Laodicea magamit sa katawhan sa Dios sa pagkakaron, ug ang hinungdan nga wala kini makahimo og mas dako nga buhat tungod sa kagahi sa ilang mga kasingkasing... Sa dihang kini unang gipresentar,... halos tanan mituo [sa husto, kini gipasabot] nga kini nga mensahe matapos sa kusog nga singgit sa ikatulong anghel.... Gidisenyo kini aron pukawon ang katawhan sa Dios, aron madiskobrehan kanila ang ilang mga pagbalik sa pagtuo, ug aron modala ngadto sa madasigon nga paghinulsol, aron sila mapanalanginan sa presensya ni Jesus, ug maandam alang sa kusog nga singgit sa ikatulong anghel. (1T 186).

Kon, human niining daghang dekada nga pag-ampo alang niini, dili gihapon kita "angay alang sa kusog nga singgit", dili ba maalamon nga ibalhin ang atong atensyon ngadto sa mensahe sa Laodicea aron makit-an ang hinungdan? Tingali wala pa nato masabti "kining mensahe sa tanan nga mga hugna niini" (7BC 964). Maalamon ba alang kanato nga maghunahuna nga nasabtan na nato ang lawom

nga kahulugan sa maong mensahe? Ang mosunod nagpunting sa usa ka kasinatian nga anaa pa sa umaabot:

Ang mensahe ngadto sa simbahan sa Laodicea angay kaayo kanato isip katawhan. Dugay na kining gibutang sa atong atubangan, apan wala kini tagda sama sa angay unta. Kon ang buhat sa paghinulsol matinuoron ug lawom, ang indibidwal nga mga miyembro sa simbahan mopalit sa mga bahandi sa langit. (7 BC 961; 1894; gidugang ang gibug-aton).

... Adunay patay nga langaw sa pahumot. ... Ang imong pagpakamatarong sa kaugalingon makapasuko kang Ginoong Jesu-Cristo. (Pin. 3:15-18 gikutlo.) Kini nga mga pulong magamit sa mga simbahan ug sa daghan niadtong anaa sa mga posisyon nga gisaligan sa buhat sa Dios. (Ibid. 962, 963; 1899).

Adunay usa ka lawom ug mysteryosong sumpay nga naglambigit sa mensahe sa 1888 ngadto sa pag-apelar ni Kristo sa Iyang hinigugmang Laodicea. Atong makita nga ang mga panahon halos dili maihap gihiusa ni Ellen G. White kining duha. Pananglitan, hunahunaa ang mosunod nga gikuha gikan sa usa ka sulat nga gisulat sa konteksto sa mensahe sa 1888 ug ang reaksyon batok niini (ang pagkamatarong pinaagi sa pagtuo mao ang hilisgutan.):

Ang mensahe sa Laodicea nagpadayon sa pagmantala. Dad-a kini nga mensahe sa tanan nga mga hugna niini ug ipalanog kini ngadto sa mga tawo bisan asa nga ang Dios magbukas sa dalan. Ang pagkamatarong pinaagi sa pagtuo ug ang pagkamatarong ni Kristo mao ang mga tema nga ipresentar ngadto sa usa ka nagkalaglag nga kalibutan. (7BC 964, 1892)

Ang gitudlo sa Diyos nga mga tambal alang sa kahimtang sa garbo sa Laodicea mao ang "bulawan nga gisulayan sa kalayo", "puti nga bisti" ug "panghaplas sa mata". Kini ang mga importanteng tema nga naglangkob sa mensahe sa 1888. Sa paglabay sa panahon, nahimong mas klaro nga ang salin nga simbahan wala gyud hingpit nga nakasabot sa dinamika niini nga mensahe. Mangahas ba kita sa paglimud nga kini nga hait nga pagbadlong nga gisulat niadtong 1890 magamit karon?

Unsaon man sa atong mga ministro nga mahimong mga representante ni Kristo kon mobati sila nga igo na sa ilang

kaugalingon, kon pinaagi sa espiritu ug kinaiya sila moingon, "Ako dato, ug nabusog sa mga butang, ug wala nay nakulang kanako"? Dili kita angay nga anaa sa usa ka kahimtang nga natagbaw sa kaugalingon, kay kon dili kita ihulagway nga mga kabus, ug alaot, ug makaluluoy, ug buta, ug hubo.

Sukad sa panahon sa meeting sa Minneapolis, akong nakita ang kahimtang sa Simbahan sa Laodicea nga wala pa sukad mahitabo. Nadungog nako ang pagbadlong sa Dios nga gisulti niadtong mibati nga natagbaw pag-ayo, nga wala mahibalo sa ilang espirituhanong kakabus... sama sa mga Judio, daghan ang nagpiyong sa ilang mga mata aron dili sila makakita, apan adunay sama ka dako nga peligro karon sa pagpiyong sa mga mata sa kahayag ug sa paglakaw nga bulag kang Kristo, nga wala mobati og panginahanglan, sama sa dihang Siya dinhi sa yuta...

Kadtong mga nakaamgo sa ilang panginahanglan sa paghinulsol ngadto sa Dios, ug pagtuo ngadto sa atong Ginoong Jesu-Cristo makabaton ug pagbasol sa kalag, maghinulsol tungod sa ilang pagsukol sa Espiritu sa Ginoo. Ilang isugid ang ilang sala sa pagdumili sa kahayag nga gipadala kanila sa Langit sa maloloy-on nga paagi, ug ilang biyaan ang sala nga nakapasubo ug nakapainsulto sa Espiritu sa Ginoo. (R&H, August 26, 1890).

Kon ang mensahe sa Laodicea gidisenyo nga ang simbahan "maandam alang sa kusog nga singgit sa ikatulong anghel" (1T 186). Ug ang "kahimtang sa simbahan sa Laodicea" "sukad sa panahon sa meeting sa Minneapolis" giingon nga delikado "nga wala pa sukad" (op. cit.), klaro nga ania ang usa ka natad sa pagtuon nga angay sa atong labing suod nga atensyon. Sa yano nga kamatuoran nga ang Kusog nga Singgit wala pa mogawas sama sa angay, ang kasaysayan nagpakita nga ania ang "kasamtangang kamatuoran". Ang atong kasamtangang kabalaka sa pagpangita sa tinuod nga hinungdan sa taas nga paglangan kinahanglan nga magdala kanato ngadto sa usa ka pagtuon pag-usab sa mensahe ni Kristo ngadto sa simbahan sa Laodicea.

Kon kita mobati nga "dato ug mitubo sa mga kaayohan" mahitungod sa atong pagsabot sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo", ug kon kita mobati nga mapahitas-on ug matagbaw tungod sa atong dakong pag-uswag sa pagmantala niini sa kalibutan, dili kita mobati og panginahanglan sa pagtuon sa mensahe sa Laodicea. Apan ang

Matuod nga Saksi nagpasalig kanato nga kini mao gayud ang atong pinakadakong peligro. Ang kapakyasan sa pagkaamgo — kini ang atong problema.

Apan kon atong mabati ang dakong "kagutom ug kauhaw sa pagkamatarong", kon kita adunay lawom nga kombiksyon nga ang kasaysayan nagdala kanato ngadto sa usa ka dapit sa dakong krisis sa espirituhanong paagi ug nga ang mensahe sa Laodicea naghatag sa yawe sa pag-abli sa atong kasamtangang kalisod, nan ang mensahe sa Laodicea siguradong pagaisipon pag-usab uban ang bukas nga hunahuna nga pagkaprangka. Tingali unya isip tubag sa mainiton nga pag-ampo, ang Espiritu Santo makahimo sa pagdani sa magbabasa ug magsusulat ug pagdala kanila ngadto sa usa ka komon nga kasinatian sa pagdiskobre ug kalamdagan. Sigurado nga kini ang kabubut-on sa Dios alang kanatong tanan.

Ang ekspresyon nga "bulawan nga gisulayan sa kalayo" kasagarang atong nasabtan nga nagtumong sa proseso sa pagpino sa personal nga mga pagsulay nga nasinati — sa tagsa-tagsa. Kini nga pagsabot nagtago sa mas direktang aplikasyon niining "tambag" sa kinatibuk-an ngadto sa mga lider sa simbahan, "ang anghel" sa simbahan.

Posible ba nga ang "kalayo" usa ka pakisayran sa "pag-uyog", kanang traumatiko ug katalagman nga panghitabo nga mosulay sa atong mga kalag nga wala pa sukad masinati sa atong kasaysayan? Gilista sa Tinuod nga Saksi ang "bulawan" isip unang tambal. Tungod ba kay ang pagkaamgo sa atong doktrinal ug espirituhanong kakabus mao ang labing lisud nga babag sa atong panimuot?

Kon kining pagtuon pag-usab sa mensahe sa Laodicea adunay bisan unsang balido, kitang tanan maglisod sa pagsabot niining mga konklusyon. Mahimo ba nga ang atong Ginoo maluluy-on apan lig-on nga nagpahinumdom kanato nga ang pagsinati sa wala pa sukad nga mga oportunidad sa Ulahing Ulan ug sa Kusog nga Singgit maglakip sa mga pagsulay ug mga sakripisyo nga sama ka grabe sa bulawan nga nagputli sa kalayo?

Kang Kinsa Gipadala ang Mensahe?

Samtang atong tan-awon ang Pinadayag 3:14-21, daghang importanteng mga butang ang atong makita:

Una, atong makita nga ang mensahe wala gitumong ngadto sa mga layko sa simbahan, kondili ngadto sa mga lider niini. Lahi kaayo kini sa naandan nga aplikasyon nga gihimo sulod sa daghang mga dekada. Samtang kami nga mga ministro kanunay nga nangamuyo sa among mga kongregasyon nga dawaton kini nga mensahe, samtang gituyo sa Ginoo nga among dawaton kini. Gisulti niya ang mensahe sa ingon niini: "Ngadto sa anghel sa simbahan sa mga taga-Laodicea, isulat ..." (Pin. 3:14). Giunsa nato pagkahibalo nga ang "anghel sa simbahan" mao ang lider sa simbahan? Siya mismo ang mitubag:

Ang tinago sa pito ka mga bitoon nga imong nakita sa Akong tuo nga kamot, ug ang pito ka mga kandiliro nga bulawan. Ang pito ka mga bitoon mao ang mga manolonda sa pito ka mga iglesia, ug ang pito ka mga kandiliro nga imong nakita mao ang pito ka mga iglesia. (Pinadayag. 1:20).

Kinsa ang "pito ka bituon" nga Iyang "gikuptan ... sa Iyang tuo nga kamot" (Pin. 2:1)? Sila ang mga lider sa simbahan nga nagaalagad:

Ang mga ministro sa Dios gisimbolo sa pito ka mga bituon, nga siya nga mao ang una ug ang katapusan anaa ubos sa Iyang espesyal nga pag-atiman ug panalipod. Ang matam-is nga mga impluwensya nga modagaya sa simbahan nalambigit niining mga ministro sa Dios, nga mao ang magrepresentar sa gugma ni Kristo. Ang mga bituon sa langit anaa ubos sa pagkontrol sa Dios. Gipuno Niya sila sa kahayag. Giyahan ug giyahan Niya ang ilang mga lihok. Kon wala Niya kini buhata, sila mahimong mga bituon nga nahulog. Mao usab ang iyang mga ministro. (GW 13, 14).

Ang "korona sa dose ka bituon" sa ulo sa putli nga babaye nagrepresentar sa dose ka apostoles (Pin. 12:1). Sa dihang ang "gamay nga sungay" "naglabay sa pipila sa mga bituon ngadto sa yuta," kasagaran natong masabtan nga kini nagsimbolo sa mga prominenteng lider sa mga Hudiyo (Dan. 8:10). Ang bituon nga "gitawag og Wormwood" atong masabtan nga mao si Attila, lider sa

mga Hun; ug ang "ikatulo nga bahin sa mga bituon" nga gihampak sa iyang mga pagpangdaot atong giisip nga mga lider sa Imperyo sa Roma. (Pinadayag 8:11, 12).

Ang mga lider sa Simbahan giingon nga ilabi na kadtong anaa sa mga katungdanan nga gitudlo sa Dios alang sa pagpangulo sa Iyang katawhan (AA 163, 164). Busa, ang "anghel sa simbahan sa mga taga-Laodicea" mao ang tawhanong lider sa simbahan, "ang dakong kasingkasing sa buluhaton," "ang pinakataas nga awtoridad nga anaa sa Dios dinhi sa yuta" (3T 492). Busa, niining lidera nga ang Ginoong Jesus pangunang nagtumong sa Iyang labing importante nga mensahe sa Laodicea. Kon tinuod nilang nasabtan ug nadawat ang mensahe, ang ministryo ug ang mga layko sa simbahan dali nga modawat usab niini. Kini gipasabot gikan sa Mosunod:

Ang mga membro sa atong mga iglesia dili man gyud dili madutlan; ang sala dili kaayo angay ipasangil kanila kondili sa ilang mga magtutudlo. Ang ilang mga ministro wala magpakaon kanila. ("Ngadto sa mga Igsoon nga anaa sa Responsableng mga Katungdanan." *Special Testimonies*, No. 10, p. 46; 1890).

Ikaduha, giila sa Ginoong Jesus nga ang nakapugong kanato mao ang wala mailhi nga sala. Kini makita gikan sa daghang mga kamatuoran nga makita sa mensahe:

- a. Siya miingon, "Nahibalo ako sa imong mga buhat." Ang "anghel sa simbahan" wala mahibalo o makasabot sa iyang "mga buhat" o sa iyang tinuod nga kahimtang; busa ang mensahe nagpahibalo kaniya.
- b. Sa dihang Siya miingon, "Ikaw nag-ingon, Ako dato ug nabusog sa mga bahandi, ug wala akoy nakulang," klaro nga ang "anghel" wala mahibalo o makaamgo nga siya nag-ingon niadtong mga butanga. Sa tinuod lang, sa milabay nga siglo sukad kini nga mensahe unang nailhan taliwala kanato isip "presenting kamatuoran," wala pa gyuy usa ka responsable nga Seventh-day Adventist nga nadunggan nga nanghambog niadtong mga pulonga. Si Jesus siguradong naghisgot bahin sa wala tuyoa nga pinulongan sa kasingkasing. Adunay usa ka butang nga mas makahuluganon dinhi kay sa makita sa usa ka mabaw nga pagtan-aw.

- c. ""Wala ka mahibalo" sa imong tinuod nga kahimtang. Ang Griyegong berbo wala magpasabot nga, "wala ka mahibalo tungod kay wala ka mapahibalo o tungod kay wala ka makakat-on," apan "wala ka mahibalo tungod kay wala ka makamatikod." (Ang negatibo nga pulong sa oida nagpasabot og kakulang sa pagsabot, kakulang sa relasyon, ang katumbas sa atong pulong nga "walay panimuot.").

""Wala ka masayod" nagpasabot nga ang labing sukaranan ug sukaranan nga mga kamatuoran sa atong kahimtang wala nato masayod. Kini usa ka kakulang sa panan-aw, dili usa ka pagkawala sa mahunahunaon nga panumduman. Dili kini kakulang sa kaamgohan tungod sa luya nga pisikal nga mga organismo, usa ka pag-ubos sa espirituhanong "IQ" tungod sa sakit o pagkadaot, o bisan sa kakulang sa impormasyon sa pangisip. Dili kini kakulang sa salabutan. Kita "wala masayod" tungod kay usa ka espirituhanon ug emosyonal nga babag ang gitukod sa atong mga kalag tungod sa atong pagkasad-an tungod sa sala.

Ang pag-ila nga ang mensahe gitumong panguna sa mga lider sa simbahan dili gyud pagsaway. Una, ang obserbasyon gibase sa yanong kamatuoran. Dugang pa, kini usa ka kamatuoran nga nagpalambo pag-ayo sa pagtahod nga angay sa mga lider sa simbahan. Ang pagtahod sa mga prinsipyo sa organisasyon sa simbahan anaa niining pagsabot sa mensahe sa Laodicea. Ang lider sa Simbahan, labi na sa Kinatibuk-ang Komperensya, importante kaayo. Ang pagsabot nga ang "anghel sa simbahan" panguna nga lider sa Kinatibuk-ang Komperensya nagpahiuli sa pagtahod sa organisasyon sa simbahan sa husto nga lugar niini. Ang paglimod niini nagdapit sa kagubot.

Ang pag-ila nga ang mensahe gitumong panguna sa mga lider sa simbahan dili gyud pagsaway. Una, ang obserbasyon gibase sa yanong kamatuoran. Dugang pa, kini usa ka kamatuoran nga nagpalambo pag-ayo sa pagtahod nga angay sa mga lider sa simbahan. Ang pagtahod sa mga prinsipyo sa organisasyon sa simbahan anaa niining pagsabot sa mensahe sa Laodicea. Ang lider sa Simbahan, labi na sa Kinatibuk-ang Komperensya, importante kaayo. Ang pagsabot nga ang "anghel sa simbahan" panguna nga lider sa Kinatibuk-ang Komperensya nagpahiuli sa pagtahod sa organisasyon sa simbahan sa husto nga lugar niini. Ang paglimod niini nagdapit sa kagubot.

Giunsa Nagsugod ang Problema nga "Wala Ka Masayod"

Ang lawom nga pagbasol namugna sa kalag sa tawo didto sa Tanaman sa Eden sa dihang ang atong unang mga ginikanan napukan. Kini tinuod kanato karon sama kang Adan, kay "diha kang Adan ang tanan mamatay" (1 Corinto 15:22). Kitang tanan nakasubli sa pagkapukan ni Adan (cf. Roma 5:12).

Ang unang resulta niining sala mao ang kaulaw: "Si Adan ug ang iyang asawa nanago gikan sa presensya sa Ginoong Dios taliwala sa mga kahoy sa tanaman" (Genesis 3:8).

Ang ikaduhang ebidensya mao ang kahadlok: "Ug ... si Adan ... miingon, Nadungog ko ang Imong tingog sa tanaman, ug nahadlok ako, kay hubo ako; ug nagtago ako." (bersikulo 9,10).

Ang ikatulong sangputanan mao ang pagtukod og babag nga nagmugna og usa ka walay panimuot nga kahimtang. Nakita ni Adan ang iyang kaugalingon nga dili makaamgo sa iyang sala ug mokumpisal niini. Busa gipugngan niya kini dayon. Gibasol niya ang tanan kang Eva: "Ug ang lalaki miingon, Ang babaye nga Imong gihatag aron makauban nako, siya ang naghatag kanako sa kahoy ug mikaon ako" (bersikulo 12). Ang sad-an nga magtiayon namatay unta niadtong panahona ug didto pa sila nahibalo sa hingpit nga gidak-on sa ilang sala, kay "ang bayad sa sala mao ang kamatayon" (Roma 6:23). Kung ang mga nawala sa katapusan hingpit nga makasabut sa kadako sa ilang sala, sila mag-antos sa ikaduhang kamatayon isip katumanan sa pasidaan sa Ginoo kang Adan ug Eva nga kung sila makasala, "mamatay ka gayud" (Genesis 2:17). Kinahanglan natong ilhon nga ang sala sa sala nagdala sa kaugalingon nga silot sa walay katapusan nga kamatayon, ug ang kamatuoran nga ang atong pisikal nga kinabuhi gipalugway pinaagi sa panahon sa pagsulay mao ang prima facie nga ebidensya sa paglungtad sa usa ka walay panimuot nga mekanismo sa pagpugong nga naggikan sa Eden.

Busa, kining "wala ka mahibalo" nga kahimtang usa ka panalangin, kay kini nakapahimo sa padayon nga kinabuhi nga posible. Ang katuyoan sa Dios siyempre mao ang paghatag sa tawo og

oportunidad nga makakat-on sa paghinulsol ug pagtuo sa usa ka Manluluwas.

Ang ikaupat nga sangputanan mao ang pag-uswag sa usa ka pagdumot batok sa Dios: "Ang babaye nga Imong gihatag aron makauban ko ..." Gibati ni Adan nga ang problema mao gyud ang sala sa Dios! Si Eva miambit niining bag-ong natukod nga walay panimuot nga babag tungod kay dili usab niya madawat ug maangkon ang iyang kaugalingong sala nga mas sayon: "Ang bitin naglimbong kanako, ug mikaon ako" (Genesis 3:13).

Sukad pa sa unang sala sa Tanaman, ang katawhan nagsubli sa makalilisang nga sumbanan. Gawas kon ang tawo adunay pagtuo sa usa ka balaan nga Manluluwas nga nagpas-an sa bug-os nga palasanon sa iyang sala, ang hingpit nga pagkaamgo sa sala makapatay kaniya. Makita niining paagiha, maloloy-on nga wala nato maamgohi ang atong giladmon sa sala ug pagkasad-an. Kini nga kahimtang sa "wala ka mahibalo" mahimong magpadayon hangtod sa kahangturan, gawas nga kinahanglan adunay ikaduhang pag-anhi ni Kristo ug kinahanglan adunay katapusan sa sala. Busa ang mensahe sa Laodicea!

Sa dihang si Adan ug Eva "nagtago sa ilang kaugalingon gikan sa presensya sa Ginoong Dios," ilang gibuhat kini tungod kay nagtago usab sila gikan sa ilang kaugalingon. Ang ilang bag-ong kombiksyon sa sala natural nga dili nila gusto nga mahibal-an. Dili nato mapasobrahan ang traumatic nga epekto niining orihinal nga sala ug sala sa ilang tawhanong kalag. Dili lang nila maatubang ang ilang kaugalingon. Tungod sa pipila ka mysteryosong hinungdan, gibati nila nga hubo sila atubangan sa usag usa ug atubangan sa Dios. Lahi sila. "Ang Ginoong Dios nga naglakaw sa tanaman sa kabugnaw sa adlaw" kalit nga nahimong usa ka dili gusto nga manghilabot alang kanila. Gihangyo nila nga pasagdan Niya sila nga mag-inusara. Ang Iyang presensya nakapukaw sa dili maayo nga mga kombiksyon nga ilang dali nga malimtan.

Mao kini ang nahitabo sa tawo sukad niadto. "Ug bisan pa nga dili nila gusto nga ipadayon ang pag-ila sa Dios, gitugyan sila sa Dios ngadto sa usa ka hunahuna nga dunot." (Rom. 1:28).

Ang kahibalo sa Dios gipugngan tungod kay kini nakapukaw sa dili maagwanta nga pagbati sa sala nga gipangandoy sa tawo nga

makaikyas. Busa kini nadala ngadto sa lawom nga pagtago. Kini nga gimbuhaton sa pagpugong isip resulta sa sala gihisgutan ni Pablo: "Nakita nato ang balaan nga panimalos nga gipadayag gikan sa langit ug nahulog sa tanang dili diosnon nga kadautan sa mga tawo. Sa ilang kadautan ilang gipugngan ang kamatuoran. Kay ang tanan nga mahibaloan sa Dios sa mga tawo anaa sa ilang atubangan; sa pagkatinuod ang Dios Mismo nagpadayag niini kanila ... Apan ang tanan nilang panghunahuna natapos sa kawang, ug ang ilang sayop nga mga hunahuna nalunod sa kangitngit" (Roma 1:18-21 NEB, gidugang ang gibug-aton).

" Oo," basin moingon ang usa niining puntoha, "apan kining tanan nagtumong sa mga dautan. Sila ang adunay niini nga mga problema, dili kita. Kita mga natawo pag-usab nga mga Kristiyano ug wala kitay bisan unsang problema sa gitago nga sala sama kanila. Ang dugo ni Jesu-Kristo nakalimpyo na kanato gikan niining tanan!" Apan ang atong Ginoo, ang "Matinud-anon ug Matuod nga Saksi", nag-ingon nga kita usab adunay problema sa wala mailhi nga sala: "Wala ka mahibalo" sa imong tinuod nga kahimtang, Siya miingon. Adunay usa ka butang nga nakapahinay sa pag-anhi sa Ginoo ug nakapahunong sa Kusog nga Singgit sulod sa mga dekada bisan pa sa kamatuoran nga kita mga sinsero, natawo pag-usab nga mga Kristiyano!

Ang makasasalang si Adan sa Hardin adunay problema sa "pagdumot sa Dios". Mahimo ba nga kita, hapit unom ka libo ka tuig ang gilay-on gikan kaniya, adunay gamot sa samang problema ug wala kini nahibal-an? "Ang unodnong hunahuna mao ang pagdumot sa Dios", miingon si Pablo (Roma 8:7). Hangtud nga ang katawhan sa Dios tinuod nga andam alang sa pagsilyo ug sa pagsira sa probasyon, sila siguradong adunay problema. Kon kita magpadayon sa pagsulod sa atong mga lubnganan sama sa dili maihap nga mga henerasyon sa wala pa kita sukad sa Eden, kita padayon nga magdala sa atong problema uban kanato ngadto sa lubnganan. Hangtud nga masulbad ang problema dili pa maandam ang katawhan sa Dios sa "pagtindog sa atubangan sa usa ka balaan nga Dios nga walay tigpataliwala" (GC 425). Hangtud nga adunay "usa ka espesyal nga buhat sa pagputli, sa pagtangtang sa sala taliwala sa katawhan sa Dios dinhi sa yuta", kita makahunahuna nga ang pagkahimulag tinuod nga nabuntog.

Ang tinago nga "pagdumot batok sa Dios" mao ang gamot sa problema. Mao kini ang nakamugna og panginahanglan alang sa usa ka "katapusang pagtabon-sa-sala". Apan wala lang nato kini makita. Kini usa ka wala tuyoa nga sala. Sama kita sa atong minahal nga igsoon nga si Pedro. Mga katuigan human sa iyang bunyag ug sa iyang ordinasyon sa ministeryo ug human sa mga katuigan sa pag-eskwela ubos ni Kristo Mismo, si Pedro wala mahibalo o makasabot sa iyang kaugalingong tinago nga mga motibasyon:

Sa dihang si Pedro miingon nga mosunod siya sa iyang Ginoo ngadto sa bilanggoan ug ngadto sa kamatayon, tinuod gyud ang iyang gisulti, ang matag pulong niini apan wala niya mahibalo ang iyang kaugalingon. Natago sa iyang kasingkasing ang mga elemento sa dautan nga ang mga kahimtang mopausbaw sa kinabuhi. Gawas kon siya mamatngon sa iyang peligro, kini magpamatuod sa iyang walay katapusan nga kalaglagan. Nakita sa Manluluwas diha kaniya ang usa ka gugma sa kaugalingon ug kasiguroan nga molabaw sa iyang Gugma alang kang Kristo. ... Ang solemne nga pasidaan ni Kristo usa ka tawag sa pagsusi sa kasingkasing. (DA 673).

Makaingon ba ang mga pulong nga mas klaro nga ang problema ni Pedro anaa sa iyang wala mailhi nga kasingkasing? Samtang ang atong Manluluwas nagtan-aw kanato karon, sa bisperas sa atong katapusang dakong pagsulay, unsa ang Iyang nakita nga natago sa atong mga kasingkasing nga kinahanglan nga "mahibaloan" kanato?

Sa dihang sa katapusan gilimod ni Pedro ang iyang Ginoo, iyang gibuhat ang butang nga walay usa kanato nga mangahas sa pagsubli sa katapusang pagsulay sa dihang "ang matarong kinahanglan nga mabuhi sa atubangan sa usa ka balaan nga Dios nga walay tigpataliwala?:

Bag-o lang gipahayag ni Pedro nga wala siya makaila kang Jesus, apan karon iyang naamgohan uban sa mapait nga kasubo kon unsa siya ka nailhan sa iyang Ginoo, ug kon unsa ka tukma ang Iyang pagbasa sa iyang kasingkasing, nga ang kabakakan niini wala mahibalo bisan sa iyang kaugalingon. (DA 713).

Ug bisan pa niana si Pedro usa ka tinuod nga sinsero nga "natawo pag-usab nga Kristiyano". Salamat sa Diyos nga ang katapusang

mga pagsulay wala pa moabot! Kinsa man kanato ang tinuod nga andam?

Ang orihinal nga sala ni Adan ug Eva mao ang paghalad sa krus sa Kalbaryo sama sa liso sa kahoy nga oak sa kahoyng encina. Ang liso o kasuko batok sa Dios makita sa pamahayag ni Adan nga nagbasol Kaniya. Apan si Adan unta nahadlok kon iyang hingpit nga nasabtan kon giunsa kini nga liso motubo ngadto sa kamatayon sa Anak sa Dios. Dili unta niya maantos ang hingpit nga pagbutyag sa tinuod nga mga sukod sa iyang sala. Ang halad nga halad sa Tanaman naglatid alang kang Adan sa labing ngitngit nga anino sa krus, kay iyang "nakita si Kristo nga gihulagway sa inosenteng mananap nga nag-antos sa silot sa iyang paglapas sa balaod ni Jehova" (6BC 1095). Ug "nangurog siya sa paghunahuna nga ang iyang sala kinahanglan nga mopaagas sa dugo sa walay buling nga kordero sa Dios. Kini nga talan-awon naghatag kaniya og mas lawom ug mas klaro nga pagbati sa kadako sa iyang kalapasan, nga walay lain gawas sa kamatayon sa minahal nga Anak sa Dios ang makabayad" (PP 68). Apan ang hingpit nga kaamgohan sa ilang sala ug sala natabunan gikan sa sad-an nga magtiayon:

Human makakaon si Adan ug Eva sa gidili nga bunga, napuno sila sa kaulaw ug kalisang. Sa sinugdanan ang ilang gihunahuna mao, unsaon pagpasaylo sa ilang sala sa atubangan sa Dios, ug pag-ikyas sa gikahadlokang nga sentensiya sa kamatayon... Ang espiritu sa pagpakamatarong sa kaugalingon naggikan sa amahan sa mga bakak, ug gipakita sa tanang mga anak nga lalaki ug babaye ni Adan. (5T 637, 638).

Maayo na lang kay sukad sa Pagkapukan, ang sala sa tawo nagpabilin nga wala'y panimuot tungod kay kon kini hingpit nga nahibalo, kini makapatay kaniya. Busa ang maluluy-on nga hukom sa Magbubuhat, "Sa adlaw nga mokaon ka niini, mamatay ka" (Gen. 2:17, mg.). Kon si Adan ug Eva hingpit nga nahibalo sa ilang sala didto sa Tanaman, kini unta nakapatay kanila sama sa pagpatay kang Kristo sa Iyang krus. Hangtud nga Siya mianhi wala pa hingpit nga nakabati niini ang bisan kinsa. "Siya gihimo nga sala alang kanato nga wala makaila og sala" lamang." (2 Cor. 5:21).

Ang tinuod nga hinungdan nganong nagbuhat kita og mga butang kasagaran natago gikan kanato. Tungod kay ang pag-ila sa tinuod nga motibo makapahadlok kanato, atong "gipugngan ang

kamatuoran" sama sa giingon ni Pablo. Mahimo kitang motuo nga kita naglihok tungod sa hustisya samtang sa tinuod lang kita gipalihok sa kabangis. Mahimo kitang motuo nga kita gipalihok sa gugma apan giduso hinoon sa usa ka hakog nga pangandoy alang sa pagdawat. Mahimo kitang motuo nga ang katungdanan mao ang atong giya kung ang atong pangunang motibasyon mao ang kakawangan. Mahimo kitang motuo nga kita nagbarog nga luwas sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo" samtang sa tinuod lang usa ka egosentriko nga kabalaka ang nagduso kanato sa pagpangita sa personal nga seguridad ug kita sa tinuud "ubos sa balaod", walay alamag sa tinuod nga pagtuo sa Bag-ong Tugon. Mahimo natong mahanduraw nga kita tinuod nga gipugngan sa gugma ni Kristo kung wala gyud nato masabti "unsa ang gilapdon, ug gitas-on, ug giladmon, ug gitas-on" niana nga gugma ug busa siguradong nagkinabuhi alang sa atong kaugalingon, ang butang nga gituyo sa krus nga himuon nga imposible "sukad karon" (cf. 2 Cor. 5:14, 15).

Kining mga pangatarungan mahimong makalimbong sa kaugalingon. Ug kon mas gusto natong panalipdan ang atong kaugalingon gikan sa pag-atubang sa atong tinuod nga mga motibasyon, mas kinahanglan natong patuohon ang atong kaugalingon sa atong sayop nga mga pangagpas. Apan ang paglungtad niining "wala ka mahibalo" nga kahimtang dili usa ka butang nga natago gikan kanato nga dili nato mailhan nga anaa ang problema. Dali ra kining makita kon atong tan-awon ang atong kaugalingon nga matitud-anon, ug dawaton ang Pulong sa Dios nga sinsero ug maalamon.

Ang katapusang paglimbong sa kaugalingon, siyempre, mahitabo kung ang katawhan sa Dios, ug labi na ang ilang espirituhanong pagpangulo, nagtuo nga sila gipalihok sa usa ka maayong tinguha nga mapreserbar ang "nasud", apan gilansang si Kristo gikan sa tinuod nga motibasyon sa "pagdumot batok sa Dios". Busa "wala sila mahibalo sa ilang gibuhay" (Lucas 23:34). Ug ang masulub-on nga adlaw moabut usab paglabay sa mga siglo kung ang mga lider sa katawhan sa Dios sinsero nga nagtuo nga sila gipalihok sa usa ka tinguha nga "mobarog sa daan nga mga timaan" ug mapreserbar ang daan nga "mensahe sa ikatulong anghel" kung sa tinuud ilang gisalikway ang pagsugod sa Ulahing Ulan ug ang Kusog nga Singgit. Busa, usab, niadtong 1888, "wala sila mahibalo sa ilang gibuhay".

Paglabay sa mga dekada, laing matang sa paglimbong sa kaugalingon ang naghulga kanato. Atong gihubad ang mga bunyag

sa daghang tawo sa mga nasod sa Ikatulong Kalibutan isip ebidensya nga atong gidawat ang kaniadto gisalikway nga Ulahing Ulan, ug nga ang atong espirituhanong kahimtang busa makatagbaw. Busa, sa makausa pa kita halos nagpasigarbo nga "dato ug mitubo sa mga bahandi [pagtubo sa simbahan], ... [walay] kinahanglan." Sumala sa mensahe sa Laodicea, nan, ang Manluluwas nag-ampo gihapon alang kanato, "Amahan, pasayloa sila, kay wala sila mahibalo sa ilang gibuhat."

Atong nakita nga sa Pagkapukan nagsugod kining babag sa walay panimuot nga pagkasad-an. Aduna bay ingon niana diha kang Kristo sa dihang Siya nahimong tawo? Gipadala "sa dagway sa makasasalang unod", napanunod ba niya kining babag nga nagtago gikan kanato sa kamatuoran sa atong tinuod nga pagkasad-an?

Dili. Alang Kaniya walay ingon niana nga babag. "Nailhan niya ang tanang tawo ug wala magkinahanglan nga adunay mopamatuod mahitungod sa tawo: kay nasayod man siya kon unsa ang anaa sa sulod sa tawo" (Juan 2:24, 25). Walay lain nga nakahibalo sukad, bisan ang hingpit nga giladmon. Sa tibuok Niyang ministeryo kining masakit nga kahibalo nagpabug-at Kaniya:

Ug si Jesus, nga nasayod sa ilang mga hunahuna, miingon, "Nganong naghunahuna man kamo ug dautan sa inyong mga kasingkasing?" (Matt 9:4).

"Nasayod si Jesus sa ilang mga hunahuna... (Mateo 12:25)
"Nasayod siya sa ilang mga hunahuna..."(Lukas 6:8).

Sa daghang mga higayon atong makita Siya nga nagsulti sa Iyang labing matinud-anon ug kasaligan nga mga tinun-an nga wala sila mahibalo sa ilang kaugalingong mga kasingkasing. "Wala kamo mahibalo sa inyong gipangayo" (Mateo 20:22). Sa dihang si Santiago ug Juan gusto nga motawag og kalayo gikan sa langit isip panimalos sa mga makaluluoy nga Samaritanhon nga misalikway kang Jesus tungod sa ilang pagpihig, sila sinsero nga naghunahuna nga sila gipalihok sa usa ka matarong nga kadasig. Sa usa ka deklarasyon nga susama sa Iyang gihimo sa anghel sa simbahan sa mga taga-Laodicea, si Jesus miingon: "Wala kamo mahibalo kon unsang matanga sa espiritu ang anaa kaninyo" (Lukas 9:55). Sama kanato, kining diosnon nga mga apostoles, nga walay duhaduha ang labing maayo nga mga tawo sa kalibutan, mga biktima sa ilang

kaugalingong pagkawalay kahibalo. Gamit ang kanunay ug angay nga hugna ni Ellen G. White, sila adunay "nag-ilis nga mga lider" ug wala mahibalo niini.

Sa tinuod lang, ang tawhanong "kasingkasing malimbongon labaw sa tanang butang, ug hilabihan gayud ang pagkadaotan: kinsay makahibalo niini?" (Jer. 17:9). Si Kristo lamang ang hingpit nga makahibalo niini; ug ang Iyang nahibaloan sa katapusan nakapatay Kaniya sa krus sa Kalbaryo. Walay maloloy-on nga babag nga nakatabon sa Iyang kaamgohan sa atong sala. Siya gihimo nga "sala alang kanato, nga wala makaila ug sala..."(2 Cor. 5:21).

Wala Mahunahuna nga Sala sa Kasaysayan sa Kasulatan

Ang paglungtad sa wala tuyoa nga gitago nga pagbati sa sala gitudlo sa tibuok Biblia.

1. Isip usa ka klaro nga ehemplo sa nalimbongan sa kaugalingon nga walay panimuot nga mga motibasyon nga nahisgotan sa ibabaw, tan-awa pag-usab ang paglansang kang Kristo Mismo. Ang mga lider sa mga Hudiyo matinud-anon kaayo sa pagtuo nga ang paglungtad sa "tibuok nasod" nagkinahanglan nga si Jesus mamatay. Si Caifas miingon: "Mas maayo alang kanato nga usa ka tawo ang mamatay alang sa katawhan, ug nga ang tibuok nasod dili mawala. Ug kini wala niya gisulti gikan sa iyang kaugalingon..." (Juan 11:50, 51).

Kining mga tawhana nasayod pag-ayo nga ilang gilansang ang usa ka inosenteng tawo. Ang wala nila hibalo i mao nga ilang gipahayag ang wala tuyoa nga "pagdumot batok sa Dios" nga gilubong sa ilawom sa nawong sa tanang unodnon nga mga kasingkasing sa tawo. Ang ilang mga pulong ug mga lihok gipalihok sa usa ka wala mailhi nga pwersa sa sulod nila. Kitang tanan adunay parehas nga problema:

Kadtong pag-ampo ni Kristo alang sa Iyang mga kaaway misakop sa kalibutan. Gidawat niini ang matag makasasala nga nabuhi o mabuhi pa unta, gikan sa sinugdanan sa kalibutan hangtod sa katapusan sa panahon. Sa tanan nag-antos ang sala sa paglansang sa Anak sa Dios. (DA 745. gidugang ang paghatag og gibug-aton).

Miuyon si Pablo nga ang sala sa paglansang kang Kristo usa ka sala nga wala tuyoa: "Kon nahibaloan pa nila kini, wala unta nila ilansang sa krus ang Ginoo sa himaya" (1 Cor. 2:8).

Sama sa kaso sa mga lider nga Hudiyo, ang katawhan karon wala masayod niana nga sala. Apan ang ilang sala ato usab nga sala, tungod sa yanong rason nga kitang tanan nakigbahin sa usa ka komon nga katawhan. Kitang tanan mga "bahin sa lawas".

Hinumduman natong tanan nga ania pa kita sa usa ka kalibutan diin si Jesus, ang Anak sa Dios, gisalikway ug gilansang sa krus, diin ang sala sa pagtamay kang Kristo ug pagpalabi sa usa ka tulisan kaysa sa walay buling nga Kordero sa Dios nagpabilin gihapon. ... Ang tibuok kalibutan giakusahan karon sa tinuyo nga pagsalikway ug pagpatay sa Anak sa Dios. ... Ang tanan nga mga klase ug sekta nga nagpadayag sa parehas nga espiritu sa kasina, pagdumot, pagpihig, ug pagkawalay pagtuo nga gipakita sa mga nagpatay sa Anak sa Dios molihok sa parehas nga bahin, gihatagan og higayon, sama sa gibuhat sa mga Judio ug mga tawo sa panahon ni Kristo. Sila mahimong mga umalambit sa parehas nga espiritu nga nangayo sa kamatayon sa Anak sa Dios. (TM 38).

Kon atong isalikway kining klaro nga kamatuoran, mahimo natong ibalik ang oras alang sa laing henerasyon. Ang espirituhanong garbo molikay niining pagpadayag. "Imposible! Dili gyud nako kana mahimo," mahimong ipadayon sa usa. Apan kini mao gayud ang mapahitas-ong pangaggas sa mga misalikway sa pagsugod sa Kusog nga Singgit. (see R & H, April 11, 1893).

Ang katapusang pagbutyag sa kasaysayan mao ang pagbutyag sa sala sa kalibutan aron ang tanan makakita niini sa katapusan. Kung ang kalibutan magkahiusa aron pagpuo sa katawhan sa Dios sa katapusang mando, kining walay panimuot nga hunahuna sa daotan hingpit nga makita. Dili na kini mapugngan sa Espiritu Santo. Ug ang ilang pagdumot sa katawhan sa Dios sa tinuod mao ang pagdumot kang Kristo — usa ka bag-o ug hingpit nga pagpakita sa samang walay panimuot nga pagdumot nga gipakita sa Kalbaryo, "aron ang tibuok kalibutan mahimong sad-an [sa dayag] atubangan sa Dios." (Rom. 3:19).

Ang masakit nga kamatuoran nga gipadayag sa mensahe sa Tinuod nga Saksi ngadto sa "anghel sa simbahan sa mga taga-Laodicea" mao nga ang usa ka may kalabutan nga sala mao ang atong tinuod nga sala karon. Ug kini ang nagpugong sa Ulahing Ulan. Sa ilalom sa nawong adunay usa ka "lawasnon nga hunahuna" nga "mao ang pagdumot batok sa Dios". Sa tanang dekada kining wala tuyoa nga pagdumot batok sa Dios nakapakyas sa atong labing maayo nga mahunahunaon nga mga paningkamot sa pagpadali sa pag-anhi sa Ginoo.

Klaro nga ang "pagpapas sa mga sala" nga nahimo sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala lamang ang makatabang sa paglimpyo niining mas lawom nga lebel sa wala mailhi nga sala. Kung mahuman na kini nga buhat, ang misteryosong hugpong sa mga pulong, "ang katapusang pagtabon-sa-sala", mas mapasalamatan. Walay mahika nga proseso nga makahimo sa buhat. Ang wala mailhi nga mga sala karon hingpit nga mahunahunaan ug dayon nga pagahinulsolan. Apan dili kini mahimo gawas kung uban sa nagdagaya nga kaamgohan sa atong sala adunay "mas nagdagaya" nga kaamgohan kung unsa gyud ang gipasabut sa grasya. Busa ang panginahanglan alang sa mas klaro nga pagsabot sa ebanghelyo kaysa kaniadto — ang pagkamatarong pinaagi sa pagtuo. Ang "pagdumot" hingpit nga naayo, ang "pagtabon-sa-sala" mahimong hingpit nga epektibo o "katapusan". Sa tinuud, kini usa ka katapusang pagpasig-uli.

2. Dugay na sa wala pa ang Kalbaryo, gipunting ni Jesus ang wala tuyoa nga sala sa Iyang mga kaaway:

Busa nagasulti ako kanila pinaagi sa mga sambingay; kay sila nga nagatan-aw dili makakita; ug nga namati dili makadungog, ni sila makasabot. Ug diha kanila natuman ang panagna ni Isaías, nga nagaingon: Pinaagi sa pagpaminaw makadungog kamo, ug dili makasabut; ug pinaagi sa pagtan-aw makakita kamo, ug dili makakita [oida, mahunahunaan:] Kay ang kasingkasing niining mga tawhana mibaga, ug ang ilang mga dalunggan bungol sa pagpamati, ug ang ilang mga mata ilang gipiyong; tingali unya nga makakita sila pinaagi sa ilang mga mata, ug makadungog pinaagi sa ilang mga dalunggan, ug makasabot pinaagi sa ilang kasingkasing, ug makabig, ug ayohon ko sila. (Matt. 13: 13-15).

Si Marcos midugang puli sa katapusang hugpong sa mga pulong, "kay basin unya kon sa bisan unsang panahona sila makabig, ug ang ilang mga sala mapasaylo kanila" (Marcos 4:12). Busa ang butang nga wala "mahibaloi" (oida) gipakita nga mao ang ilang mga sala. Ang balaan nga Ahensya kansang trabaho mao ang pagdala sa wala maamgohi nga sala ngadto sa panimuot mao ang Espiritu Santo: "Ug sa diha nga Siya moanhi, Iyang badlongon [kombiktohon] ang kalibutan mahitungod sa sala" (Juan 16:8). Imposible nga mapasaylo ang maong sala hangtud nga ang Espiritu Santo mohatag ug panimuot niini. Mao kini ang hinungdan nga walay awtomatikong paglimpyo sa teyp pinaagi sa pagpindot sa

magic button — "Ginoo, pasayloa ako sa tanan nakong mga sala" — nga wala kadtong mga salaa moabut sa panimuot.

Si A.T. Jones, usa sa mga ahente nga gigamit sa Ginoo aron ipahibalo sa Iyang katawhan ang "pagsugod" sa Ulahing Ulan niadtong 1888, nagpasiugda nga ang mga sala nga gilubong sa kasingkasing sa tawo kinahanglan nga moabut sa atong panimuot sa dili pa kini mapapas. Ang "maayong balita" mao nga ang Ginoo ang mobuhat sa trabaho kon atong tugotan Siya:

Karon ang uban sa mga igsoon dinhi nakahimo na niana nga butang. Mianhi sila dinhi nga gawasnon; apan ang Espiritu sa Dios nagdala ug usa ka butang nga wala pa nila makita kaniadto. Ang Espiritu sa Dios misamot pa kay sa kaniadto, ug nagpadayag sa mga butang nga wala pa nila makita kaniadto; ug unya, imbes nga magpasalamat sa Ginoo nga mao kana, ug pasagdan ang tibuok dautang negosyo nga matapos... nagsugod sila sa pagkaluya...

Kon ang Ginoo nagdala ug mga sala kanato nga wala nato mahunahuna kaniadto, kana nagpakita lamang nga Siya manaog ngadto sa kahiladman, ug Siya moabot sa kahiladman sa katapusan; ug kon Iyang makit-an ang katapusang butang nga mahugaw o dili putli, nga wala mahiuyon sa Iyang kabubut-on, ug dad-on kana pataas, ug ipakita kana kanato, ug kita moingon, "Mas gusto ko ang Ginoo kaysa niana" — nan ang buhat nahuman na, ug ang selyo sa buhing Dios mahimong ibutang niana nga kinaiya. [Kongregasyon: "Amen".]

Kini ang bulahan nga buhat sa pagbalaan. Ug nahibal-an nato nga kana nga buhat sa pagbalaan nagpadayon diha kanato. Kon ang Ginoo mokuha sa atong mga sala nga wala nato nahibal-an, unsa may kaayohan niini kanato? Kana maghimo lang kanato nga mga makina. Wala Siya magplano nga buhaton kana; busa, gusto Niya nga ikaw ug ako mahibalo kon kanus-a mawala ang atong mga sala, aron kita mahibalo kon kanus-a moabut ang Iyang pagkamatarong. Kon atong itugyan ang atong kaugalingon nga kita anaa Kaniya. (*General Conference Bulletin*, 1893, p. 404).

Niining kalambigitan atong tan-awon ang mosunod gikan ni Ellen G. White:

Ang balaod sa Dios makaabot sa mga pagbati ug mga motibo, ingon man sa mga buhat sa gawas. Kini nagpadayag sa mga tinago sa kasingkasing nga nagdan-ag sa mga butang nga natago sa kangitngit. Ang Dios nasayod sa matag hunahuna, matag katuyoan, matag plano, matag motibo. Ang mga libro sa langit nagtala sa mga sala nga nahimo unta kon adunay higayon pa... Ang Dios adunay hingpit nga hulagway sa kinaiya sa matag tawo ug kini nga hulagway Iyang gitandi sa Iyang balaod. Iyang gipadayag sa tawo ang mga depekto nga nakadaot niining kinabuhia, ug gitawag siya sa paghinulsol ug pagbiya sa sala. (5 BC 1085).

"Ang mga butang nga gilubong sa kangitngit" klaro nga dili "nailhan nga mga sala" nga tinuyo nga gitago gikan sa uban. Giingon nga kini "mga sala nga nahimo unta kon adunay higayon". Busa dili kini mga sala nga nahimo na. Kini ang "mga katuyoan" ug "mga motibo" nga gilubong sa kahiladman sa kasingkasing. Giunsa nga mahitabo ang katapusang pagpapas sa mga sala kon kini nga mga butang dili gayud mahunahunaan? Kini ang mga butang nga gihisgutan sa mensahe sa Laodicea, ug mao kini ang hinungdan ngano nga kini "matapos sa kusog nga singgit sa ikatulong anghel" kung kini masabtan ug malipayong madawat sumala sa gituyo sa Ginoo.

3. Busa duha ka importanteng butang ang nagkondisyon sa "pagpapas sa mga sala": ang mga sala nga hingpit nga mahunahuna; ug usa ka bag-ong pag-ila sa krus nga naghatag ug dinamiko nga naghimo sa kasinatian nga posible. Kuhaa ang pagtabon-sa-sala nga gihatag didto sa krus ug walay bisan unsang sala nga mapasaylo, labi na ang "pagpapas", ang dakong panagna ni Zacarias klaro nga naglambigit sa "pagpapas sa mga sala", kay siya naghigot bahin sa paghinlo gikan sa "sala ug kahugawan". Kini nga panagna wala pa matuman:

Ug ibubo ko sa balay ni David [ang mga lider sa simbahan] ug sa mga pumoluyo sa Jerusalem [ang simbahan], ang espiritu sa grasya ug sa mga pagpangamuyo; ug sila motan-aw kanako nga ilang giduslak, ug sila magbalata alang Kaniya, ingon sa usa nga magbalata alang sa iyang bugtong anak nga lalaki, ug mag-antos sa kapait alang Kaniya, ingon sa usa nga nag-antos sa kapait alang sa iyang panganay. ... Niadtong adlaw adunay usa ka tuburan nga pagaablihan alang sa balay ni David ug sa mga pumoluyo sa Jerusalem alang sa sala ug alang sa kahugawan. (Zech. 12: 10; 13:1).

Kini nga panagna matuman sa bahin sa kasinatian niadtong espesyal nga nabanhaw nga aktuwal nga mipatay kang Kristo sa Iyang unang pag-anhi (DA 580). Bisan pa, ang "paghinlo" nga gipakita nga nagdepende niining mahinulsulon nga panan-awon ni Kristo nga gilansang sa krus dili magamit kanila. Busa atong mapaabut nga ang Espiritu Santo "ibubo" sa mga lider sa simbahan ug sa simbahan, nga maghatag ug bag-ong panan-awon ni Kristo nga gilansang sa krus, nga nagpadayag sa atong kaugalingong partisipasyon sa krimen.

"Ang espiritu sa grasya ug sa mga pangamuyo" walay lain kondili ang Espiritu Santo nga "nangamuyo alang sa mga balaan sumala sa kabubut-on sa Dios" (Roma 8:26). Sa Iyang buluhaton sa paghimaya kang Kristo (Juan 16:14), ang Espiritu mopukaw sa mga kasingkasing sa katawhan sa Dios og usa ka bag-ong pagbati sa pagkahiusa uban kang Kristo. Kini mahimong usa ka simpatiya Kaniya nga mas duol pa kay sa gugma sa usa ka bugtong anak. Kini makahimo og usa ka hingpit nga bag-ong kadasig alang sa paghuman sa buhat: dili usa ka kabalaka alang sa atong pag-adto sa Langit, apan usa ka kabalaka alang sa Iyang pagpanghimatuod, nga Siya makadawat sa Iyang ganti.

Kining sala sa "pagduslak" kang Kristo usa ba ka butang nga nahibaloan sa "balay ni David" ug sa "mga lumulupyo sa Jerusalem"! Klaro nga dili. Ang panimuot mapadayag lamang pinaagi sa "pagbubo" sa Espiritu. Sa dihang ang Ginoo miingon nga "sila motan-aw Kanako nga ilang giduslak", klaro nga ang kahibalo niining sala o sa ilang pag-apil niini wala pa mamatikdi kaniadto.

Kon basahon sa usa ang Testimonies to Ministers, mga panid 91-96, iyang makita nga ang pagbayaw kang Kristo sa mensahe sa 1888 unta makatuman sa panagna ni Zacarias kon ang mensahe nadawat pa sa "balay ni David". Sigurado nga sa atong panahon kini nga kamatuoran wala pa klaro nga makita sa atong ministeryo o sa atong katawhan. Ang panagna ni Zacarias anaa pa sa umaabot, ug mao usab ang katapusang "paglimpyo" nga nalangkit sa "pagbubo" sa Espiritu. Kon kini moabut na, dili lamang kini moatiman sa "sala" apan usab sa "kahugawan".

Sa dili pa nato hisgotan kon giunsa nga ang gamot nga problema sa Laodicea usa ka wala tuyoa nga problema, kon giunsa nga ang pagdumot batok sa Dios kaniadto ug hangtod karon mao ang

nagpahiping babag sa pagdawat sa pagbubo sa Espiritu Santo, atong balikan pag-usab ang atong mga Bibliya aron mas masusi ang kamatuoran niining problema sa wala tuyoa nga sala.

Kon ang Tanang Pagkadili-matarong Tinuod nga Mahinloan

Ang uban tingali dili mouyon nga ang simbahan adunay problema nga sama ka seryoso niini. Nahingangha sila sa 1 Juan 1:9, "Kon atong isugid ang atong mga sala, siya matinud-anon ug matarong nga mopasaylo kanato sa atong mga sala, ug mohinlo kanato gikan sa tanang pagkadili-matarong." "Ginoo, pasayloa kami sa tanan namong mga sala," sila nag-ampo, nga nagtuo nga ang matag balik-balik nga pag-ampo "makalimpyo sa teyp". Ang ideya nga aduna pa'y butang sa teyp nga wala pa nato madungog makapakurat kaayo nga tuohan.

Kon atong hunahunaon ang kapasayloan sa mga sala isip usa lamang ka pagpangandam alang sa kamatayon ug pagkabanhaw, dili kita kinahanglan mabalaka bahin sa wala tuyoa nga sala nga nagtago pa sa ilalom sa nawong. Apan kita nagpuyo sa panahon sa paghinlo sa santuwaryo. Sukad sa 1844 usa ka bag-o ug lahi nga buhat ang nagpadayon - usa ka buhat sa paghinlo, usa ka pagpahiuli, usa ka pagputli, usa ka pagbindikar. Dili lang kita nabalaka bahin sa pagpangandam sa kamatayon. Nabalaka kita bahin sa pagpangandam alang sa paghubad. Kinahanglan nga buhaton ang mas lawom ug mas hingpit nga trabaho kaysa nahimo sa bisan unsang miaging henerasyon. Ang Ulahing Ulan nagpahinog sa lugas alang sa pag-ani, ug ang "ani mao ang katapusan sa kalibutan". Busa, ang pagdawat sa Ulahing Ulan kinahanglan nga mosangpot sa pagpangandam alang sa paghubad. Busa, aron masabtan sa husto ang mensahe sa Laodicea, kinahanglan natong pangitaon sa atong mga Bibliya aron makita nga ang wala tuyoa nga sala usa ka kanunay nga problema sa katawhan sa Dios sa nangaging mga panahon.

1. Daghang mga pahayag sa Bibliya ang walay kahulugan gawas sa pagsabot nga kini nagtumong niining wala mailhi nga sala. Si Jeremias miingon, "Ang hunahuna sa tawo lawom kaayo, labaw sa tanan, sa dautang tuyoy; kinsay makatugkad niini?" (Jer. 17:9, Moffatt). Murag mao kini ang gipasabot ni Pablo sa dihang siya miingon, "Ang unodnong hunahuna mao ang pagdumot sa Dios". Ug kining "pagdumot" mao ang giladmon nga dili "matugkad". Ang hunahuna nagtago sa tinuod nga mga motibasyon niini gikan sa atong kaamgohan. Ang KJV midugang, "Ako, ang

Ginoo, nagasusi sa kasingkasing, nagasulay sa mga renda" (bersikulo 10). Ang "renda" usa ka Hebreohanong pigura sa sinultihan nga lisod sabton gawas sa pag-ila sa wala tuyoa nga mga motibasyon sa kasingkasing.*

""Ang matarong nga Dios nagasulay sa mga kasingkasing ug sa mga hunahuna" (Salmo 7:9). "Ikaw ang nag-iya sa akong mga hunahuna. . . Susiha ako, O Dios, ug hibalo ang akong kasingkasing: sulayi ako, ug hibalo ang akong mga hunahuna: ug tan-awa kon aduna bay dautang dalan kanako (Salmo 139: 13,23,24). "Susiha ako, O Ginoo, ug sulayi ako; sulayi ang akong mga hunahuna ug ang akong kasingkasing." (Salmo 26:2).

Si Jeremias nangamuyo sa Ginoo aron pamatud-an ang iyang tinuod nga mga motibo: "O Ginoo sa mga panon, nga nagahukom sa pagkamatarung, nga nagasulay sa kasingkasing ug sa kasingkasing... nganha kanimo gipadayag ko ang akong kawsa o kahinungdanan." (Jer. 11:20).

* Ang "reins o paghari" usa ka panultihon sa Hebreohanon ug Griyego sa Bag-ong Tugon nga nagtumong sa mga kidney. Tungod kay ang mga karaang tawo wala kaayo masayod sa mga gimbuhaton sa pisyolohiya, ang mga kidney nagsimbolo alang kanila sa wala mailhi nga giladmon sa mga pagbati ug emosyon sa usa ka tawo. Matikdi ang mosunod gikan sa The Expository Greek New Testament:

" "Nahibal-an ko ang mga kahiladman." ug "tig-ila sa mga kasingkasing ug tigsusi sa mga renda" mao ang karaang mga titulo sa Ehipto alang sa mga diosnong binuhat. Kining suod nga kahibalo sa tawo molagbas sa ilalom sa mabaw nga mga panagway. Ang diosnong pagkaila sa tinuod nga tinago nga kinabuhi sa tawo mao ang sukaranan sa walay sayop ug walay gidapigan nga paghukom. (Vol. 5. pp. 361. 362).

Kining hunahunaa sa pagbutyag sa tinago nga mga motibasyon sa kasingkasing gidala ngadto sa Bag-ong Tugon. Tungod kay ang Ginoo lamang ang "nagsusi sa mga kasingkasing ug mga renda", Siya "mohatag sa matag usa kaninyo sumala sa inyong mga buhat" (Pin. 2:23). Busa sa dihang ang Ginoo sa ulahi miingon sa Laodicea,

"Nahibal-an ko ang imong mga buhat", klaro nga ang mensahe sa Laodicea usa usab ka "pagsusi sa mga kasingkasing ug mga renda", usa ka pagbutyag sa "mga butang nga kaniadto gilubong sa kangitngit", sa paghulam sa hugpong sa mga pulong ni Ellen G. White nga gikutlo sa milabay.

Atong nahisgotan na kon giunsa nga si Kristo wala mag-antos sa samang problema sa usa ka walay panimuot nga hunahuna sama kanato. Si Isaias nag-ingon mahitungod Kaniya:

Ang Espiritu sa Ginoo mopuyo sa ibabaw Niya, ang espiritu sa kaalam ug sa pagsabot, ang espiritu sa tambag ug gahum, ang espiritu sa kahibalo ug sa kahadlok sa Ginoo; ug himoon Niya nga dali ang pagsabot diha sa pagkahadlok sa Ginoo: ug Siya dili mohukom sumala sa panan-aw sa Iyang mga mata, ni mobadlong sumala sa madungog sa Iyang mga dalunggan. ... Ug ang pagkamatarung mao ang bakus sa Iyang hawak, ug ang pagkamatinumanon mao ang bakus sa Iyang lawas. (Isa. 11:2-5).

Si Kristo wala gyud makaila og pagpugong sa sala. Siya mibarog atubangan sa Dios pinaagi sa "pagkamatinud-anon" ug busa "matarong." Ang iyang mga motibasyon putli ug klaro.

"Kini usa lamang ka pasiuna sa matang sa mga tawo nga pagatigumon sa mensahe sa ikatulong anghel kay sila usab kinahanglan nga adunay "pagtuo kang Jesus"—dili lamang pagtuo kang Jesus, apan ang matang sa pagtuo nga Iyang nabatonan, ang pagtuo kang Jesus. Kini ang lawom nga kasinatian nga gitanyag sa simbahan sa Laodicea, pagtuo, espirituhanong pag-ila ug ang pagkamatarong ni Kristo sa dihang ang pultahan maablihan na." (Donald K. Short. Usa ka Pagtuon sa Paglimpyo sa Santuwaryo nga may Kalabutan sa Kasamtangang Kasaysayan sa Denominasyon, Potomac University Masters Thesis. unpublished, 1958, p. 46).

2. Si David nag-ampo, "Kinsa ang makasabot sa iyang mga sayop? Hinloi ako gikan sa tinago nga mga sayop" (Awit 19: 12). Klaro nga si David wala maghisgot bahin sa mga sayop nga nahibal-an sa makasasala ug gitago gikan sa uban. Kon mao kana ang kahimtang, mag-ampo siya, "Nasabtan namo ang among mga sayop". Naghisgot siya bahin sa mga sayop nga wala pa masabti sa makasasala mismo. Kini usa ka sala nga wala tuyoa.

3. Si Moises nag-ampo, "Gibutang mo ang among mga kasalanan sa imong atubangan, ang among mga tinago nga sala diha sa kahayag sa imong nawong." (Awit 90:8) Unsa kining mga "tinago nga sala"? Mga sala ba kini nga atong nahibaloan, mga butang nga atong gitago gikan sa panan-aw sa uban? O mga sala ba kini nga wala nato tuyoa? Dili kini mahimong mailhan nga mga sala nga atong gisugid, kay ang maong mga sala wala "gibutang ... sa Imong atubangan.. .sa kahayag sa Imong nawong". Ang tanan nga ingon niana nga mga sala "Imong gilabay ... sa Imong luyo", "sa kahiladman sa dagat" (Isa 38:17; Miqueas 7:19). Kini kinahanglan nga mga sala nga wala gisugid; ug, sa konteksto sa pag-ampo ni Moises, kini mga sala nga wala nato tuyoa.

Klaro nga gihulagway ni Moises ang walay panimuot nga buhat sa pagpig-ot nga naglihok sa tanang makasasala sukad sa Pagkapukan: "Nangaut-ot kami sa Imong kasuko, ug sa Imong kaligutgut kami nasamok... Ang tanan namong mga adlaw milabay sa Imong kaligutgut: among gigugol ang among mga tuig ingon nga usa ka sugilanon nga gisulti. Ang mga adlaw sa among mga tuig kapitoan ug napulo ka tuig" (Salmo 90:7-10). Ang among mga tuig usa ka kanunay nga panagbangi sa wala mahunahuna nga sala. Ang Balaang Espiritu kanunay nga nagpalalom sa among pagkaamgo niini. Kon malipayon natong gidawat ang matag bag-o ug mas lawom nga pagbutyag sa atong walay panimuot nga sala ug andam nga isugid kini, ang buhat sa paghinlo mopaspas. Apan ang buhat alang sa dakong lawas sa simbahan gisukol ug nalangan sulod sa daghang mga dekada. "Wala ka mahibalo" mao gihapon ang mensahe sa Tinuod nga Saksi.

Ang atong tawhanong problema sa wala tuyoa nga mga motibasyon nasabtan ni Ellen G. White. Niadtong 1906, nagsulat siya og artikulo para sa Review bahin sa hilisgutan. Iyang giila nga ang hilisgutan gitudlo sa tibuok Bibliya. Iyang nasabtan kon giunsa ni Saulo sa Tarsus sa hingpit nga pagkasinsero wala mahibalo sa iyang kaugalingong kasingkasing, nga iyang giangkon nga wala niya mailhi. Matikdi sa kinauyokan sa artikulo kon giunsa niya pag-ila nga kini ang dakong problema nga giatubang sa tawo, ug kon giunsa lamang ang ministryo ni Kristo sa santuwaryo ang naghatag sa solusyon:

Mga igsoon ko. adlaw ug gabii, ug labi na sa kagabhion, kini nga butang gipresentar kanako. "Tekel; Ikaw gitimbang sa timbangan

ug nakita nga kulang" Unsaon nato pagbarog atubangan sa Dios niining panahona? Mahimo kitang sinsero, apan nalimbongan pag-ayo. Si Saulo sa Tarsus sinsero sa dihang iyang gilutos ang simbahan ni Kristo. "Sa tinuod naghunahuna ako," siya mipahayag, "nga kinahanglan kong mobuhat ug daghang mga butang nga supak sa ngalan ni Jesus." Sinsero siya sa iyang pagkawalay alamag. ...Nahibal-an nato nga walay bisan kinsa, bisan unsa pa ka sinsero ang iyang pagpaningkamot sa pagbuhat sa iyang labing maayo nga makaingon, "Wala akoy sala."... Nan unsaon nato paglikay sa sumbong. "Ikaw gitimbang sa timbangan, ug nakita nga kulang"? Kinahanglan kitang motan-aw kang Kristo. Sa walay kinutuban nga gasto Siya nakigsabut nga mahimong atong representante sa langitnong mga korte, ang atong manlalaban sa atubangan sa Dios.

... Gitimbang ug nakitang kulang ang atong kinaiya nga sinulat. ... Kinahanglan nga ang matag usa, tigulang man o batan-on, magmatinud-anon sa pagdumala sa iyang kaugalingon, kay kon dili, siya mapandol sa kangitngit, makahimo og dagkong mga sayop, ug sa ingon makatabang sa uban nga masayop. (*Review and Herald* March 8, 1906).

Ang unang bahin sa artikulo halos usa ka pagtuon sa Bibliya bahin sa hilisgutan sa wala'y panimuot nga hunahuna. Gikutlo niya si Ana, ang inahan ni Samuel: "... ang Ginoo mao ang Dios sa kahibalo, ug pinaagi Kaniya ang mga buhat ginatimbang' (1 Sam.. 2:3). Nasabtan ni Solomon kon unsa kita ka malimbungan sa kaugalingon: "Ang tanang mga dalan sa usa ka tawo hinlo sa iyang kaugalingong mga mata; apan ang Ginoo nagatimbang sa mga espiritu" (Prov. 16:2). Nasabtan ni David ang problema: "Sa pagkatinuod ang mga tawo nga ubos ang kahimtang kakawangan, ug ang mga tawo nga taas ang kahimtang bakak: kon ibutang sa timbangan, sila mas gaan kay sa kakawangan" (Salmo 62:9). Unya midugang si Ellen G. White:

Alang sa walay katapusan nga interes sa matag usa ang pagsusi sa iyang kaugalingong kasingkasing ug pagpalambo sa matag gihatag sa Dios nga galamhan. Hinumduman sa tanan nga walay motibo sa kasingkasing sa bisan kinsang tawo nga dili klaro nga makita sa Ginoo. ... Kinahanglan nato ang koneksyon sa diosnon nga gahum, aron kita makabaton og dugang nga tin-aw nga kahayag ug pagsabot kon unsaon pagpangatarungan gikan sa hinungdan ngadto sa epekto. Kinahanglan natong maugmad ang mga gahum sa

pagsabot pinaagi sa atong pagka-ambit sa diosnon nga kinaiya, nga nakalingkawas sa pagkadunot nga anaa sa kalibutan pinaagi sa pangibog. ... Walay usa ka disenyo, bisan unsa pa ka komplikado, ni usa ka motibo, bisan unsa pa ka maampingong gitago, nga dili Niya klaro nga masabtan. (Ibid).

4. Usa ka talagsaong ehemplo sa tinago ug gilubong nga sala mao si Hazael. Dili siya makatuo nga kaya niya ang pagbuhat sa mga butang nga dili masulti nga nakita ni propeta Eliseo nga kaya niya: "Nahibal-an ko ang daotan nga imong buhaton sa mga anak sa Israel: ang ilang mga kuta imong sunogon, ug ang ilang mga batan-ong lalaki imong pamatyon sa espada, ug ang ilang mga bata imong dugmokon, ug ang ilang mga babaye nga mabdos imong gigisi. Ug si Hazael miingon, Apan unsa ba ang imong alagad nga usa ka iro, nga siya magbuhat niining dakong butang?" (2 Hari 8:12, 13). Si Hazael tinud-anay nga wala mahibalo sa gilubong sa iyang kaugalingong kasingkasing. Sa samang paagi, kita tinud-anay nga wala mahibalo sa atong tinuod nga mga motibasyon, gawas sa kombiksyon sa Espiritu Santo. Timan-i ang mosunod:

Kon aduna pa may misulti kanila [sa mga tigpangitag sayop] nga bisan pa sa ilang kakugi ug paningkamot sa pagtul-id sa uban, sa katapusan sila makaplagan sa samang kahimtang sa kangitngit, moingon unta sila, sama sa gibuhay ni Hazael ngadto sa propeta, "Iro ba ang imong alagad, nga siya magabuhay niining dakong butang? (4T 89, 90).

Kon sa dihang mitugyan si Achan sa tentasyon gipangutana pa siya kon gusto ba niya nga magdala og kapildihan ug kamatayon ngadto sa kampo sa Israel, motubag unta siya. "Dili, dili! iro ba ang imong alagad, nga siya magabuhay niining dakong kadautan?" Apan ... milabaw pa siya kay sa iyang gituyo sa iyang kasingkasing. Niining paagiha gayud nga ang tagsatagsa ka miyembro sa simbahan dili mamatikdan nga madala sa ... pagdala sa pagbadlong sa Dios diha sa simbahan. (Ibid., p. 492, 493).

Hinumdumi, sama sa paglansang kang Kristo sa krus, kini ang motibasyon nga wala matuman, dili kinahanglan ang panggawas nga buhat. Kung atong pamalandongan kung unsa ka subsob nga gipakasama sa alagad sa Ginoo ang wala tuyoa nga sala sa atong mga igsoon nga misalikway sa pagsugod sa Ulahing Ulan sa ug pagkahuman sa 1888 nga Komperensya sa sala niadtong misalikway

kang Kristo, magsugod kita sa pagbati kung unsa ka makalilisang ang mga sangputanan sa wala mailhi nga sala nga gusto sa Tinuod nga Saksi nga atong makita. Pila na ka dekada nga kita ang responsable sa paglangan sa pag-abot sa Kusog nga Singgit? Sa tanang panahon naghunahuna kita nga kita gipalihok sa usa ka tinguha nga mapadali ang Iyang pag-anhi kung sa tinuud atong gilangan kini!

5. Laing klasiko nga ehemplo sa resulta sa wala mailhi nga sala mao ang kasinatian ni Ezechias (2 Hari 20 ug 21). Maayo siyang hari, maayo kaayo nga kon miingon pa siya og "Amen" sa mando sa Ginoo, "Husayon ang imong balay; kay mamatay ka, ug dili mabuhi", lagmit natala na unta siya sa sagrado nga kasaysayan isip labing maayong hari nga naangkon sa katawhan sa Dios. Wala siya mahibalo sa natago, gilubong nga mga gamot sa dautan nga natago sa iyang walay panimuot nga kasingkasing. Nag-ampo siya: "Nangamuyo ako kanimong, O Ginoo, hinumdumi karon kon giunsa ko paglakaw sa imong atubangan sa kamatuoran ug uban ang hingpit nga kasingkasing, ug gibuhay ko ang maayo sa Imong mga mata. Ug si Ezechias mihilak sa hilabihan." (2 Hari 20:3). Apan ang iyang kasingkasing dili hingpit!, Sa dihang nadugangan og kinse ka tuig ang iyang kinabuhi, nahimo siyang biktima sa walay panimuot nga hakog nga mga motibasyon ug giguba ang tanan nga maayo nga iyang nahimo sa iyang kanhing panahon sa kahimsog. Siya ang nanganak ug nagbansay sa dautang si Manases.

Si Jeremias naghatag ug usa ka paghukom sa katapusan nga panahon sa iyang paghari: Ang pagkapukan sa nasudnong Juda nahitabo "tungod kang Manases nga anak nga lalaki ni Ezechias nga hari sa Juda. tungod sa iyang gibuhay sa Jerusalem" (Jer. 15:4). Ang tanan nga kadautan nga gibuhay ni Ezechias niadtong katapusang kinse ka tuig natago na sa iyang kasingkasing sa wala pa siya masakit. "Ang mga libro sa langit nagtala sa mga sala nga nahimo unta kon adunay higayon." (5 BC 1085).

Sama sa maayong Haring Ezechias, kita magpakita sa atong kaugalingon (ug maningkamot kita nga magpakita sa uban) nga daw nag-alagad kita sa Ginoo "uban ang hingpit nga kasingkasing". Dugay na natong nasayop sa pagsabot sa 1 Juan 1:9 nga kita nagpanuko sa paghunahuna sa posibilidad sa usa ka wala tuyoa nga tipiganan sa sala human kita "nakabig". "Atong gisugid ang atong mga sala," kita miinsistir, "busa ang Ginoo matinud-anon ug

matarong sa paghinlo kanato gikan sa tanang pagkadili-matarong. Walay sala nga nahabilin nga wala kita mahinloi." Ang wala nato masabti mao nga ang Ginoo dili makalimpyo kanato gikan sa bisan unsang pagkadili-matarong nga wala pa nato masabti sa masabtan nga paagi.

Sa kaso ni Ezechias, ang Ginoo "mibiya kaniya, aron sa pagsulay kaniya, aron iyang [Ezechias] mahibaloan ang tanan nga anaa sa iyang kasingkasing" (2 Cron. 32:31). Ang inspirasyon nag-ingon nga kini mahitabo usab alang sa mga santos sa katapusang mga adlaw. Sila mabiyaan aron "mobarog sa atubangan sa usa ka balaan nga Dios nga walay tigpataliwala" (GC 425 ug 614). Ang pagkaparehas kang Ezechias eksakto. Apan ang mga santos dili mangahas sa pagsubli sa kabuang ni Ezechias, kay kon sila "mapamatud-an nga dili takos, ug mawad-an sa ilang kinabuhi tungod sa ilang kaugalingong mga depekto sa kinaiya, nan ang balaan nga ngalan sa Dios mapasipalahan." (GC 619).

Ang pagdepensa sa Dios, ug tungod niini ang malampusong pagtapos sa "dakong kontrobersiya tali ni Kristo ug ni Satanas", nagdepende sa ilang kalampusan diin napakyas si Ezechias. Mangahas ba ang Dios sa pagtugot sa ingon nga pagsulay nga moabut sa dili pa sila andam?

Si Ezechias, nga natulog sa iyang lubnganan, usa ka tipo sa minilyon nga "maayong" mga tawo nga namatay. Sila tinuyo ug sinsero nga nag-alagad sa Ginoo kutob sa ilang nahibaloan o nasabtan. Apan, sama ni Ezechias, walay henerasyon nga hingpit nga nakasabot sa potensyal sa ilang kaugalingong mga kasingkasing, ang wala tuyoa nga pagkahimulag gikan sa Dios nga anaa sa ilalom sa nawong. Walay usa nga gikinahanglan nga molahutay sa wala pa sukad nga pagsulay sa pagpuyo "sa panan-aw sa usa ka balaan nga Dios nga walay tigpataliwala". Kini tungod kay walay usa nga nakadawat sa "katapusang pagtabon-sa-sala" nga mao lamang ang makaayo sa problema sa wala matuman nga pagdumot batok sa Dios. (Ang ekspresyon nga "katapusang pagtabon-sa-sala" dili angay ibalhin sa attic sa Adventista isip usa ka sayop nga ideya sa mga inosente nga mga pioneer. Ang ekspresyon kanunay nga makita isip usa ka makahuluganon nga hugpong sa mga pulong sa mga sinulat ni Ellen White. Adunay usab maayong ebidensya nga ang Kasulatan nagsuporta sa ideya nga gipasabot sa halangdon nga konsepto sa paglimpyo sa santuwaryo.)

Timan-i, walay henerasyon sa katawhan sa Dios nga nakadawat sa "katapusang pag-ula". Ang kamatuoran nga adunay pipila ka mga indibidwal nga gibalhin sama ni Enoc ug Elias nagpakita nga kini nga kasinatian mahimong nahibal-an sa pipila nga nagkatibulaag sa matag henerasyon.

Ang Atong Kasaysayan sa Denominasyon ug ang Mensahe sa Laodicea

Mobalik kita karon sa mga pulong sa atong Ginoo nga "ngadto sa anghel sa simbahan sa mga taga-Laodicea". Husto ang iyang pag-ingon nga kinahanglan unta nga nakakat-on kita sa mga leksyon sa kasaysayan ug nga andam na kita sa atong henerasyon alang sa katapusang leksyon nga pagpangandam sa katapusan sa kasaysayan:

Kining mga butanga nagaingon ang Amen, ang matinud-anon ug tinuod nga saksi ... Nasayod ako sa imong mga buhat ... Kay ikaw nagaingon, Ako dato, ug gipadako sa mga bahandi, ug wala akoy nakulang bisan unsa; ug wala ka mahibalo nga ikaw mao ang alaot, ug makaluluoy, ug kabus, ug buta, ug hubo: (Pinadayag 3:14-17)

Wala pa nato mahibaloi ang atong kaugalingong "mga buhat" o kasaysayan. Ang atong kasaysayan sa tinuod lang, sumala sa nakita sa langitnong uniberso, nagpadayag sa atong tinuod nga kahimtang isip labing "alaot, makaluluoy, kabos, buta, ug hubo" sa tanang pito ka simbahan. (Matikdi ang paggamit sa Griyegong artikulo nga ho, "ang usa").

Unsa ang atong tinuod nga kasaysayan? Bisan pa man og dili maayo ang pagpadayag, ang kamatuoran nagkinahanglan nga kini atubangon nga matinud-anon. Gihimo ang labing matinuoron ug makanunayon nga mga pagsulay aron mailhan ang "sila" sa mosunod nga mga kinutlo isip usa ka gamayng grupo sa minoriya. Ikasubo, ang tibuok konteksto sa sinulat ni Ellen G. White bahin sa hilisgutan nagpaila kanila isip kadaghanan sa responsable nga pagpangulo sa simbahan - "ang anghel sa simbahan sa mga taga-Laodicea":

Ang tibuok uniberso sa langit nakasaksi sa makauulaw nga pagtratar kang Jesu-Kristo, nga girepresentahan sa Espiritu Santo. Kon si Kristo nauna pa kanila, ilang gitratar Siya sa paagi nga susama sa pagtratar sa mga Hudiyo kang Kristo. (Espesyal nga mga Testimonio, Serye A, Num. 6, p. 20. Ang konteksto naghisgot sa 1888; gidugang ang paghatag og gibug-aton).

Makalilisang ang atong pagbasa sa ingon nga pamahayag. Tinuod ba kini? Giunsa man nahitabo kining makalilisang nga butang? "Dili kini tinuod - adunay nasayop sa usa ka dapit." Mao kini ang atong naandan nga kinaiya niini ug sa susamang mga pamahayag. "Pangitaa ang laing inspirado nga pamahayag nga makakansela niini," atong pangamuyo. Lisod alang kanato ang pag-atubang niini nga kamatuoran sama sa pag-atubang nila ni Adan ug Eva sa ilang tinuod nga sala didto sa Tanaman! Apan bisan pa niana, bisan kung magduha-duha kita sa pag-ila sa kamatuoran, "ang tibuok uniberso sa langit nakasaksi sa makauulaw" nga talan-awon.

Unsay giingon sa mga libro sa langit bahin niining sala? Sumala sa 5BC 1085, ilang "gitala ang mga sala nga nahimo unta kon adunay higayon". Unsa unta ang buhaton sa atong mga igsoon "kon si Kristo nauna pa kanila" niadtong 1888? Klaro ang pulong: "Ila unta Siyang gitratat sa paagi nga susama sa pagtratrat sa mga Judio kang Kristo." Tungod kay ang mga libro sa langit "nagtala sa mga sala nga nahimo unta kon adunay higayon", klaro nga kini nagpakita nga ang mga igsoon nga gihisgutan sa ibabaw tinuod nga nagtratrat kang Kristo sa paagi nga susama sa pagtratrat sa mga Judio Kaniya. Sa ato pa, sa yano nga Iningles, ilang "gidunggab Siya", sa paghulam sa hugpong sa mga pulong ni Zacarias!

Naningkamot gyud mi nga motuo nga ang panghalip nga "sila" nagtumong lamang sa "ang uban", pipila, kinsa nagtratrat kang Jesu-Kristo sa ingon nga pagpakaulaw. Usa ka bag-o, gitahod pag-ayo nga kasaysayan sa denominasyon naghulagway kanila nga "ubos sa usa ka puntos", "wala gani **ikaupat** nga bahin sa kinatibuk-ang gidaghanon sa mga partisipante". Ug niadtong "pipila", "kadaghanan niadtong unang misupak mihimo og mga pagkumpisal sulod sa dekada human sa 1888, ug kadaghanan sulod sa unang lima ka tuig, ug sukad niadto mihunong sa ilang pagsupak". (Tan-awa ang Movement **of Destiny**, pp. 367, 368, orihinal nga paghatag og gibug-aton.).

Busa gitugotan ni Ellen White ang iyang kaugalingon nga masuko tungod sa kinaiya ug mga aksyon sa usa ka gamay nga minoriya sa mga ministro, wala pay napulo, aron mahimong eksakto. Ug nagpadayon siya sa paglagot batok niining gamay nga grupo sa mga ministro sulod sa usa ka dekada, nga nagpahayag nga sila adunay gahum sa pagpugong gikan sa simbahan ug sa kalibutan sa mahimayaong mga panalangin sa Ulahing Ulan ug sa Kusog nga

Singgit bisan pa nga ang kadaghanan sa mga responsable nga lider sa bug-os ug madasigon nga midawat sa mensahe!

Walay bisan usa ka pahayag gikan sa pluma ni Ellen White diin iyang gideklarar nga ang "pipila" taliwala sa responsableng mga lider nga tinuod nga midawat sa mensahe daghan o mayoriya. Walay eksepsiyon, ang iyang paggamit sa pulong nga "ang uban" kalabot niadtong midawat nagpasabot og "pipila". Ug labaw sa tanan, ang debate bahin sa isyu nagpakita sa dakong kamatuoran nga bisan unsa pa ang reaksiyon sa mensahe sa 1888, maayo man o daotan, ang pagkahuman sa trabaho ug ang pag-anhi sa Ginoo dugay nga nalangan tungod niini.

Atong tan-awon sa makadiyot ang pipila sa mga pahayag gikan sa sinulat ni Ellen G. White nga naghatag kahayag sa iyang paghisgot sa "pipila":

Sa Minneapolis, ang Dios naghatag ug bililhong mga mutya sa kamatuoran ngadto sa Iyang katawhan sa bag-ong mga kahimtang. Kining kahayag gikan sa langit gisalikway sa uban uban sa tanang kagahi sa ulo nga gipakita sa mga Judio sa pagsalikway kang Kristo. (MS 13, 1889; CWE 30).

Karon, nag-ingon ko unsa may kapuslanan sa atong panagtigom dinhi [sa Minneapolis, 18881 ug sa pag-anhi sa atong mga igsoon nga nagaalagad kon ania sila aron lang isalikway ang Espiritu sa Dios gikan sa mga tawo? ... Nakigsulti ug nangamuyo ko nimo, apan daw wala kini'y kalainan kanimo... (MS 9, 1888).

Dili maalamon alang niining mga batan-ong lalaki [Jones ug Waggoner] nga mohimo og desisyon niining miting diin ang pagsupak imbes nga imbestigasyon mao ang prayoridad sa adlaw-adlaw. (MS 15, 1888)

Kon ang mga ministro dili modawat sa kahayag, gusto nakong hatagan ang mga tawo og higayon; basin makadawat sila niini. (MS 9, 1888).

Ang tinuod nga kritikal nga isyu mao, Ang mga pulong ba sa atong Ginoo sa Iyang mensahe sa Laodicea karon kamatuoran ba karon? O ang gitawag nga "mahimayaon" nga pagdawat sa mensahe sa

1888 sa responsable nga mga lider sa simbahan naghimo niini nga karaan na? Ang nahisgutan ba nga pahayag usa ka wala sa kinaiya nga pagbuto ni Ellen White, usa ka butang nga gisalikway sa iyang kalmado nga kinaiya sa ulahi? Atong tan-awon pag-usab. Gihisgutan niya kini sa daghang beses nga halos dili maihap. (tanang gibug-aton gidugang):

Matag higayon nga ang samang espiritu [sa pagsupak sa Minneapolis] momata sa kalag, ang mga buhat nga nahimo nianang higayona giuyonan, ug ang mga nagbuhat niini gihimong manubag sa Dios ... Ang samang espiritu nga nagpalihok sa mga nagsalikway kang Kristo mosakit sa ilang mga kasingkasing, ug kon sila nabuhi pa sa mga adlaw ni Kristo, sila unta molihok ngadto Kaniya sa paagi nga susama sa mga walay dios ug dili-magtutuong mga Hudyo. (Espesyal nga mga Pagpamatuod sa Review and Herald Office, pp. 16, 17).

Kon imong isalikway ang mga mensahero nga gidelegar ni Kristo, imong gisalikway si Kristo. (TM 96, 97. 1896).

Ang mga tawo nga nagaangkon sa ilang pagkadiosnon nagtamay kang Kristo diha sa persona sa Iyang mga mensahero. Sama sa mga Judio, ilang gisalikway ang mensahe sa Dios. (FCE 472; 1897).

Narekord na ni Kristo ang tanang magahi, mapahitas-on, ug mabiaybiayon nga mga sinultihan nga gisulti batok sa Iyang mga alagad nga daw batok Kaniya mismo. (R&H. May 27, 1890).

Ang mga tawo sa atong taliwala mahimong sama sa mga Pariseo—nagmata aron sa paghukom sa labing bantugan nga magtutudlo nga nailhan sa kalibutan. (TM 294; 1896).

Giunsa nato pagkahibalo nga kini nga sala usa ka sala nga wala tuyoa? Ang mga igsoon nga nalambigit naghunahuna nga sila nag-react batok sa usa ka sobra nga gihatagan og gibug-aton ug sayop nga mensahe. Naghunahuna sila nga ilang gisalikway ang pipila ka panatiko, dili hingpit o bisan delikado nga mga mensahero. Naghunahuna sila nga sila "nagbarog sa daan nga mga timaan", halangdon nga nanalipod sa mga haligi sa mga mensahe sa tulo ka mga anghel. Gipasigarbo nila ang ilang ortodokso. Matikdi kung giunsa ang ilang tinuod nga mga motibasyon natago gikan sa ilang kahibalo:

Sa Minneapolis, ang Dios naghatag ug bililhong mga mutya sa kamatuoran ngadto sa Iyang katawhan sa bag-ong mga kahimtang. Kining kahayag gikan sa langit gisalikway sa uban uban sa tanang kagahi sa ulo nga gipakita sa mga Judio sa pagsalikway kang Kristo. Ug daghan ang mga estorya bahin sa pagbarog duol sa daan nga mga timaan. Apan adunay ebidensya nga wala sila mahibalo kon unsa ang daan nga mga timaan. Adunay ebidensya ug adunay pangatarungan gikan sa pulong nga midawat sa iyang kaugalingon sa konsensya; apan ang mga hunahuna sa mga tawo gipahimutang, giselyohan batok sa pagsulod sa kahayag, tungod kay sila nakahukom nga kini usa ka delikado nga sayop ang pagtangtang sa "daan nga mga timaan" kung dili kini pagtangtang sa usa ka lagdok sa daan nga mga timaan, apan sila adunay mga sayop nga ideya kon unsa ang naglangkob sa daan nga mga timaan. (MS 13. 1889, CWE 30; gidugang ang gibug-aton).

Adunay maayong rason nganong kanunayng gitandi ni Ellen White kini nga reaksiyon batok sa mensahe sa 1888 ngadto sa pagdumot sa mga Hudiyo kang Kristo. Ang mga Hudiyo wala mahibalo sa ilang tinuod nga mga motibo; ug ang atong mga igsoon parehas ra. Ang mga lider sa mga Hudiyo ug ang atong mga igsoon wala mahibalo nga ilang gikondenar ang "labing bantugang Magtutudlo nga nailhan sa kalibutan". Ang wala tuyoa nga kinaiya sa ilang sala dugang nga gipadayag sama sa mosunod:

Dili gyud nako malimtan ang among kasinatian sa Minneapolis, o ang mga butang nga gipadayag kanako bahin sa espiritu nga nagkontrol sa mga tawo, ang mga pulong nga gisulti, ang mga aksyon nga gihimo agig pagsunod sa mga gahum sa daotan... Natandog sila sa miting sa laing espiritu, ug wala sila mahibalo nga ang Dios nagpadala niining mga batan-ong lalaki aron magdala og espesyal nga mensahe ngadto kanila nga ilang gitratar uban ang pagbiaybiay ug pagtamay, wala makaamgo nga ang langitnong mga binuhat nagtan-aw kanila. Nahibal-an ko nga niadtong panahona ang Espiritu sa Dios nainsulto. (MS 24, 1892).

Wala pa ba gihapon nato maamgohi kana nga sala? Tan-awa ang tanang awtoritatibong mga libro nga gipatik bahin sa atong kasaysayan sulod sa miaging walo ka dekada. Aduna bay usa nga nagpatin-aw sa hingpit nga kamatuoran bahin sa 1888 ug sa pagsugod sa ulahing ulan ug sa makusog nga singgit?

Ang mosunod daw propetikanhon:

Ang mensahe sa Matuod nga Saksi nakakaplag sa katawhan sa Dios nga anaa sa makaluluoy nga limbong, apan matinud-anon niana nga limbong. Wala sila mahibalo nga ang ilang kahimtang makaluluoy sa panan-aw sa Dios. (3T 253).

Ang atong makita sa atong mga kasaysayan mao ang pagpanghambog sa katingalahang "pagpauswag" nga miabot sa Seventh-day Adventist Church sa mensahe sa 1888. Kita "dato ug mitubo sa mga kaayohan" mao ang kinatibuk-ang tema. Minilyon sa atong mga tawo sa tibuok kalibutan ang wala mahibalo sa tinuod nga kamatuoran nga ang Ginoo matinud-anon nga nagbuhat sa Iyang bahin ug naghatag sa "sinugdanan" sa ulahing ulan ug sa kusog nga singgit hapit usa ka siglo ang milabay, apan ang langitnong gasa gisalikway. Ang tinuod mao ang mosunod:

Si Satanas nagmalampuson sa pagtak-op gikan sa atong katawhan sa dakong sukod. ang espesyal nga gahum sa Espiritu Santo nga gipangandoy sa Dios nga ihatag kanila.. Ang kahayag nga mao ang modan-ag sa tibuok yuta uban sa himaya niini gisukol, ug pinaagi sa aksyon sa atong kaugalingong [nanguna] nga mga igsoon sa dakong sukod napahilayo gikan sa kalibutan. (1 SM 234, 235).

Kinahanglan ang usa ka katapusang pagtabon-sa-sala o pakig-uli kang Kristo tungod sa "makauulaw nga pagtratar" nga gihatag Kaniya sa usa sa atong mga Sesyon sa Kinatibuk-ang Komperensya! Kini ang usa sa mga hinungdan niini.

Sa pagkatinuod, ang kamatuoran nga makita sa mga mensahe ni Ellen G. White usa ka "makapakurat nga pagsaway" (3T 253), usa nga atong gipangandoy nga unta matagoan hangtod sa hangtod o sa bisan unsang paagi malampuson nga ikalimod.

Apan ang tinuod nga mga pulong ni Kristo sa mensahe sa Laodicea nagpunting sa atong kaugalingong paglimbong nga sa panguna makasaysayanon ang kinaiya. Ang Griyegong ekspresyon talagsaon kaayo tungod kay gisubli niini ang parehas nga pulong nga "dato" sa clause, apan sa lahi nga tense ug tingog. Gibutang niini sa atong mga ngabil ang ekspresyon sa usa ka mapahitas-ong pagpanghambog, "Ako dato (sa pagsabot sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo) tungod kay sa akong kasaysayan ako gipanalanginan sa

pagdawat sa usa ka dako nga pagkadato" (plousios eimi, kai peplouteka). Ni ang mga maghuhubad sa King James o ang uban wala makasabut sa hingpit nga kahulugan sa ilang gitinguha nga hubaron gikan sa Griyego sa mga pulong ni Jesus. Busa ang mga maghuhubad sa King James naningkamot sa paglikay sa ilang gihunahuna nga usa ka walay pulos nga pagsubli pinaagi sa usa ka euphemism, "Ako dato ug mitubo sa mga butang". Masabtan kini, kay sila nabuhi nga sayo kaayo. Hunahunaa ang literal nga Griyego sa Pinadayag 3:17: "Ikaw nag-ingon, Dato ako, ug ako nahimong dato".

Sulod sa mga dekada, gipakita nato ang kinatibuk-ang pagbati sa katagbawan nga kita gipadato sa "mahimayaong kadaugan" sa atong kasaysayan sa 1888. Kadaghanan sa atong mga ministro sigurado nga ilang nasabtan ug giwali ang tinuod nga pagkamatarong pinaagi sa pagtuo sama sa ilang nasabtan ug giwali ang kamatuoran sa Igpapahulay. Matikdi kon giunsa niining nagkalain-laing mga awtor sa atong mga kasaysayan nga wala tuyoa nagpamatuod sa sugo sa atong Ginoo, ang uban gani migamit sa eksaktong mga pulong nga Iyang gibutang sa atong mga ngabil:

Ang mas taas nga kalampusan [1888] ... miresulta sa espirituhanong pagkahigmata sa atong katawhan. (M.E. Kern, R&H, Aug. 3, 1950, p. 294).

Usa ka talagsaong timaan sa kasaysayan sa Seventh-day Adventist ... pagtabok sa usa ka kontinente nga nabahin ngadto sa usa ka bag-ong nasud ... usa ka mahimayaong kadaugan ... usa ka dakong espirituhanong pagkahigmata taliwala sa mga Adventista. ... Ang pagsubang sa usa ka mahimayaong adlaw alang sa simbhang Adventista. ... Ang bulahan nga mga sangputanan sa usa ka dakong pagkahigmata ... ania pa kanato. ... Kining bulahan nga panahon sa pagkapukaw nga nagsugod niadtong 1888 ... dato sa pagkabalaan ug bunga sa misyon. (L.H. Christian, *Mga Bunga sa Espirituhanong mga Gasa*, pp. 219-245 — timan-i ang pulong nga "dato".)

Usa ka makapadasig nga mensahe nga nagluwas sa simbahan gikan sa peligro sa legalismo, ug nagbukas sa mga hunahuna ngadto sa halangdon nga mga abot sa ebanghelyo. Ang katapusang dekada sa siglo nakakita sa simbahan nga milambo, pinaagi niining ebanghelyo, ngadto sa usa ka kompanya nga andam sa pagtuman sa misyon sa Dios ... Ang simbahan ... napukaw sa nabuhi pag-usab

nga mensahe sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo. (A.W. Spalding, *Captains of the Host*, p. 602).

Sa daghang mga kaso, ang mga simbahan nga nagsugod nga adunay lawom nga paghatag gibug-aton sa ebanghelikal nawad-an sa ilang kahayag sa paglabay sa mga katuigan. ... Ang Seventh-day Adventism nagpresentar og usa ka makapaikag nga kalainan gikan sa naandan nga uso taliwala sa mga relihiyosong lawas. ... Ang kasaysayan sa Adventista nagpakita sa nagkadako nga paghatag gibug-aton sa mga kamatuoran sa ebanghelikal. ... Ang usa ka relihiyosong denominasyon nga nahimong mas ebanghelikal sa paglabay sa mga katuigan usa ka talagsaon nga panghitabo. (N.F. Pease, *By Faith Alone*, p. 227).

Ang nag-una sa maong mga tawo mao kadtong adunay kritikal nga panghunahuna nga nakakita lamang sa mga kapakyasan sa simbahan, apan buta sa mga nahimo niini. Samtang nagbasol kami sa among pagpasagad sa dagkong mga kamatuoran sa ebanghelyo, nagpasalamat kami sa Dios alang sa halangdon nga mga lalaki ug babaye nga nagpasiugda niini nga mga kamatuoran sa daghang mga tuig. Gisaludohan usab namo ang dili maihap nga kasundalohan sa mga miyembro sa simbahan nga nakaila kang Kristo isip usa ka personal nga Manluluwas ug kinsa tinuod nga gipakamatarung pinaagi sa pagtuo lamang. Mapasalamaton kami sa pagkusog sa paghatag og gibug-aton sa pagpakamatarung pinaagi sa pagtuo sulod sa miaging kwarenta ka tuig; ug samtang wala namo nahimo ang tanan nga angay o unta namong buhaton, dili kami maalamon nga ibaliwala ang pag-uswag nga nahimo. (Ibid.. p. 238).

Sulod sa akong kalim-an ug lima ka tuig sa ministeryo sa Seventh-day Adventist, nakahimamat ko sa among mga trabahante ug mga miyembro sa tibuok kalibutan. Nakig-uban ko sa among mga ministro sa halos tanang yuta diin natukod ang among buluhaton... Wala pa gyud ko makadungog og trabahante o miyembro — sa Amerika, Europa o bisan asa — nga nagpahayag og pagsupak sa mensahe sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo. (A.V. Olson, *Pinaagi sa Krisis ngadto sa Kadaugan, 1888-1901*, p. 232; *Trese ka Tuig nga Krisis* (1982). p. 238).

Husto ang pag-ingon nga ang mensahe [sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo] gipahayag na, gikan sa pulpito ug pinaagi sa prensa, ug

pinaagi sa kinabuhi sa liboan ka libo nga dedikado nga mga tawo sa Dios nga nakakat-on sa resulta sa espirituhanong kinabuhi diha kang Kristo. Bisan kinsa nga mogahin ug panahon sa pagsusi sa mga libro, mantalaan, pamphlet, ug mga tract sa Seventh-day Adventist makadiskubre nga kini nga mahimayaong kamatuoran giimprinta balik-balik. Ang lainlaing mga hugna sa kaluwasan pinaagi sa pagtuo kang Kristo gitudlo uban ang gahum ug katin-aw sa radyo sulod sa daghang mga tuig ug bag-o lang sa telebisyon. Kini nga hilisgutan gihimo nga prominente sa lainlaing mga kurso sa mga leksyon sa Bibliya. Ang mga pastor ug ebanghelista sa Adventista nagpahibalo niining hinungdanon nga kamatuoran gikan sa mga pulpito sa simbahan ug mga plataporma sa publiko, nga ang mga kasingkasing nagdilaab sa gugma alang kang Kristo. (Ibid., pp. 233- 237; new edition, pp. 239-243).

Kini nga kapitulo makahikap lamang sa dakong paghatag og gibug-aton sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo sa Kinatibuk-ang Komperensya sa 1926. Akong lig-on nga opinyon nga mas maayo nga dili kaayo hatagan og gibug-aton ang 1888 ug mas hatagan og gibug-aton ang 1926. ... Ang uban nagsugyot nga ang denominasyon kinahanglan nga irekord sa piho nga paagi, nga giila ang mga sayop sa 1888. Walay mas positibo nga ebidensya sa espirituhanong pagtubo ug pagkahamtong nga mapresentar kay sa mga sermon sa 1926. (N.F. Pease, *Ang Pagtuo Nga Makaluwas*, p. 59).

"Ikaw nag-ingon, Dato ako, ug ako nahimong adunahan!" Ang 1888 mao ang sinugdanan sa usa ka dakong pagkadato, usa ka mahimayaong kadaugan, "espirituhanon ... pagkahamtong". Kita talagsaon. Kita nagkaanam ka maayo ug nagkaanam ka maayo.

Kining mga historyador pulos matinuoron, dedikado, ug matinud-anon nga mga tawo. Sila tinud-anay nga naningkamot sa pagpakita sa usa ka komon nga garbo ug katagbawan sa dakong "pag-uswag" sa simbahan. Apan walay usa nga nakaila sa kahinungdanon sa mensahe sa Laodicea, nga kini diha gayud sa atong gituohan nga "pagpauswag" pinaagi sa pagdawat sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo nga kita nalimbongan sa atong kaugalingon. Walay usa nga nakaila sa panginahanglan alang sa usa ka pakig-uli uban ni Kristo pinaagi sa usa ka katapusang pagtabon-sa-sala tungod sa makauulaw nga pagtratar nga gihatag Kaniya sa usa sa atong mga Sesyon sa Kinatibuk-ang Komperensya. Silang tanan nangita og

mas maayong mga pulong aron ihulagway ang atong karon nga espirituhanong kahimtang kaysa sa usa nga inspirado, "makaluluoy".

Walay usa nga nakamatikod nga niadtong 1926 ug karon ang atong gipasigarbo nga "espirituhanon nga pagtubo ug pagkahamtong" sa pagsabot ug pagmantala sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo" wala sa pagdawat sa mensahe sa 1888, apan sa pagdawat sa popular nga Protestante, Ebanghelikal, o Calvinista nga mensahe sa pagkamatarong ug pagkamatarong pinaagi sa pagtuo. Nasayop sila sa paghunahuna nga kining "talagsaon nga panghitabo" sa Seventh-day Adventist nga simbahan nga nahimong mas "ebanghelikal" pinaagi sa pagdawat sa mensahe nga unta mao ang sinugdanan sa Ulahing Ulan ug sa Kusog nga Singgit. Hinuon, wala tuyoa nga mibiya kita gikan sa mensahe nga gihatag kanato sa Ginoo, ug misagop sa mga panan-aw nga halos parehas sa mga nagsalikway sa mga mensahe sa tulo ka anghel. Ug nalipay kita niining "lawom nga pagpasiugda sa ebanghelikal", subo lang kay wala kita mahibalo nga dili kini ang tinuod nga "walay katapusan nga ebanghelyo".

Kini ang tinuod nga salin nga simbahan, ug ang kaugmaon niini hayag gayod. Ang buhat modaog. Ug ang Ginoo nagpanalangin. Ug Siya magpanalangin. Apan ang punto mao nga ang Iyang bersyon sa kamahinungdanon sa atong denominasyonal nga kasaysayan mas luwas alang kanato nga sundon kaysa sa supak niini. Ang mensahe sa Laodicea mao gihapon ang "kasamtangang kamatuoran". Ang Ginoo nag-ingon nga kita sa tinuod "alaot, ug makaluluoy, ug kabus, ug buta, ug hubo". Ang dakong kadaugan sa Simbahan anaa pa sa umaabot ug anaa sa pikas nga bahin sa pagdawat sa girekomendar sa Dios nga tambal alang sa atong karon nga kahimtang—paghinulsol. Adunay usa ka butang nga atong mahimo ug kana mao ang pagbuhat sa eksakto kung unsa ang giingon sa atong Ginoo:

Tambagan ko ikaw nga mopalit gikan Kanako og bulawan nga giputli sa kalayo, aron ikaw mahimong dato; ug mga puti nga bisti nga imong isul-ob, ug aron ang kaulawan sa imong pagkahubo dili makita; ug ihaplas ang imong mga mata sa tambal sa mata, aron ikaw makakita. Ang tanan nga akong gihigugma, akong gibadlong ug gidisiplina: busa magmadasigon ka, ug paghinulsol. (Pinadayag 3:18, 19).

Sa tanan namong opisyal nga mga kasaysayan, ang labing klaro — apan wala pa gihapon mahunahuna — nga paglimod sa mensahe sa atong Ginoo gipatik niadtong 1966. Hingpit nga sinsero ug labing matinuoron ug debotado, ang tagsulat nagtinguha sa pagpanalipod sa "anghel sa simbahan sa mga taga-Laodicea." Human sa iyang kamatayon, ang iyang mga tigmantala nag-ulohan sa iyang libro nga Pinaagi sa Krisis Padulong sa Kadaugan, 1888-1901. Busa klaro nilang gipasiugda ang nobela nga tesis nga ang 1901 General Conference Session nagbungkag sa 1888 nga pagsupak sa mensahe sa pagkamatarong ni Kristo uban sa tanan nga kaubang mga daotan sa organisasyon, ug nagdala sa "kadaugan".

Kining prestihiyosong buhat nakahatag ug dakong impresyon sa tibuok kalibutan nga simbahan. Ang bisan unsang mga pahayag ni Ellen G. White nga supak sa sukaranang tesis sa libro natural nga giisip nga kadudahan. "Ang ilang gisulti sa yano nga Iningles dili tinuod kung kining awtoritatibo nga libro nag-ingon sa sukwahi. Ang pipila ka mysteryosong konteksto kinahanglan nga magkansela sa kahinungdanon sa bisan unsang mga pahayag nga nag-ingon nga ang 1901 nga Sesyon dili 'kadaugan.'" Mao nga masabtan nga ang mga magbabasa mohunahuna. (Mahinungdanon nga ang libro opisyal nga gimantala pag-usab niadtong 1981 ubos sa usa ka bag-ong titulo, apan ang tesis nga "dato ug nadugangan sa mga butang" wala pa mausab, sa pag-ingon nga ang 1901 nga Komperensya nagtapos sa mga tuig sa "krisis" sa virtual nga "kadaugan".)

Bisan pa niana, ang klaro nga mga kamatuoran nagpakita nga ang mga resulta sa 1901 nga Sesyon wala makatangtang sa makalilisang nga pagkawalay pagtuo nga gipakita sa 1888 nga Sesyon. Daghang mga pahayag ni Ellen G. White ang makanunayon ug kusganon:

Pagkanindot unta nga buhat ang nahimo alang sa dakong pundok nga nagtigom sa Battle Creek sa Kinatibuk-ang Komperensya [sa 1901], kon ang mga lider sa atong buhat miapil pa unta. Apan ang buhat nga gihulat sa tibuok langit nga buhaton sa diha nga giandam sa mga tawo ang dalan, wala mahuman; kay ang mga lider nagsira ug nagtrangkah sa pultahan batok sa pagsulod sa Espiritu. Adunay paghunong sa hingpit nga pagtugyan ngadto sa Dios. Ug ang mga kasingkasing nga unta naputli gikan sa tanang sayop napalig-on sa pagbuhat og sayop. Ang mga pultahan gibabagan batok sa langitnong sulog nga unta mobanlas sa tanang dautan. Ang mga

tawo wala magsugid sa ilang mga sala. (Letter to Dr. J.H. Kellogg, Aug. 5, 1902).

Ang resulta sa miaging Kinatibuk-ang Komperensya mao ang pinakadako, ang pinakamakalilisang nga kasubo sa akong kinabuhi. Walay pagbag-o nga nahimo. Ang espiritu nga unta gidala sa tibuok nga buhat isip resulta sa maong miting wala gidala tungod kay ang mga tawo wala makadawat sa mga pagpamatuod sa Espiritu sa Dios. Samtang sila miadto sa ilang nagkalain-laing mga natad sa trabaho, wala sila maglakaw sa kahayag nga gipasiga sa Ginoo sa ilang agianan, apan gidala ngadto sa ilang buhat ang sayop nga mga prinsipyo nga naglabi sa buhat sa Battle Creek. ... Usa ka delikado nga butang ang pagsalikway sa kahayag nga gipadala sa Dios. (Letter to Judge Jesse Arthur, Jan. 15, 1903).

Kon ang mga tawo nga nakadungog sa mensahe nga gihatag sa panahon sa Komperensya — ang labing solemne nga mensahe nga mahatag — dili pa unta ingon ka walay pagtagad, kon sa pagkamatinud-anon nangutana pa sila, "Ginoo, unsa ang buot Mo nga akong buhaton?" ang kasinatian sa miaging tuig lahi unta kaayo sa kung unsa kini. Apan wala nila limpyohi ang agianan sa ilang luyo. Wala nila gisugid ang ilang mga sayop, ug karon sila naglakaw sa samang yuta sa daghang mga butang, nagsunod sa samang sayop nga dalan sa aksyon, tungod kay ilang gilaglag ang ilang espirituhanong panan-aw....

Kon ang trabaho nga gisugdan sa Kinatibuk-ang Komperensya gipadayon pa ngadto sa kahingpitan, dili unta ako tawgon sa pagsulat niining mga pulonga. Adunay higayon sa pagkumpisal o paglimod sa sayop, ug sa daghang mga higayon ang paglimod miabot, aron malikayan ang sangputanan sa pagkumpisal.

Gawas kon adunay repormasyon, ang katalagman moabot sa balay mantalaan, ug ang kalibutan mahibalo sa hinungdan. Gipakita kanako nga wala pay pagbalik ngadto sa Dios uban ang bug-os nga katuyoan sa kasingkasing. ... Ang Dios gibugalbugalan sa imong kagahi sa kasingkasing, nga padayon nga nagkadako. (Testimonies, Vol. 7, pp. 93-96. "basaha sa Review and Herald Board niadtong Nobyembre, 1901". Ang sunod nga pagpamatuod nga nagsugod sa panid 97 giulohan og, "The Review and Herald Fire").

Mahitungod sa mensahe sa 1888 sa pagkamatarong ni Kristo, kini kinahanglan nga dayegon nga "kadaugan" bisan pa nga ang "mga buhat" nga misunod sa gituohang "pagtuo" misangpot sa balaan nga pagbadlong sa makalilisan nga mga sunog nga naglaglag sa atong Sanitarium ug balay mantalaan sa Battle Creek, klaro nga usa ka pagbadlong gikan sa Ginoo.

Sa miting sa 1901, ang mga miyembro sa komite nga napili niadtong panahona, kutob sa among nadiskobrehan, mga tawo nga hingpit nga mituo niining doktrina [sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo], bisan tuod ang uban wala pa hingpit nga nakasulod sa personal nga kasinatian sa pagsurender ug pagtuo. ... Mitambong ko sa mga meeting sa kampo sa Adventista, tinuig nga mga miting, mga sesyon sa komperensya ug misyon, mga miting sa mga trabahante, ug uban pang mga panagtapok, ug matinuoron kong masulti nga sa tanan niining pakig-uban sa mga trabahante sa simbahan ug mga tawo sa lainlaing mga kaliwatan, nasud ug pinulongan atol sa akong kalim-an ug lima ka tuig sa ministeryo sa Seventh-day Adventist, wala pa gyud ako makadungog og trabahante o usa ka layko nga miyembro - sa Amerika, Europa, o bisan asa pa - nga nagpahayag og pagsupak sa mensahe sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo. Wala usab ako nahibalo sa bisan unsang ingon nga pagsupak nga gipahayag sa mga publikasyon sa Seventh-day Adventist. (A.V. Olson, *Pinaagi sa Krisis Padulong sa Kadaugan 1888-1901*, pp. 228-232: new edition, pp. 234-238).

Apan ang atong awtor matinuoron ug sinsero ug lawom nga espirituhanon. Adunay sayup, klaro niyang nahibal-an. Ang trabaho dugay nang nalangan ug ang pag-anhi sa Ginoo dugay nang nalangan. Dili niya kini malimud ug dili niya ikalimod. Prangka niyang giila ang problema ug gipadayon ang iyang kaugalingon nga sinsero nga kombiksyon kung ngano nga ang simbahan sa kinatibuk-an wala niining ulahing panahon makasabut ug makadawat sa kamatuoran sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo aron mahuman ang trabaho sa kalibutan. Talagsa ra nga adunay usa ka opisyal nga magsusulat nga klaro apan wala tuyoa nga nagpamatuod sa kamatuoran sa pagdayagnos sa atong Ginoo sa Iyang mensahe ngadto sa "anghel" sa simbahan sa Laodicea, o nga matinuoron ug sinsero nga mipilit nga "ang anghel" "dato ug mitubo sa mga butang". Ang mga tigpamaba sa ministeryo sa simbahan dato, gipadayon sa awtor, sa pagsabot ug pagmantala sa mensahe. Wala siyay giila nga panginahanglan sa ilang bahin, ug gibutang ang

basol sa wala nahuman nga buluhaton sa mga walay alamag nga layko. Sila ang mga "alaot, makaluluoy, kabus, ug buta, ug hubo."

Matikdi ang klaro kaayong kahulugan sa konklusyon sa libro:

Sulod sa mga katuigan sukad niadtong 1901 ug sa wala pa kini, ang mga Seventh-day Adventist nagpatik ug daghang mga tract o balasahon bahin sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo, ug matag karon ug unya kini nga tema nahisgotan sa mga leksyon sa Sabbath School. Ang lainlaing mga hugna sa kaluwasan pinaagi sa pagtuo kang Kristo gitudlo uban ang gahum ug katin-aw sa radyo sulod sa daghang mga tuig ug bag-o lang sa telebisyon. Kini nga hilisgutan gihimong prominente sa lainlaing mga kurso sa mga leksyon sa Bibliya. Ang mga pastor ug ebanghelista sa Adventista nagpahibalo niining hinungdanon nga kamatuoran gikan sa mga pulpito sa simbahan ug mga plataporma sa publiko, nga ang mga kasingkasing nagdilaab sa gugma alang kang Kristo Ug pinaagi sa binulan nga journal, Ang Ministeryo. Ang mga magwawali ug magsusulat sa Seventh-day Adventist kanunay nga giawhag nga himuon si Jesu-Kristo ug ang Iyang pagkamatarong isip Manluluwas nga sentro sa tanan nilang pagtulon-an.

Kini nga paghatag og gibug-aton wala nay mas labaw pa kay sa kahinungdanon sa mga merito o kaayohan sa hilisgutan. Kon aduna man, wala kini ingon ka dako sama sa angay niining bililhong tema. (Ibid., p. 237; new edition, p. 243).

Nan nganong wala pa man mahuman ang trabaho kon kining bililhong kamatuoran "gitudlo uban ang gahum ug katin-aw ... uban ang mga kasingkasing nga nagdilaab" sa mga pastor ug ebanghelista sa Adventismo? Ang mga layko nga miyembro wala maminaw sama sa angay nilang buhaton, Ang ulahi mipahunong sa pagtapos sa trabaho. Timan-i ang konklusyon, nga posible lamang pinaagi sa sayop nga pagsabot sa mensahe sa Laodicea:

Daghang mga Seventh-day Adventist ang daw wala gihapon kajibalo niining importanteng doktrina. Kadaghanan niining kakulang sa kaamgohan resulta sa ilang kapakyasan sa pagbasa sa mga libro ug mga peryodiko sa Adventista nga nagpresentar sa ebanghelyo sa klaro ug kusganong pinulongan...

Nahadlok kami nga alang sa daghang mga miyembro sa simbahan ang mensahe sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo nahimo nang usa ka uga nga teorya imbes nga usa ka buhing realidad sa ilang adlaw-adlaw nga kasinatian.

Ilang gipasagdan ang kahayag nga gipasidlak sa Dios diha kanila sa Iyang gugma ug kalooy. Napakyas sila sa pag-ilis sa walay pulos nga mga bisti sa ilang kaugalingong pagkamatarong alang sa walay buling nga kupo sa pagkamatarong ni Kristo. Sa panan-aw sa Dios, ang ilang mga kabus nga kalag hubo ug kabus. (Ibid., pp. 237-239; new edition, pp. 243-247).

Kon tinuod ang mensahe sa atong Ginoo, ania kanato ang kariton nga nag-una sa kabayo. Ang atong Ginoo nagtumong sa Iyang mensahe "ngadto sa anghel sa simbahan". Ang gibug-aton sa Espiritu sa Propesiya klaro kaayo: kon ang mga lider sa simbahan tinud-anay nga midawat sa mensahe sa 1888, ang simbahan unta mikoooperar ug ang trabaho nahuman unta (tan-awa ang 1 SM 234,235). "Ang imong katawhan andam sa adlaw sa Imong gahum", gipasalig kanato sa Salmista (Salmo 110:3). Ang usa ka layko nga padayon nga misupak sa pagpangulo usa ka makapaluya nga palaaboton alang sa umaabot! Dili kini tinuod.

Ang dili makita sa atong tagsulat mao nga kining tanan nga "paghatag og gibug-aton" nga iyang nakita nga makapadasig sa tinuod usa ka lahi nga mensahe gikan sa mensahe sa 1888, ug mao kini ang hinungdan nga "ang mensahe sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo nahimong usa ka uga nga teorya" "sa daghang mga miyembro sa simbahan". Nasuko sila niini mao nga adunay "kakulang sa kaamgohan ... tungod sa ilang kapakyasan sa pagbasa sa mga libro ug mga peryodiko sa Adventista". Sigurado nga naningkamot sila sa pagbasa niini; apan tungod kay kulang ang klaro ug maayong mga konsepto sa mensahe sa 1888, ang mensahe daw makalaay alang kanila. Ug wala sila mahibalo kung ngano. Apan ang "anghel sa simbahan" mibati nga iyang nahimo ang iyang katungdanan, labing menos sa kadaghanan ug dalaygon.

Ang gisulti dinhi gisulti uban ang lawom nga pagtahod sa tanan natong mga historyador, kansang debosyon sa kawsa dili ikalimod. Ang "wala ka mahibalo" sa atong Ginoo nagpatin-aw sa problema. Ug kini nagpahayag lamang sa halos unibersal nga garbo sa daghan nga nagpadayon sa pagpaluyo niini nga panan-aw sa butang sa

pagkamatarong pinaagi sa pagtuo. (cf. *Paglihok sa Kapalaran*, pp. 610-612). Walay giingon dinhi nga angay sabton nga kritikal sa bisan kinsa sa atong mga nangaging magsusulat. Gisulti kini gikan lamang sa pagkaamgo nga ang mensahe sa atong Ginoo sa Pinadayag 3:14-21 mao gihapon ang "kasamtangang kamatuoran", ug klaro nga gipakita gikan sa atong kaugalingong kasaysayan sa denominasyon, kaniadto ug karon.

Niining bag-o nga buhat (gipatik pag-usab niadtong 1978) halos tanang prominenteng tigpamaba sa simbahan gikutlo nga nagsuporta sa tema sa 1888 nga "pagpauswag" (pipila ang wala, sama nila ni S. N. Haskell, Meade MacGuire, ug Taylor G. Bunch). Ang lista sa mga ngalan nga gikutlo (pp. 681-686, 1971 ed.) impresibo kaayo. Kon ang kamatuoran masulbad pinaagi sa boto sa mayoriya, nan daw sigurado nga si Ellen White nasayop sa iyang balik-balik nga mga pahayag nga ang mensahe sa 1888 "sa usa ka dako nga sukod" ug "sa usa ka dako nga sukod" "gitago gikan sa atong mga tawo" ug "gipahilayo gikan sa kalibutan" "pinaagi sa aksyon sa atong kaugalingong [nanguna] nga mga igsoon". Walay usa niining dedikado nga mga lalaki nga gikutlo ang gusto nga mosupak sa Tinuod nga Saksi nga nahibal-an. Apan mahimo ba nga ang mga pulong sa atong Ginoo nga "wala ka mahibalo" magamit kanatong tanan?

Ang yano nga kamatuoran sa dili masabtan nga paglabay sa panahon sulod sa halos usa ka siglo lapas sa "pagsugod" sa ulahing ulan nagpugos kanato sa pag-usab sa hunahuna sa kamahinungdanon sa atong kasaysayan. Kon ang ulahing ulan gidawat sa atong mga katigulangan nga may kadasig ug kamatinud-anon, nganong wala man nahuman ang buhat sa Dios sa ilang henerasyon? Ang pagpamatuod ni Ellen White yano ra kaayo nga bisan ang usa ka bata makasabot niini: ang tinuod nga pagdawat sa mensahe magpasabot unta sa pagkahuman sa sugo sa ebanghelyo ug sa pagbalik sa atong Ginoo nianang henerasyon.

Ang balik-balik nga pag-angkon sa "anghel", "Dato ako ug ako gipadato na," siguradong adunay lawom nga impluwensya sa atong tibuok kalibutan nga simbahan. Ang lawom nga nakagamot apan maliputon nga garbo nagpatig-a sa kasingkasing. Ang balik-balik, kaylap nga pag-angkon sa "pagpadato" nga mga kasingkasing nagdaot batok sa mensahe sa atong Ginoo sa Laodicea kung kini masabtan sa tinuod nga kahulugan niini. Ang kasuko motumaw

batok sa Iyang panawagan sa "paghinulsol" isip usa ka simbahan. "Wala ba kita gisultihan sulod sa daghang mga dekada nga kita 'dato sa pagsabot sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo? Ngano man kining makadaot nga akusasyon nga kita 'alaot, makaluluoy, kabus, buta ug hubo?' Ug daghan ang nasakitan. Ang katapusang pag-uyog dili unta ingon ka makalilisang kon wala pa ang mensahe ni Kristo balik-balik nga gisupak.

Ang Kasulatan puno sa mga panagna sa pagpakatap sa putli nga kamatuoran sa ebanghelyo sa tibuok kalibutan. "Ang yuta mapuno sa kahibalo sa himaya sa Ginoo, sama sa katubigan nga nagtabon sa dagat" (Hab. 2:14). "Ang buhing tubig mogula gikan sa Jerusalem" (Zac. 14:8). "Tindog, sidlak; kay ang imong kahayag miabot na, ug ang himaya sa Ginoo misubang na kanimo. Kay, tan-awa, ang kangitngit motabon sa yuta, ug ang mabaga nga kangitngit motabon sa mga katawhan: apan ang Ginoo mosubang na kanimo, ug ang Iyang himaya makita na kanimo. Ug ang mga Hentil moanha sa imong kahayag, ug ang mga hari ngadto sa kahayag sa imong pagsubang" (Isa. 60:1-3). "Mahitabo sa katapusang mga adlaw, nagaingon ang Dios, ibubo ko ang Akong Espiritu sa tanang unod: ug ang inyong mga anak nga lalaki ug ang inyong mga anak nga babaye managna, ug ang inyong mga batan-ong lalaki makakita og mga panan-awon, ug ang inyong mga tigulang nga lalaki magdamgo og mga damgo: ug sa Akong mga alagad ug sa Akong mga sulugoong babaye ibubo ko niadtong mga adlaw ang Akong Espiritu" (Mga Buhat 2:17, 18). "Nakita ko ang laing anghel nga nanaug gikan sa langit, nga may dakong gahom: ug ang yuta gidan-agan sa Iyang himaya." (Pinadayag 18:1).

Aduna bay nabalaka nga ang atong mga kampanya ug mga publikasyon wala pa gyud makatuman niining mga panagna? Matinud-anon ba nga ang atong mensahe nagpalihok sa kalibutan, o nakapukaw pa gani og bisan unsang dakong pagsupak sama sa panahon sa mga apostoles?

Mas mahal ba nga hamis nga papel ang gikinahanglan sa atong mga publikasyon? Dugang upat ka kolor nga mga hulagway, dugang nga pagpino sa arte sa photoengraver? Dugang ba lang nga kwarta, dugang nga sikolohiya, dugang nga musika, dugang nga propesyonal nga kahanas, ang gikinahanglan sa atong mga kampanya sa pag-ebanghelyo?

O aduna bay problema sa sulod sa mensahe, ang pagmantala sa kamatuoran sa ebanghelyo mismo! Ang atong Ginoo nag-ingon nga kita "kabus", diin kita naghunahuna nga kita "dato", sa atong pagsabot ug pagmantala sa "mensahe sa ikatulong anghel sa kamatuoran", ang putli nga kamatuoran sa ebanghelyo nga wala pa makita sa tin-aw "sukad sa adlaw sa Pentecostes." (FCE 473).

Usa ka karaang klise kanato ang pag-ingon nga "kinahanglan nato ang Espiritu Santo". Siyempre, kinahanglan nato; apan ang pagdawat ug inspirasyon sa Espiritu Santo dili usa ka butang sa salamangka o swerte. "Ang ebanghelyo ni Kristo ... mao ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan" (Roma 1:16), ug kana nga "gahum" wala magpuyo sa emosyonal nga pagpatuyang apan sa kamatuoran, bisan ang "kamatuoran sa ebanghelyo" (Gal. 2:14).

""Ato ang kamatuoran", mao ang panghambog sa tanan. Maayo ra ang musika sa plaka; ang kinahanglan lang nato tingali mao ang gamay nga "paghatag og gibug-aton", aron gamay nga mapataas ang volume control. Daghan sa mga nagsulti bahin sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo nagsulti niini isip usa ka garbosong kabtangan ug ang atong pagmantala niini isip usa lamang ka butang sa "paghatag og gibug-aton", kon unsa ka dako ang kinahanglan nga ipataas ang volume control matag karon ug unya.

Apan ang kamatuoran sa ebanghelyo walay kalabotan sa maong "paghatag og gibug-aton". Ang paggamit mismo sa pulong nagpakita sa pagkawalay alamag kon unsa kini. Kinsa may mangahas sa pag-ingon nga ang mga apostoles nagwali lamang og "paghatag og gibug-aton pag-usab" sa Judaismo? Wala gyud gigamit ni Ellen White ang pulong nga "paghatag og gibug-aton" o "paghatag og gibug-aton pag-usab" kalabot sa mensahe sa 1888 sa pagkamatarong ni Kristo, nga daw kini usa lamang ka butang sa pag-adjust sa balanse sa homiletiko. Ang pagkamatarong pinaagi sa pagtuo usa ka importante, nagpitik, ug nagbuto nga kamatuoran, ug ang Dios wala maghatag sa tawo og buton sa pagkontrol sa volume aron "ihatag og gibug-aton" kini, aron ipataas o ipaubos kini. Naa nimo kini o wala; ug kon naa nimo kini, imong gibaliktad ang kalibutan. Wala nay lain.

Ug kon dili nato balihon ang kalibutan, ang bugtong buhaton mao ang pagkumpisal nga ang Matuod nga Saksi husto. Kita alaot ug

kabos, samtang kita sa makaluluoy naghunahuna nga kita dato. Hangtud nga ang "anghel" makakita niini ug mokumpisal niini, walay kabubut-on nga modawat sa mga tambal nga gitanyag sa Matuod nga Saksi alang kanato.

Ang atong "kakabus" makita pag-ayo sa pagkahuyang sa pagsalig sa usa ka talagsaon nga doktrina sa Seventh-day Adventist - ang paglimpyo sa santuwaryo nga nagsugod niadtong 1844. Ang Verdict Publications nagpatik ug mga report nga:

Ang mga nanguna nga eskolar sa Adventismo ... naghunahuna karon nga ang lahi nga doktrina sa Adventismo sa imbestigatibong paghukom dili mapamatud-an gikan sa Bibliya. ... Ang ubang mga eskolar ... hilom nga mibiya sa pagtuo niini nga pagtulon-an [ang doktrina sa 1844]. Dali ra natong mahisgotan ang mga tsirman sa mga departamento sa teolohiya ug uban pang prominenteng mga eskolar nga nawad-an sa pagtuo niining lahi nga doktrina sa Adventismo. ... Nahitabo na kini nga pagkawala sa pagtuo niadtong 1844. ... Adunay kaylap nga pagbati nga ang atong kaso alang sa 1844 ug ang atong pagpasabut niini dili na kombinsido o tingali dili na mabuhi. Usa ka dako nga porsyento sa mga Adventista sa Europa ang dugay nang nag-isip sa 1844 nga usa ka talagsaon nga pagkadili-matinuoron sa Amerika. (*1844 Re-examined*, pp. 9, 10).

Daghang mga pastor ug mga teologo ang gikutlo nga mipabor niining sukaranang pangutana sa sukaranang mga gamot sa Adventista. Apan ang orihinal nga panukiduki nila ni Crosier, Edson, ug Hahn sa pagpormula sa lahi nga konsepto sa Adventista sa paghinlo sa santuwaryo hingpit nga Biblikanhon. Mao kini ang nagtukod sa atong paglungtad isip usa ka katawhan. Kon dili kini tinuod nga Biblikanhon, ang mga Seventh-day Adventist walay tinuod nga teolohikanhong rason sa paglungtad. Kon ang "dragon" nga "nasuko sa babaye" gusto nga molaglag kaniya, mahimo ba niya kini nga mas epektibo kay sa pag-atake sa iyang ugat sa liog?

Ang halos hingpit nga pagkahanaw sa mensahe sa 1888 sulod sa mga dekada mao ang usa ka hinungdan nga halos hingpit nga responsable niining pagkaguba sa sukaranang pagsalig sa Seventh-day Adventist sa doktrina sa santuwaryo ug sa 1844. Niadtong 1889, nakita ni Ellen White nga ang pagsupak sa mensahe ni Jones-Waggoner "mahimong hinungdan sa apostasiya" (CWE 31). Usa ka makapaikag nga panghitabo ang klaro: kadtong wala makakita sa

suporta sa Bibliya alang sa 1844 wala usab makasabut sa mensahe sa 1888; ug ang sukwahi daw epektibo usab. Ang mensahe sa 1888 nagdala sa doktrina sa santuwaryo ngadto sa tin-aw nga pokus ug gipahiuli ang "gahum sa pagdumala niini [sa] mga kasingkasing sa mga magtutuo" (EV 225); ug ang pagkawala niana nga mensahe lagmit nga "nagtangtang sa gahum sa pagdumala niini gikan sa mga kasingkasing sa mga magtutuo."

Ang mga Tambal nga Gitudlo sa Dios: "Bulawan"

Ang atong Ginoo nagtambag kanato nga "palit gikan Kanako ug bulawan nga gisulayan sa kalayo, aron ikaw mahimong dato" (Pinadayag 3:18). Kitang tanan nasayod nga ang "bulawan nga gisulayan sa kalayo mao ang pagtuo nga nagabuhat pinaagi sa gugma" (COL 158).

Kon kita nakabaton na sa "bulawan", dili kita pugson sa "pagpalit" niini. Kinahanglan natong undangon ang pag-ingon nga kita nakabaton na niini ug nagkinahanglan na lang kita og mas episyente nga mga pamaagi sa pagpakita niini — mas modernong mga pamaagi sa pamamahayag, dugang kwarta para sa mga estasyon sa TV ug radyo, o mas maayong mga teknik sa homiletika. Ang atong panginahanglan sukaranan. Mahitungod sa "bulawan" mismo, ang Matuod nga Saksi nag-ingon nga ang atong kahon sa bahandi walay sulod. Si Kristo mismo ang nag-ingon niini.

Posible gyud nga sa higayon nga atong "paliton" ang bulawan mismo aron ato gyud kining mapanag-iya, dili na kita mabalaka sa atong pagpangita og igong paagi sa pagpakita niini. Tingali ang Ginoo sa mga panon nga nag-ingon, "Akoa ang plata, ug akoa ang bulawan", unya mokombinsir sa mga kasingkasing nga manggihatagon sa paghatag nga mausikon alang sa tibuok kalibutan nga pagpakita sa "bulawan" sa Iyang katawhan inig-abot sa maong panahon.

Kini ang "anghel" nga gitambagan sa Tinuod nga Saksi, dili lang ang "pipila" ka mga indibidwal dinhi ug didto. Kini ang kinatibuk-ang lawas sa mga lider sa simbahan. Walay paagi nga malikayan nato ang direktang punto sa iyang "tambag". Ang tanan nga pagsulay sa paglikay niini moresulta lamang sa dugang nga kalibog ug paglangan sa pagtapos sa buhat sa Dios sulod sa dugang mga dekada. Kaloy-an kita sa langit kon kita moreklamo sa atong Ginoo ug moinsistir, "Apan kanunay kong nasabtan ang ebanghelyo ug gitudlo kini uban ang gahum! Nahibal-an ko nga nasabtan ko kini. Dili ako ang imong gipasabot! Gipanalanginan Mo ang akong buhat sa katingalahang paagi. 'Nangaon ug nangingnom kami sa Imong presensya, ug nagtudlo Ka sa among kadalanan!' 'Ginoo, Ginoo, wala ba kami managna sa Imong ngalan? ug sa Imong ngalan

naghingilin sa mga yawa? ug sa Imong ngalan nakahimo ug daghang mga katingalahang buhat??" (Matt. 7:22; Lukas 14:26).

Ang atong Ginoo miingon sa maligamgam nga "anghel" niining panahon sa ingon ka dako nga eskatolohikal nga oportunidad, "Gibati ko nga gusto ko ikaw isuka gikan sa Akong baba (mello se emesai)" (Pin. 3:16). Kini nga pasidaan susama sa gihatag ni Kristo niadtong moingon, "Ginoo, Ginoo, ablihi kami; ... Sultihan ko kamo, wala ako mahibalo kon diin kamo gikan; pahawa gikan Kanako, kamong tanan nga mga mamumuhat sa kadautan. Adunay paghilak ug pagkagot sa mga ngipon" (Lukas 13:25-28). Kana usa ka makalilisang nga pulong — "kalapasan". Kita natural nga nagpasa niini ngadto sa atong mga silingan nga dili magtutuo. Ang kinahanglan natong masabtan mao nga ang Kristohanong kasinatian nga hingpit nga madawat sa mga panahon sa wala pa ang paglimpyo sa santuwaryo mahimong "bugnaw, init" sa atong panahon. Ang gisukod nga debosyon nga angay sa panahon sa ministeryo sa Hataas nga Pari sa Balaan nga Lugar mahimong "kalapasan" kon timbangon batok sa dili hitupngan nga mas dako nga sakup sa pagkonsagrar nga angay sa Iyang ministeryo sa labing Balaan nga Lugar (tan-awa Leviticus 23:27-32).

Para sa atong Hataas nga Pari, wala nay mas makaluod nga sala kay niini. Ug bisan pa niana dili ang "mga buhat" ang Iyang gihisgutan. Ang "bulawan" nga atong kulang dili ang mas mainiton nga kalihokan. Nga kita tinuod nga "dato" na. Kini ang pagtuo, putli ug tinuod, nga kinahanglan natong "paliton".

Ngano nga "paliton" kini? Ngano nga wala Siya moingon, "Pangayo Kanako, ug ihatag ko kini kanimo"? Mahimo ba nga kinahanglan natong itugyan ang atong mga sayop nga konsepto sa pagtuo baylo sa tinuod? Ang mensahe sa Laodicea nag-ila nga kita adunay usa ka matang sa baligya nga kinahanglan ibaylo sa langitnong komisaryo alang sa "bulawan", sama sa usa nga nagbaylo alang sa usa ka butang nga paliton. Ang tambag nga "paliton" hinungdanon kaayo. Matikdi kung unsang "mga butang" ang atong naangkon:

Kay ikaw nagaingon, Ako dato ug napuno sa mga bahandi. (Pinadayag 3: 17)

Unsa pa ka dakong limbong ang moabot sa hunahuna sa tawo kay sa pagsalig nga sila husto, samtang silang tanan sayop! Ang

mensahe sa Matuod nga Saksi nakakaplag sa katawhan sa Dios nga anaa sa usa ka masulub-on nga limbong, apan matinud-anon niana nga limbong ... Kadtong gitumong nag-ulog-ulog sa ilang kaugalingon nga sila anaa sa usa ka halangdon nga espirituhanong kahimtang ... luwas sa ilang mga nakab-ot ... dato sa espirituhanong kahibalo." (3T 252-253. gidugang ang paghatag og gibug-aton).

Ang "presyo" nga kinahanglan natong isakripisyo mao ang "limbong", bakak nga "espirituhanon nga kahibalo". Sa ato pa, kinahanglan natong isakripisyo ang atong bakak nga mga ideya ug sayop nga mga panghunahuna aron "mapalit" ang "bulawan". Atong tan-awon pag-usab ang dinasig nga kahulugan sa "bulawan" nga atong gikinahanglan:

Aron ang pagsulay sa inyong pagtuo, nga labi pang bililhon kay sa bulawan nga madunot bisan kon kini gisulayan sa kalayo, makaplagan ngadto sa pagdayeg ug pagpasidungog ug paghimaya sa pagpadayag ni Jesu-Cristo. (1Pedro 1:7).

Ang bulawan nga gisulayan sa ligid mao ang pagtuo nga naglihok pinaagi sa gugma. Kini lamang ang makapahimo kanato nga mahiuyon sa Dios. Mahimo kitang aktibo, mahimo kitang mohimo og daghang trabaho; apan kung walay gugma, ang maong gugma nga nagpuyo sa kasingkasing ni Kristo, dili gayud kita maisip uban sa pamilya sa langit. (COL 158, gidugang ang gibug-aton).

Ang bulawan nga girekomenda dinhi nga nasulayan sa kalayo mao ang pagtuo ug gugma. Kini makapahimo sa kasingkasing nga dato; kay kini gihinloan na hangtod nga kini mahimong putli, ug kon mas sulayan kini, mas mohayag ang iyang kasanag. (4T 88).

Dugay na kitang naghisgot bahin sa "pagtuo ug gugma". Wala pa ba nato kini maangkon karon? Unsa may kahulogan niini? Mahimo ba natong kalimtan kini pinaagi sa pipila ka relihiyosong mga pulong? O ang atong Ginoo ba naningkamot sa pagsulti kanato nga wala gyud kita makasabot kon unsa ang gugma, ug busa dili makabaton og tinuod nga pagtuo? Ang "anghel" ba sa Simbahan walay "gugma nga nagpuyo sa kasingkasing ni Kristo"?

Oo, mao gyud, sumala sa Tinuod nga Saksi. Makapakurat kaayo kini nga hunahunaon. Apan atong tan-awon kini nga mas lawom. Adunay duha ka dagkong sukwahi nga mga ideya sa "gugma". Ang

usa gikan sa Helenismo ug mao ang matang sa "gugma" nga gibasehan sa popular nga ebanghelikal nga Kristiyanismo. Ang lain lahi kaayo, ug mao ang matang sa gugma nga naggikan lamang sa ministeryo sa tinuod nga Hataas nga Pari sa Iyang paglimpyo sa langitnong santuwaryo. (EW 55, 56).

Ang sugo sa atong Ginoo mahimong makalibog ug dili masabtan kanato kon kita wala mahibalo kon unsa gyud kana nga gugma. "Gugma — mao kana ang butang nga akong gipalig-on! Nahibal-an ko nga gihigugma ko ang akong mga minahal ug ang akong mga igsoon. Unsa pa may akong kulang?" Ang mga kasingkasing nga natagbaw sa kaugalingon dili mobati og panginahanglan ug lagmit niining ulahing oras dili na makamata. Apan daghan gyud ang mobati og dakong panginahanglan ug dayon makaila sa "bulawan" kon makita nila kini.

Hinumdumi nga sa tibuok konteksto niini, ang inspirado nga pluma nag-ingon nga ang "bulawan" mao ang "pagtuo nga nagabuhat pinaagi sa gugma". Busa, aron masabtan ang gipasabot sa Matuod nga Saksi sa pag-ingon nga "palita Kanako ug bulawan nga gisulayan sa kalayo", kinahanglan una natong susihon kung unsa ang "gugma". Nianang paagiha lamang nato masabtan kung unsa ang "pagtuo".

Si Kristo mismo ang nagpatin-aw kon unsa ang pagtuo sa Bag-ong Tugon, ug ang Iyang panan-aw lahi sa popular nga konsepto. "Kay gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibutan nga gihatag Niya ang Iyang bugtong Anak, aron ang bisan kinsa nga motuo Kaniya ..." (Juan 3:16). Timan-i: (1) Ang gugma sa Dios mao ang una, ug hangtod nga kana nga gugma mapadayag walay "pagtuo". (2) Ingon nga resulta sa Iyang "paghigugma" ug "paghatag", ang makasasala makakita nga posible ang "pagtuo". ("Ang pagtuo" ug "pagbaton og pagtuo" usa ka pulong sa Griyego). Busa, ang pagtuo usa ka kasinatian sa kasingkasing, "buhat sa kasingkasing" sa paghulam sa hugpong sa mga pulong ni Ellen White, ug dili kini maglungtad hangtod nga ang gugma sa Dios masabtan ug mapasalamatan.

Palihug timan-i pag-ayo ang usa ka sukaranang punto: ang "pagtuo" wala gipalihok sa kahadlok sa pagkawala o sa usa ka maangkon nga ganti sa kinabuhing walay katapusan. Ang pangunang hinungdan nga sugnay sa pahayag ni Jesus mao ang

"kay gihigugma pag-ayo sa Dios". Ang duha ka ikaduhang sugnay mao ang "nga gihatag Niya ang Iyang bugtong Anak" ug "nga bisan kinsa nga motuo". Ang pagtuo usa ka direktang resulta sa paghigugma. Ug si Kristo mismo ang nagsulti sa mga pulong sa Juan 3:16.

Busa nagsugod na og tungha ang klaro nga kahulugan sa "pagtuo" sa Bag-ong Tugon: Ang pagtuo usa ka tubag sa kasingkasing, o usa ka pagpasalamat sa kasingkasing sa: gugma sa Dios nga gipadayag didto sa krus. Basaha pag-usab ang Mga Taga-Roma ug Mga Taga-Galacia nga gikonsiderar kini nga kahulugan sa Juan 3:16 ug imong makita nga si Pablo gisubli uban ang makapakurat nga realismo sa taas nga pagkamatinud-anon. Siya mabuhi alang kanimo.

Ang katubsanan gikan sa pagkalaglag ug ang ganti sa kinabuhing walay kataposan mga bunga lamang sa tinuod nga pagtuo sa Bag-ong Tugon. Ang duha ka motibasyon sa kahadlok sa impyerno ug paglaum sa ganti dili balido nga mga aspeto sa pagtuo mismo.

Adunay mga tawo nga naglibog niining kahulugan sa pagtuo sa Bag-ong Tugon. Mobati sila nga modawat sa ideya nga si Ellen G. White sa bisan unsang paagi nakausab sa kahulugan sa pagtuo ni Kristo ug Pablo ug gihimo kini nga usa ka hakog nga buhat sa kalag sama sa gitudlo sa mga sikat nga simbahan. Sa iyang mga sinulat, sila nag-ingon, ang pagtuo mao ang "pagsalig", ug ang "pagsalig" nagpasabot sa usa ka kahimtang sa egosentrik nga kawalay kasigurohan. Tinuod nga kanunay niyang giingon nga ang pagtuo mao ang pagsalig.

Sa tinuod lang, adunay daghang lain-lain nga kahulugan sa pagtuo sa Index taliwala sa 700 ka mga entri ubos sa maong pulong. Lagmit adunay daghang lain-lain nga kahulugan bisan sa panahon ni Pablo.

Apan wala gub-a ni Ellen White ang dakong konsepto ni Pablo sa pagtuo. Sa dihang gipresentar sa apostol ang iyang dakong pagtulon-an sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo", ang pulong nga "pagtuo" nakakuha og usa ka talagsaon, klaro ug dinamikong kahulugan nga dili posible sa wala pa ang krus o labing menos dili klaro nga makita hangtod niadto. Bisan si Nicodemo, kinsa nakadungog kang Jesus nga nag-ingon sa mga pulong sa Juan 3:16,

wala makakita niini hangtod sa krus. Ang Hellenistic Greek dili makahubit sa pagtuo sa tin-aw.

Parehas ra kini sa pulong nga "gugma". Walay usa nga nakaila gyud kon unsa ang gugma hangtod sa krus. Ang kinabuhi ug kamatayon ni Jesus naghatag ug usa ka dili klaro nga Griyegong pulong, agape, nga adunay kahulugan nga wala pa mahunahuna kaniadto. Ug unya kining duha ka pulong, agape, ug ang tawhanong tubag niini, pagtuo, nakapabaliktad sa karaang "kalibutan". Ug si Ellen G. White hingpit nga nahiuyon sa pagtuo sa Bag-ong Tugon.

Dili nato masabtan si Paul o si Ellen White hangtod nga atong mailhan nga ang pagtuo nga nagdala og pagkamatarong usa ka butang nga dili masukod kay sa egosentrikong ideya nga atong gituohan. Ang bugtong entry taliwala sa 700 sa Index nga mao ang komon nga denominator nilang tanan parehas sa gigamit nga depinisyon ni Pablo sa pagtuo: "Pagtuo — Ang tinuod (o tinuod) kanunay nga molihok pinaagi sa gugma" (6 BC 1111; Index, Vol. 1, p. 968). Matikdi kon giunsa niya pagpalig-on ang depinisyon ni Pablo sa pagtuo:

Gitinguha ni Josue nga mangulo sila sa pag-alagad sa Dios, dili pinaagi sa pagpugos, kondili pinaagi sa kinabubut-on. Ang gugma ngadto sa Dios mao ang sukaranan sa relihiyon. Ang pag-apil sa Iyang pag-alagad tungod lamang sa paglaum sa ganti o kahadlok sa silot walay kapuslanan. Ang dayag nga apostasiya dili mas makapasuko sa Dios kay sa pagkatingpaka-arong ingnon ug pormal lamang nga pagsimba. (PP 523).

Dili ang kahadlok sa silot o ang paglaum sa walay katapusan nga ganti ang nagdala sa mga tinun-an ni Kristo sa pagsunod Kaniya. Nakita nila ang walay kapantay nga gugma sa Manluluwas, nga gipadayag sa tibuok Niyang panaw dinhi sa yuta, gikan sa pasungan sa Bethlehem ngadto sa krus sa Kalbaryo, ug ang pagtan-aw Kaniya makadani, kini makapahumok ug makalupig sa kalag. Ang gugma makamata sa kasingkasing sa mga nagtan-aw. Nadungog nila ang Iyang tingog, ug sila nagsunod Kaniya. (DA 480).

Adunay mga tawo nga nag-angkon nga nag-alagad sa Dios, samtang sila nagsalig sa ilang kaugalingong mga paningkamot sa pagtuman sa Iyang balaod, sa pagporma og husto nga kinaiya ug pagsiguro sa kaluwasan. Ang ilang mga kasingkasing wala

matandog sa bisan unsang lawom nga pagbati sa gugma ni Kristo, apan sila naningkamot sa pagtuman sa mga katungdanan sa Kristohanong kinabuhi sama sa gikinahanglan sa Dios kanila aron makaabot sa langit. Ang maong relihiyon walay bili. SC 44, 45, gidugang ang pagpasiugda).

Makapaintereres ang konteksto sa katapusang pahayag. Uban sa labing kusgan nga gibug-aton nga mahimo sa mga pulong, padayon nga gitudlo kita ni Ellen White ngadto sa krus ug sa pagpadayag sa gugma sa Dios didto. Kini ang tinuod nga motibasyon sa pag-alagad sa Ginoo, siya miingon. Ug bahin niini nga motibasyon siya midugang:

Oh. atong pamalandongan ang katingalahang sakripisyo nga gihimo alang kanato! Atong paningkamutan nga mapasalamatan ang kahago ug kusog nga gigamit sa Langit aron mabawi ang mga nawala, ug dad-on sila balik sa balay sa Amahan. Ang mas lig-on nga mga motibo, ug ang mas gamhanan nga mga ahensya, dili gayud mapalihok:. . Ibutang nato ang atong kaugalingon sa husto nga relasyon Kaniya nga nahigugma kanato uban ang katingalahang gugma. (SC 21, 22).

Tinuod nga ang mensahero sa Ginoo naggamit usab ug ubang "gamhanang mga insentibo ug pagdasig aron awragon kita sa paghatag sa mahigugmaong pag-alagad sa atong Magbubuhay ug Manunubos", nga daw taphaw nga nagpaluyo sa usa ka hakog nga panan-aw sa pagtuo. Makalibog kini. Gisumpaki ba niya ang iyang kaugalingon? Magpabilin ba kita nga wala'y klarong pagsabot niining butanga, ug kung magbasa kita bahin sa gugma sa Dios nga gipadayag sa krus, lagmit natong ibaliwala kini isip dili epektibo nga motibasyon?

Upat ka posibleng mga pagpasabut niining dayag nga mga kontradiksyon mao ang:

1. ""Ang Manunubos sa kalibutan modawat sa mga tawo kon unsa sila, uban sa tanan nilang mga gusto, pagkadili-hingpit, ug mga kahuyang" (SC 46). Ug gitugotan sila nga magsugod sa Kristohanong kinabuhi uban sa bisan unsang motibasyon nga ilang mahimo sa pagkakaron. Daghan ang mahimong mabunyagan gikan sa hakog nga mga hinungdan nga walay pag-apresyar sa Kalbaryo. Ang ilang relihiyon sa pagkakaron

"walay bili" (SC 49, apan labing menos ang balaod mao ang ilang "magtutudlo" aron madala sila ngadto kang Kristo aron sa ngadto-ngadto sila "mahimong matarong pinaagi sa pagtuo." (Gal. 3:24).

2. Minilyon nga mga Kristiyano ang nalubong na nga wala gyud makaapresyar sa Pagtabon-sa-sala. Nagpuyo sila sa mga panahon sa kangitngit, ug nagkinabuhi sumala sa tanan nilang kahayag. Wala gyud silay hingpit nga kagawasan gikan sa legalismo nga nakasentro sa kaugalingon, apan gibuhat nila ang ilang labing maayo nga mahimo. Gidawat sila sa Ginoo. Daghan kanila ang namatay sukad nga gipatik ang Mga lakang padulong kang Kristo. Adunay tabang sa maong libro alang niadtong nangandam alang sa kamatayon. Apan adunay usab tabang alang niadtong mangandam alang sa paghubad!
3. Ang buhat sa Hataas nga Pari sa Labing Balaan nga Lugar moresulta sa hingpit nga pagputli sa mga motibo niadtong nagsunod sa Iyang buhat pinaagi sa pagtuo. Sila mahimong hamtong nga mga Kristiyano ug "mobiya sa mga butang nga binata" (1 Cor. 13:11). Sa bug-os nga konteksto sa kapitulo ni Pablo bahin sa agape, ang "mga butang nga binata" mga motibasyon nga nakasentro sa kaugalingon. Pinaagi sa pagsabot nga si Ellen White nag-alagad sa usa ka panahon sa transisyon, ang iyang dayag nga mga kontradiksyon nasulbad. Wala pa ang tanang katawhan sa Dios andam sa "pagbiya sa mga butang nga binata", ni sila andam pa nga mahibal-an kana nga motibasyon "nga hingpit".
4. Tungod kay walay tinguha nga mosupak sa gisulti sa atong Ginoo, mas maayo tingali nga mahimong usa ka "init-bugnaw" nga miyembro sa simbahan kaysa dili gyud mahimong miyembro. Mao kini ang atong gituohan sulod sa daghang mga dekada, busa daghang mga paningkamot nga dili pa hamtong aron madugangan ang atong mga miyembro. Kon ang usa ka tawo modawat sa mga kondisyon sa pagkamiyembro sa simbahan ug mosulod sa simbahan, bisan unsa pa siya ka walay panimuot sa iyang tinuod nga espirituhanong kahimtang, kanunay adunay higayon nga siya motubag sa Espiritu Santo ug mabuntog ang iyang pagkamainit o bugnaw.

Sa dihang ang atong Ginoo miingon, "Gusto ko unta nga bugnaw ka o init," dili nato angay hunahunaon nga ang Iyang gipasabot mao nga gusto Niya nga kita mga "init" nga miyembro o hingpit nga wala sa simbahan. Tingali mao; apan mahimo Niyang gipasabot nga gusto Niya nga kita mga "init" nga miyembro, o "bugnaw" nga miyembro nga tinuod nga mibati sa atong panginahanglan sa kainit. Ang popular nga mga motibasyon nga nakasentro sa kaugalingon nga gigamit sa pipila ka pag-ebanghelyo mahimong makadugang sa atong mga miyembro; ang punto mao, ang tinuod nga "pagpugong" sa gugma ni Kristo lamang ang makahimo kanato sa pagbuntog sa atong pagkainit-bugnaw.

Sa dili pa kita mopadayon sa pagsusi pag-ayo kon unsa ang gugma sa Bag-ong Tugon, atong tan-awon ang usa pa ka pahayag ni Ellen G. White nga klaro kaayo ug mahait mahitungod niining butanga sa pagtuo nga usa ka kinasingkasing nga pagpasalamat sa Pagtabon-sa-sala:

Ang bililhong dugo ni Jesus mao ang tuburan nga giandam aron sa paglimpyo sa kalag gikan sa kahugawan sa sala. Kon modesisyon ka nga dawaton Siya nga imong higala, usa ka bag-o ug malungtarong kahayag ang mosidlak gikan sa krus ni Kristo. Ang tinuod nga pagbati sa sakripisyo ug pagpataliwala sa minahal nga Manluluwas mobungkag sa kasingkasing nga nahimong gahi sa sala; ug ang gugma, pagkamapasalamaton, ug pagkamapaubsanon mosulod sa kalag. Ang pagtugyan sa kasingkasing ngadto kang Jesus mopasakop sa rebelde ngadto sa usa ka mahinulsulon. Ug unya ang pinulongan sa masinugtanon nga kalag mao, "Ang mga daang butang nangagi na; tan-awa, ang tanang mga butang nahimong bag-o". Kini ang tinuod nga relihiyon sa Biblia. Ang tanan nga wala niini usa ka limbong. (4T 625).

Wala makita ang mga pulong nga "pagtuo" o "pagkamatarong" niini nga tudling; apan ang pagkamatarong mao gyud ang kasinatian nga gihulagway. Kon ang pagkamatarong moabot lamang pinaagi sa pagtuo, kini mahimong klaro nga ang tinuod nga pagtuo mao ang paagi nga makaapekto niining dakong kausaban.

Balik sa atong hilisgutan sa "bulawan" nga gitambagan kita nga "paliton", kinahanglan natong tinguhaon nga madiskobrehan kung unsa ang gugma sa Bag-ong Tugon. Gawas kung atong masabtan ug mapasalamatan kana, dili nato masabtan kung unsa ang pagtuo.

Sa laktod nga pagkasulti, atong masumaryo ang kalainan tali sa langitnong gugma sa Dios (agape) ug sa tawhanong emosyon nga atong nahibal-an nga kasagarang giisip nga "gugma":

Ang Kasagarang Ideya sa Gugma	Gugma sa Dios (Agape)
1. Kanunay nga nagsalig sa katahom o kaayohan sa iyang butang. Nahigugma sa "iyang kaugalingon", sama sa pamilya o niadtong maayo kanato.	1. Nahigugma sa mga mangil-ad o dili takos. "Gipadayag sa Dios ang Iyang gugma kanato, nga samtang kita mga makasasala pa [ug mga kaaway] si Kristo namatay alang kanato" (Roma 5:8, 10).
2. Nagsandig sa pagbati sa panginahanglan, sama sa bana o asawa nga nahigugma sa kapikas tungod sa panginahanglan, o ang mga anak nahigugma sa ilang mga ginikanan ug ang mga ginikanan sa ilang mga anak tungod kay kinahanglan nila sila.	2. Ang Dios, kinsa walay kinutuban sa bahandi, nahigugma tungod lamang sa Iyang kaayo. "Siya [Kristo] dato. apan alang kaninyo Siya nahimong kabus." (2 Cor. 8:9).
3. Nagdepende sa bili sa butang niini.	3. Nagmugna og bili sa butang niini (Isa. 13:12).
4. Tawo nga nangita sa Dios. Ang tanang bakak nga relihiyon gibase sa ideya nga ang Dios esoteriko, nga nagtago sa Iyang kaugalingon. Busa ang kaluwasan nagdepende sa inisyatibo sa tawo.	4. Dili ang tawo ang nangita sa Dios kondili ang Dios ang nangita sa tawo. "Ang Anak sa tawo mianhi aron sa pagpangita ug pagluwas ..." (Lucas 19:10). Busa, ang kaluwasan nagdepende sa pag-una sa paglihok sa Dios, dili sa ato.
5. Kanunay nga nagtinguha nga mosaka sa mas taas nga lebel. Padayon nga pagdasig sa makasasalang tawo. (Makita bisan sa simbahan ug mga lider sa ministeryo).	5. Andam na nga manaog sa ubos. Ang pinakaputli nga pagpadayag sa agape makita sa Mga Taga-Filipos 2:5-8. Si Kristo naa sa kinatas-ang dapit apan nanaog ngadto sa kinaubsan, "bisan ang kamatayon sa krus."
6. Sa panguna, mao ang paghigugma sa kaugalingon. Ang mga modernong ebanghelikal	6. Mao ang hingpit nga paghaw-as sa kaugalingon. (Apan dili kini ang asetisismo sa monghe o ang

nga lider karon kusganong nagtudlo sa panginahanglan alang sa pangunang paghigugma sa kaugalingon. Ang paghigugma sa kaugalingon nalibog sa hustong pagbati sa pagtahod sa kaugalingon nga nagsalig sa pagpasalamat sa sakripisyo ni Kristo alang kanato. Kinatas-ang dimensyon sa paghigugma sa kaugalingon:	pagdumili sa kaugalingon nga nagasentro sa kaugalingon nga gipangita isip usa ka paagi sa pag-angkon og mas dako nga ganti sa katapusan. Kana usa lamang ka relihiyosong oportunismo). "Dili mangita sa iyang kaugalingon", tinuod nga nangita sa kaayohan sa uban. Ang pinakahingpit nga dimensyon niini mao ang mosunod:
7. Nangandoy og imortalidad isip langitnong ganti. Ang tanang relihiyon, Kristiyano man o dili, midangop niining sukanang nakasentro sa kaugalingon motibasyon. Mao kini ang dominanteng motibasyon nga gigamit sa kadaghanan sa pag-ebanghelyo sa Seventh-day Adventist. Responsable sa pagka-maaghup nga nakasentro sa kaugalingon.	7. Andam mosakripisyo sa kinabuhing dayon, bisan pa sa pagkawala sa kahangturan. Ang kinatas-ang pasundayag mao si Kristo sa Iyang krus diin Siya namatay nga katumbas sa "ikaduhang kamatayon" alang kanato. Si Moises ug Pablo mga ehemplo sa mga natubos nga makasasala nga nakaila sa maong agape (cf. Ex. 32:32; Rom. 9:1-3).

(Mga kalainan nga gi-adapt gikan kang Anders Nygren, Agape ug Eros, p. 210).

Kining mga pagtandi nagpatin-aw nganong gibuhat ni Juan ang maong halangdon nga ekwasyon nga "Ang Dios mao ang agape". Ug "siya nga wala mahigugma [uban ang agape] wala makaila sa Dios", apan "ang tanan nga nahigugma [uban ang agape] natawo gikan sa Dios, ug nakaila sa Dios. ... Dinhi niini ang atong agape gihimong hingpit, aron kita adunay kaisog sa adlaw sa paghukom. ... Walay kahadlok sa agape; apan ang hingpit nga agape naghingilin sa kahadlok. ... Siya nga nahadlok wala gihimong hingpit sa agape". Walay bisan kinsa nga makaimbento o makamugna sa maong gugma gikan sa usa ka tawhanong tinubdan!

" Nahigugma kita kay Siya ang unang nahigugma kanato" (1 Juan 4:7-19).

Mao kini ang ideya nga nakapabaliktad sa karaang kalibutan sa panahon sa mga apostoles (Mga Buhat 17:6). Kini makapabaliktad pag-usab sa kalibutan sa dihang ang nahibiling simbahan makasabot "uban sa tanang mga balaan kon unsa ang gilapdon, ug gitag-on, ug giladmon, ug gitag-on ... aron mahibal-an ang agape ni Kristo, nga labaw sa kahibalo (Mga Taga-Efeso 3:17-19). Kung wala ang ingon nga agape, ang tanan natong "mga dila sa mga tawo ug sa mga anghel" sama ra sa "nagtingog nga tumbaga, o usa ka naglagubo nga piyangpiyang"; ang tanan natong panagna, "kahibalo", ug "pagtuo ... sa pagbalhin sa mga bukid" walay bili. Grabe kaayo ang paglimbong sa kaugalingon nga atong naandan nga mahimo natong "ihatag ang tanan nakong mga kabtangan aron pakan-on ang mga kabus ... ug ihatag ang akong lawas aron sunogon" apan kulang sa tinuod nga motibasyon sa agape (1 Corinto 13:1-3). (Kini, sa laing bahin, mao ang pagka-bugnaw sa Laodicea! Mahimo kini nga magpadayon sulod sa liboan ka tuig ug ang buhat sa Dios dili matapos).

Samtang ang tanang dili-Kristiyanong mga relihiyon ingon man ang apostatang Kristiyanismo nagdani sa pagka-hakog ug kawalay kasegurohan sa tawo, ang mga apostoles nagpresentar og ebanghelyo nga adunay lahi kaayo nga pagdani. Pananglitan, si Pablo wala magsugod sa iyang pagwali pinaagi sa pagpresentar sa panginahanglan sa tawo, apan sa buhat sa Dios. "Sa dihang mianhi ako kaninyo, ... nakahukom ako nga dili mahibalo sa bisan unsa diha kaninyo, gawas kang Jesu-Cristo ug Kaniya nga gilansang sa krus" (1 Cor. 2:1, 2). "Gihatag ko kaninyo una sa tanan ang akong nadawat usab [una], nga si Cristo namatay alang sa atong mga sala" (1 Cor. 15:3). Ang resulta mao ang pag-uswag sa tinuod nga pagtuo sa mga kasingkasing sa mga naminaw. Usa ka ehemplo nga gihisgutan ni Pablo mao ang mga taga-Galacia mismo, kansang tubag mao ang "pagdungog sa pagtuo" (tan-awa ang Gal, 3:1, 2) usa ka tinuod nga pagpasalamat sa kasingkasing nianang "katingalahang krus, diin namatay ang Prinsipe sa himaya". Ang ingon nga tubag sa kasingkasing mao ang tinuod nga artikulo sa "pagtuo" nga makita sa Bag-ong Tugon nga pagkamatarong pinaagi sa pagtuo. (Kini, sa laing bahin, mao ang mensahe sa ikatulong anghel sa kamatuoran!).

Mao kini ang hinungdan ngano nga ang maong pagkamatarong pinaagi sa pagtuo mosangpot sa "pagsunod sa tanang sugo sa Dios" (TM 92) lakip na ang kinabubut-ong pagdawat sa kamatuoran sa

Igpapahulay. "Ang Agape mao ang katumanan sa balaod." (Roma 13:10).

Ang tinuod nga Kristo-sentrikong motibasyon alang sa pag-alagad ug pagkamasinugtanon nakakaplag ug makapalagsik nga pasundayag sa mga hangyo sa mga mensahero sa 1888, sukwahi sa halos hingpit nga pagkapuo niini sa atong panahon (salamat sa Diyos, nagsugod na kini sa pagpakita pag-usab). A.T. Jones said:

Nakadungog ko bahin sa usa ka tawo nga mihimo og ingon niini nga ekspresyon, nga naghisgot bahin sa misyonaryong buhat "Oh, kinahanglan kong mohimo og dugang trabaho o wala nay mga bituon sa akong korona. Kinahanglan kong mohimo og dugang o adunay lain nga makabaton og mas daghang bituon kaysa kanako." Maayong motibo, dili ba? Ang tawo nga nagtrabaho alang sa mga bituon sa iyang korona, nga unta makabaton siya og mas daghang bituon kaysa sa uban, dili gyud makabaton og bisan unsang bituon. Dili kana ang husto nga motibo; walay bisan unsa nga husto nga motibo gawas sa gugma alang kang Kristo.

Hunahunaa kini. akong mga igsoon, kon ako malipayon ug malipayon kaayo nga makaabot nianang bulahan nga dapit, ug ang Manluluwas mohatag kanako og korona, sa inyong hunahuna mga igsoon, nga ako makatindog sa Iyang presensya ug isul-ob kini? ... Sa inyong hunahuna nga ako makatindog sa atubangan sa akong agalon ug makakita sa agi sa mga lansang sa Iyang kamot, ug makakita sa mga marka sa mga tunok nga mitusok sa Iyang matahum nga agtang, — sa inyong hunahuna moingon ba ako, nga ako... makadawat gikan niadtong mga kamot og korona, nga ibutang sa akong ulo? Dili! Dili! Gusto kong moyukbo sa Iyang tuhod ug ibutang kini sa Iyang ulo, kay Iya ang gahum ug ang himaya. Hinaut nga Iya ang walay katapusan nga kalipay, ug hinaut nga ako ang makakita sa Iyang himaya, ug ako matagbaw.

Gamay ra ang akong gihunahuna bahin sa akong korona; apan naghunahuna ako nga kon makadugang ako og usa ka silaw sa himaya sa Iyang nawong, usa ka silaw sa kalipay sa agtang nga gitusok sa mga tunok, nga kon makadugang ako og usa ka silaw sa kalipay sa maong nawong, oh! ... nan ang akong kalipay mahingpit. ... Tugoti nga ang gugma ni Kristo mopukaw kanato.

Mga igsoon, kon atong ipadayon ang atong mga hunahuna kang Kristo, dili kita mahasol sa paghunahuna sa mga bituon sa atong korona. Kay ang atong kaluwasan sigurado ug ang atong kalipay mapuno. Gusto niya nga kita magtrabaho ug oh. magtrabaho kita gikan niana nga motibo sa gugma. (Sermon, Sept. 24, 1888, Oakland, California; RG11 (Presidential) Mga Dokumento, 1863-1901, Folder sa mga Manuskrito ug mga Makinilya, Mga Arkibo sa Kinatibuk-ang Komperensya).

Sakit kaayo alang kanatong mga moderno ang pagpamalandong sa hingpit nga kalainan sa motibo niining pag-apelar sa labi ka sikat sa atong panahon. Ganahan kita mokanta, "Aduna bay mga bituon sa akong korona?" (Daghan sa atong mga himno ug mga kanta sa ebanghelyo layo ra kaayo sa relihiyon sa Bag-ong Tugon sama sa teolohiya ni Augustine nga nahimong basehan sa pagkadiosnon sa medieval). Ang himno sa ibabaw gisulat niadtong 1897 (Church Hymnal No. 626) ug nag-ilustrar sa pagbiya gikan sa agape sa Bag-ong Tugon nga nagsugod sa unang simbahan ug wala pa gyud maatubang ug matul-id sa husto.

Dugay na sa wala pa mausab ang tinuod nga Igpapahulay ngadto sa Domingo, gibadlong sa atong Ginoo ang "anghel sa simbahan sa Efeso", "Aduna akoy ikasaway kanimo, kay gibiyaan mo ang imong unang gugma (agape)" (Pin. 2:4). Sa taphaw natong gihunahuna nga kini usa ka matang sa romantikong pagbalik sa normal, nga naghubad sa "unang gugma" base sa atong kaugalingong emosyonal nga mga kasinatian. Apan ang atong Ginoo wala dinhi maghisgot sa sentimentalismo.

Ang usa ka konsepto sa Bag-ong Tugon nga gidumtan ni Satanas mao ang agape, ang sukwahi sa iyang *raison d'être*. Tungod kay kini ang prinsipyo nga epektibong nakaguba sa iyang egosentrikong pasalig, ang agape nahimong iyang unang target sa pag-atake sa unang simbahan. Ang mga sinulat sa "Mga Amahan" nagdokumento sa kamatuoran sa sugo sa atong Ginoo ngadto sa "anghel sa simbahan sa Efeso". Sama sa mga anay nga tago nga nagkalot gikan sa kahaladman, ang mga ideya gikan sa paganismo nagsugod sa pagpangita og pagsulod sa unang simbahan. Una mao ang ideya sa gugma nga nakasentro sa kaugalingon (eras) isip alternatibo sa agape sa Bag-ong Tugon, aron pulihan ang tinuod nga motibasyon nga nakasentro kang Kristo og usa nga nakasentro sa kaugalingon. Ang pag-ilis sa Adlawng Igpapahulay ngadto sa Domingo dili unta

madawat sa unang mga Kristiyano kon wala pa ang pundasyon nga gibutang kaniadto pinaagi sa pagsagol sa tinuod nga konsepto sa gugma.

Ang teolohiya sa Romano Katoliko, matod ni Nygren, gibase sa pagsagol sa duha ka ideya (op. cit., passim). Si Augustine ang teolohikanhong "amahan" nga nagpahinabo niini, uban sa iyang mga ideya sa determinismo, predestinasyon, ug orihinal nga sala. Ang iyang bag-ong ideya sa "gugma" iyang gitawag (sa Latin) nga caritas, diin gikan niini gikuha ang atong pulong nga "gugmang putli," nga nagdala ug daghang kalibog sa atong mga King James Bible isip usa ka pagsulay sa paghubad sa agape. Ang ideya sa medieval halos nakapatago sa grasya sa Dios.

Sulod sa mubo nga panahon, gisulayan ni Luther nga bungkagon ang sintesis aron mapasig-uli pag-usab ang agape. Apan human sa iyang kamatayon, ang iyang mga sumusunod mibalik sa gisagol nga konsepto, tungod kay dili nila mabiyaan ang doktrina sa natural nga imortalidad sa kalag. Halos tanan nga mga simbahan, nga walay bisan unsang eksepsiyon, nakapanunod niining naglibog nga ideya sa gugma, uban sa pagsaulog sa Domingo, ug ang natural nga imortalidad sa kalag gikan sa medieval Romanism. Ang uban sa ilang mga lider kinahanglan nga hapit sa kaluoy nga nangandoy nga mobalik sa putli nga mga kamatuoran sa Bag-ong Tugon, apan wala pa nila mabati ang dalan.

Bisan asa makit-an sa usa ang ideya sa natural nga pagka-imortal sa kalag, didto sigurado nga makit-an niya ang pagka-self-centered isip dominanteng konsepto sa gugma. Lahi kini sa ideya sa gugma sa Bag-ong Tugon sama sa pagkalahi sa Domingo gikan sa Igpapahulay, apan usa usab ka maalamon nga gidisenyo nga peke. Ang doktrina sa natural nga pagka-imortal sa kalag usa ka bandila nga nagpasidaan kanato: dinhi dili ka makakita og tinuod nga pagsabot sa walay katapusan nga ebanghelyo sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo tungod kay walay tinuod nga ideya sa pagtuo sa Bag-ong Tugon, sigurado nga dili kana nahiuyon sa paglimpyo sa santuwaryo.

Mao kini ang usa sa tinuod nga mga hinungdan nganong si Ellen White nagpasidaan batok sa mga kapeligrohan niining bakak apan maliputon nga sayop. Ang kinatas-ang Espiritwalismo usa ka bakak nga pagkamatarong pinaagi sa pagtuo:

Ang popular nga ministeryo dili malampusong makasukol sa Espiritismo. Wala silay bisan unsa nga paagi aron mapanalipdan ang ilang mga panon gikan sa makadaot nga impluwensya niini. ... Ang pagka-imortal sa kalag ... mao ang pundasyon sa Espiritismo. (1T 344).

Pinaagi sa duha ka dagkong sayop, ang pagka-imortal sa kalag ug ang pagkabalaan sa Domingo. Si Satanas magdala sa mga tawo ilalom sa iyang mga limbong. Samtang ang una nagpahimutang sa pundasyon sa Espiritismo, ang ikaduha nagmugna og bugkos sa simpatiya sa Roma...

Samtang ang Espiritismo mas hugot nga nagsundog sa ngalan nga Kristiyanismo sa panahon karon, kini adunay mas dakong gahum sa paglimbong ug paglit-ag. Si Satanas mismo nakabig, sunod sa modernong han-ay sa mga butang. Siya magpakita sa kinaiya sa usa ka anghel sa kahayag.. Ang mga Protestante, nga nagsalikway sa taming sa kamatuoran, malimbongan usab. Ang mga Papista, Protestante ug mga kalibutanon managsama nga modawat sa porma sa pagkadiosnon nga wala ang gahum. (GC 588).

Ang kayano sa tinuod nga pagkadiosnon gilubong ilalom sa tradisyon.

Ang doktrina sa natural nga pagka-imortal sa kalag usa ka sayop nga gigamit sa kaaway sa paglimbong sa tawo. Kini nga sayop halos unibersal...

Kini usa sa mga bakak nga gipanday sa sinagoga sa kaaway, usa sa makahilong mga hangin sa Babilonia. (EV 247).

Ngano nga imposible alang sa tinuod nga gugma sa Bag-ong Tugon nga maglungtad uban niining "makahilong pag-agos sa Babilonia"? Ngano nga ang Babilonia dili makakita sa krus, makakita sa agape, ug makasinati sa tinuod nga pagtuo sa Bag-ong Tugon? Ngano nga dili niya mamantala ang tinuod nga ebanghelyo?

Ang importante sa ideya sa natural nga imortalidad sa kalag mao ang panglantaw nga si Kristo wala mohimo og walay kinutuban nga sakripisyo sa dihang Siya namatay sa krus. Gisultihan Niya ang mahinulsulon nga kawatan, Makadawat kita og dakong ganti karong

adlaw. "Karong adlaw, mouban ka Kanako sa paraiso" (Lucas 23:43). Oo, silang duha kuno miadto didto nianang adlaw! Sa tibuok Niyang pagsulay, ang atong Ginoo gipalig-on sa paglaum sa ganti ug gihupay sa kasigurohan nga dili Siya tinuod nga mamatay. Ang Iyang sakripisyo usa lamang ka pisikal nga kasakit ug tawhanong kaulaw, nga temporaryo lamang. Si Moises mihimo og mas dako nga sakripisyo alang sa Israel sa dihang iyang gihangyo nga ang iyang ngalan papason gikan sa Libro sa Kinabuhi kon ang Israel dili mapasaylo (Ex. 32:32)! Apan niining popular nga panglantaw, ang hingpit nga paghaw-as sa kaugalingon nga kinaiya sa agape sa gugma ni Kristo hingpit nga natangtang. Siya gipalihok lamang sa egosentrik nga kabalaka; o labing menos ang paglaum sa ganti hingpit nga gisagol sa Iyang gugma.

Apan ang tinuod nga panan-aw sa Bibliya mao nga ang sakripisyo ni Kristo tinuod nga walay kinutuban ug walay katapusan. Dili lang ang Iyang tawhanong lawas ang "namatay"; Siya mismo namatay nga katumbas sa "ikaduhang kamatayon", ang kamatayon nga walay paglaum sa pagkabanhaw. Siya mismo ang walay kinutuban nga Anak sa Dios, ang ingon nga sakripisyo mao ang sukod sa walay kinutuban nga gugma, nga labaw pa sa atong kapasidad sa pagpasalamat sa hingpit. Bisan tuod Siya tinuod nga gisuportahan sa hayag nga kasiguroan sa pabor sa Iyang Amahan hangtod sa higayon nga ang kangitngit mitabon sa Kalbaryo, miabot Kaniya ang kalisang sa usa ka dakong kangitngit sa dihang Siya misinggit, "Dios ko, Dios ko, nganong gibiyaan Mo Ako?" ang nawong sa Amahan hingpit nga natago. Ang bug-os nga gibug-aton sa atong sala nagpugos Kaniya. Unya nawala Niya ang panan-aw sa pagkabanhaw ug sa umaabot nga ganti:

Ang Manluluwas wala makakita latas sa mga ganghaan sa lubnganan. Ang paglaum wala magpresentar Kaniya sa Iyang paggula gikan sa lubnganan isip usa ka mananaug, o nagsulti Kaniya sa pagdawat sa Amahan sa halad. Nahadlok siya nga ang sala nakapasuko sa Dios nga ang Ilang panagbulag mahimong walay katapusan. Gibati ni Kristo ang kasakit nga bation sa makasasala kon ang kalooy dili na mangamuyo alang sa sad-an nga kaliwatan. (DA 753).

Kining walay kinutuban nga dimensyon sa gugma ni Kristo ang natabunan sa paganong-papal nga doktrina sa natural nga imortalidad. Walay simbahan nga nagkupot niini nga konsepto ang

igo nga makaapresyar sa krus, o makawali niini sa hustong gahum niini. Kining bakak nga doktrina dugang nga naghimo nga imposible alang sa "agape ni Kristo" nga pugson kita sa tinuod, kay ang taas nga pagkamatitud-anon niini wala. Ug uban sa agape nga nasagolan, ang pagtuo nasagolan usab; ug dili kalikayan nga ang pagkamatarong matangtang usab sa tinuod nga mga dimensyon niini. Walay moabut niini gawas sa pagsupak sa balaod, padayon nga pagpakasala, pagka-hakog, ug pagka-mabugnaw-init, tanan gitabonan isip "kaluwasan pinaagi sa pagtuo".

Busa, sa dihang si Juan miingon nga ang gugma (agape) gikan sa Dios (1 Juan 4:7), ang iyang gipasabot mao nga walay laing tinubdan. "Ania ang gugma (agape), dili nga kita nahigugma sa Dios, kondili nga Siya nahigugma kanato, ug gipadala ang Iyang Anak aron mahimong halad sa pagpasig-uli alang sa atong mga sala" (bersikulo 10). Apan atong masumada ang gugma sa mga paagi nga ang "halad sa pagpasig-uli" halos gilimod o labing menos gitagoan, niining popular nga bakak nga doktrina. Kini nagmugna og kalibog o pahulay: (1) Ang Amahan wala gayud mohatag sa Iyang anak apan gipahulam lamang Siya; (2) Ang Iyang gugma gikondisyon sa usa ka pagpaabut sa ganti nga nagtinguha sa kaugalingon; (3) Wala Siyay gihimo nga tinuod nga sakripisyo lapas sa kinahanglan buhaton sa daghang mga martir, sama sa pisikal nga mga pag-antos, apan gipadayon sa mas daghang paglaum kaysa sa daghang mga tawo sa dihang sila mamatay; (4) Wala Siya tinuod nga namatay, apan diha-diha dayon misulod sa usa ka mas taas nga kahimtang sa mahunahunaon nga paglungtad sa paraiso; (5) sa labing maayo, ang gugma nga "nagpuyo sa kasingkasing ni Kristo", nga nasabtan, usa ka kombinasyon sa agape ug eros nga parehas sa caritas ni Augustine, ang sukaranan sa Romanismo sa medieval.

Busa ang krus gikawatan sa tinuod nga himaya niini ug ang gugma sa Bag-ong Tugon wala nay bili. Busa, awtomatiko usab nga ang pagtuo gikawatan sa tinuod nga sulod niini, ug "patay", sama sa gipasidaan ni Santiago kanato. Dili kini makapatunghag tinuod nga pagkamasinugtanon. Ang kahadlok o kabalaka alang sa personal nga seguridad nagpabilin nga dominanteng motibasyon alang sa kalag sa tawo. Ang krus dili makagamit sa tinuod nga gahum niini tungod kay kini gilibutan sa misteryosong kalibog sama sa usa ka tumoy sa bukid nga gilibutan sa mga panganod. Dili ikatingala nga si Kristo nabalaka sa sinugdanan sa proseso sa unang simbahan nga

misangpot sa dakong apostasiya — "gibiyaan mo ang imong unang agape." Hangtud nga ang Ebanghelikalismo makakita ug modawat sa kamatuoran sa kinaiya sa tawo diha sa kahayag sa krus, dili kini hingpit nga makadawat sa krus sa tinuod nga pagbantay sa Igpapahulay, o uban pang "mga kamatuoran sa pagsulay" sa mensahe sa ikatulong anghel.

"Ang "popular nga ministeryo" sinsero kaayo, nahibal-an namon, ug kanunay nga matinuoron ug debotado. Apan isip usa ka lawas wala silay makatarunganon nga pag-apresyar sa "gilapdon, ug gitas-on, ug giladmon, ug gitas-on" sa "agape ni Kristo, nga labaw sa kahibalo" (Efeso 3:18, 19). Ang ilang mga bakak nga doktrina nagtago sa tinuod nga gugma gikan kanila. Ang ilang konsepto sa Kristohanong gugma mas duol sa ideya sa Katoliko kaysa sa gugma sa Bag-ong Tugon. Sa labing taas nga porma niini, dili niini mabiyaan ang nakasentro sa kaugalingon nga motibo niini. Kining tanan dali ra natong mailhan

Karon, ang importanteng pangutana mao: Ang mga Seventh-day Adventist ba sa kinatibuk-an adunay parehas nga sukaranan nga ideya sa gugma sama sa mga sikat nga simbahan? Mas espesipiko, sila ba adunay parehas nga ideya sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo" nga naa sa mga sikat nga simbahan tungod sa ilang pagtuo sa natural nga pagka-imortal sa kalag? Sumala sa Tinuod nga Saksi sa Pinadayag 3, "ang anghel sa simbahan sa mga taga-Laodicea" adunay problema niining bahina, apan sa tinuod ug sinsero "wala mahibalo" sa iyang tinuod nga kahimtang. Ang mga kamot ba sa orasan sa orasan igo na nga nakabalik aron kita makatan-aw sa nangagi nga obhetibo?

Kon ang "anghel sa Simbahan" dili "kabos" sa tinuod nga pagtuo ug gugma sa Bag-ong Tugon, unsaon man niya nga balik-balik nga nanghulam sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo" gikan niining samang mga sikat nga simbahan nga nagkupot sa "makahilong mga draft sa Babilonia"? Pipila lang ka mga ehemplo ang atong makita. Ang tibuok nga istorya dili pa masulti:

1. Tungod sa kapakyasan sa pagsabot sa mensahe sa 1888, kaniadto pa sa dekada 1890, adunay tendensiya nga malibog ang libro ni Hannah Whitall Smith, ang Quaker author, nga *The Christian's Secret of a Happy Life*, ngadto sa tinuod nga pagkamatarong pinaagi sa pagtuo, (tan-awa ang General

Conference Bulletin, 1893, pp. 358, 359). Ang awtor nga si Smith mihulam sa iyang mga ideya gikan kang Fenelon, usa ka Romano Katolikong mistiko sa korte ni Louis XIV, kinsa migugol sa iyang kinabuhi sa pagsulay sa pagkabig sa mga Protestante ngadto sa Roma. (cf. *Great Controversy*, p. 272; *Britannica*, 1968, vol. 9, p. 169). Hangtod karon, ang mga ideya ni Smith (ug busa ni Fenelon) gipaluyohan sa kadaghanan isip tinuod nga pagkamatarong pinaagi sa pagtuo. Kini ang natural nga resulta sa usa ka sinsero nga pagkawalay alamag sa tinuod nga kalainan tali sa mga konsepto sa pagtuo sa mga Romano ug sa Bag-ong Tugon.

Sulod sa mga dekada, adunay mga prominenteng ehemplo niining kalibog bahin sa mga konsepto sa Romano Katoliko sa pagkadiosnon ug sa "kinabuhi sa sulod". Giisip nga popular ug usa ka marka sa pagka-sopistikado ang mainitong pagpasalamat sa mga pagtulon-an ni Pascal ug Fenelon. Ug sa tinuud, adunay mga naggilakgilak nga mutya sa pilosopikal nga katahum sa ilang mga buhat. Ang pagtuon sa "pagsalikway sa kaugalingon" ni Fenelon gipasiugda nga halos parehas nga konsepto nga gitudlo sa mga sinulat ni Ellen G. White, tungod sa wala mahibalo sa kahinungdanon sa agape. Daw adunay kainit sa espirituhanong kainit nga makadani. Dili ikatingala nga daghang mga batan-on ang inosenteng nalibog ug nasayop.

Sulod sa mga dekada, adunay mga prominenteng ehemplo niining kalibog bahin sa mga konsepto sa Romano Katoliko sa pagkadiosnon ug sa "kinabuhi sa sulod". Giisip nga popular ug usa ka marka sa pagka-sopistikado ang mainitong pagpasalamat sa mga pagtulon-an ni Pascal ug Fenelon. Ug sa tinuud, adunay mga naggilakgilak nga mutya sa pilosopikal nga katahum sa ilang mga buhat. Ang pagtuon sa "pagsalikway sa kaugalingon" ni Fenelon gipasiugda nga halos parehas nga konsepto nga gitudlo sa mga sinulat ni Ellen G. White, tungod sa wala mahibalo sa kahinungdanon sa agape. Daw adunay kainit sa espirituhanong kainit nga makadani. Dili ikatingala nga daghang mga batan-on ang inosenteng nalibog ug nasayop.

Sa samang panahon sa dekada 1890, adunay tendensiya nga malibog ang mga konsepto sa Roma sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo" sa mensahe sa 1888. Kini tungod usab sa kapakyasan sa pag-apresyar sa mensahe nga gipadala kanato sa Ginoo. Busa ang kawalay kasiguruhan bahin sa mensahe sa 1888 nag-andam sa entablado alang sa sunod-sunod nga mga panaw sa Seventh-day

Adventist ngadto sa mga teologo nga dili Adventista aron mangita og tabang sa pagsabot ug pagmantala sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo".

Ang uban sa mga igsoon, sukad sa miting sa Minneapolis, nakadungog ko sa akong kaugalingon nga nag-ingon og "amen" sa pagsangyaw sa mga pahayag nga hingpit nga pagano ug wala mahibalo gawas nga kini mao ang pagkamatarung ni Kristo. Ang uban niadtong mibarog nga dayag batok niana niadtong panahona, ug mibotar nga giisa ang kamot batok niini,... sukad niadtong panahona nakadungog ko nga nag-ingon og "amen" sa mga pahayag nga dayag ug desidido nga papal sama sa mahimo sa simbahan sa papa mismo nga ipahayag kini. (*General Conference Bulletin*. 1893, p. 244; A.T. Jones).

Aron maangkon nimo ang duha ka butang — ang kamatuoran sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo, ug ang kabakakan niini — nga magkatapad, basahon nako kung unsa ang giingon niini [pagtuo sa Katoliko], ug dayon kung unsa ang giingon sa Dios sa Lakang padulong kang Kristo ... Gusto ko nga makita nimo kung unsa ang ideya sa Romano Katoliko sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo, tungod kay kinahanglan nako kining masugatan taliwala sa mga nag-angkon nga Seventh-day Adventist sa miaging upat ka tuig hangtod karon. Kini mismo nga mga butang, kini mismo nga mga ekspresyon nga anaa niining libro sa Katoliko kung unsa ang pagkamatarong pinaagi sa pagtuo ug kung giunsa kini pag-angkon, mao ra ang mga ekspresyon nga gihimo kanako sa mga nag-angkon nga Seventh-day Adventist kung unsa ang pagkamatarong pinaagi sa pagtuo.

Gusto nakong mahibal-an kon unsaon nato pagdala ang mensahe ngadto sa kalibutan, nga nagpasidaan kanila batok sa pagsimba sa mananap kon kita mismo nag-angkon sa mga doktrina sa mananap. ... Panahon na nga masabtan kini sa mga Seventh-day Adventist. (Ibid., p. 261, 262. Tan aw apud ang panid 265, 266).

Daghan karon ang sinsero nga nagtuo nga gipasidunggan sa Ginoo ang mga simbahan nga nagbantay sa Domingo nga nagkupot sa natural nga imortalidad sa kalag pinaagi sa paghatag kanila sa "sama nga kahayag" sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo nga Iyang gihatag kanato niadtong 1888. Sumala niini nga panan-aw, kadtong nagkupot niining "duha ka dagkong sayop", kining

"makahilong mga draft sa Babilonia", nakasabot ug nagmantala sa kalibutan sa tinuod nga "walay katapusan nga ebanghelyo". Kining naglibog nga kombiksyon aktuwal nga miigo sa kinauyokan sa paglungtad sa Seventh-day Adventist pinaagi sa pagpangutana sa pagkatalagsaon sa "walay katapusan nga ebanghelyo" samtang ang Ginoo nagtugyan sa tinuod nga mga konsepto sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo kanato:

Ang uban, nga dili sakop sa atong pagtuo, naaghat sa pagtuon pag-usab sa samang kamatuoran sa Pagkamatarong pinaagi sa Pagtuo, sa halos samang panahon [1888], nga tinuod sa kasaysayan, sama sa nahisgotan sa ubang dapit. (*Paglihok sa Kapalaran*, p. 255, footnote, gidugang ang pagpasabot.)

Wala pa kaayo kita masayod niining managsama nga espirituhanong mga kalihukan — sa mga organisasyon gawas sa Advent Movement — nga adunay parehas nga kinatibuk-ang palas-anon ug gibug-aton, ug mitumaw sa halos parehas nga oras. ... Ang kadasig klaro nga gikan sa parehas nga Tinubdan. Ug sa panahon, ang Pagkamatarong pinaagi sa Pagtuo nakasentro sa tuig 1888. Pananglitan, ang bantog nga Keswick Conferences ... ang Northfield Bible Conferences, nga gitukod ni Dwight L. Moody, ... mga tawo sama nila Murray, Simpson, Gordon, Holden, Meyer, McNeil, Moody, Waugh, McConkey, Scroggie, Howden, Smith, McKensie, McIntosh, Brooks, Dixon, Kyle, Morgan, Needham, [A.T.] Pierson, Seiss, Thomas, West ug daghan pang uban — tanan naghatag niining [1888] kinatibuk-ang gibug-aton. Dili maihap nga gidaghanon ang nakaila ug napanalanginan sa ilang mga sinulat. Ug kini naglakip sa daghan sa atong kaugalingong mga tawo. (Ibid., pp. 319-321, gidugang ang gibug-aton).

Makatarunganon lang nga atong ilhon nga nakita sa tagsulat nga adunay mga limitasyon sa mga konsepto niining mga dili Adventista. Apan kini mas nagpakita lamang sa tinuod nga problema: Daghan, sulod niining taas nga mga dekada, ang wala makaila nga adunay duha ka hingpit nga managlahi ug supak sa prinsipyo nga "mga eskwelahan" sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo, ang usa naggikan kang Kristo ug sa Iyang mga apostoles, ug ang lain naggikan sa dakong "pagbiya" nga moabot sa sunod-sunod nga katapusang mga yugto sa "pagkapukan sa Babilonia" sukad niadtong 1844. Kining duha ka "mga eskwelahan" naghupot ug supak sa prinsipyo nga mga panan-aw sa gugma ug pagtuo sa Bag-

ong Tugon. Hinuon, atong gihunahuna nga ang "popular nga ministeryo" awtomatikong nakasabot sa tinuod nga ebanghelyo — dili lang sila "igo na".

2. Sa mga dekada 1920 ug 1930, ang rekord nagpakita nga daghan kanato sa kinasingkasing ug madasigon nga midawat ug misuporta sa mga ideya sa Sunday School Times sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo nga nailhan nga "Ang Madaugon nga Kinabuhi". Kini nga kasaysayan nagpakita sa kamatuoran sa mga pulong sa atong Ginoo nga kinahanglan gyud natong "paliton" gikan Kaniya ang "bulawan", ug dili gikan sa "popular nga ministeryo.":

- a. Ang unang lakang daw mao ang pagmantala sa The Doctrine of Christ (Review and Herald, 1919). Ang tagsulat mikutlo gikan sa wala mailhi nga tinubdan, nga miuyon, aron suportahan ang ideya sa "Ang Kinabuhi nga Madaugon". Ang imbestigasyon nagpadayag nga ang tinubdan sa tagsulat usa ka libro nga gisulat ni Robert C. McQuilkin, Katugbang nga Sekretaryo, Mga Komperensya sa Madaugon nga Kinabuhi, Princeton ug Cedar Lake, 1918, nga gipatik sa Headquarters for Victorious Life Literature, Philadelphia. Ang editor sa Sunday School Times misulat sa pasiuna sa libro ni McQuilkin:

Ang bag-o ug wala pa madiskobrehi nga nasud sa Madaugon nga Kinabuhi ang naghiusa kanamo, si Bob McQuilkin ug ako, ... ang langyaw nga yuta sa wala damhang mga bahandi ug kalipay. ... Nalipay ako nga karon iyang gipaambit ang iyang mga nahibal-an ug ang iyang mga kombiksyon sa daghan, pinaagi niining mga pagtuon sa Madaugon nga Kinabuhi. (Charles G. Trumbull, Mga Pagtuon sa Kinabuhi nga Madaugon, Pasiuna).

- b. **Ang Doktrina ni Kristo** dihadiha nagsugod ang iyang buhat taliwala kanato ug sa wala madugay nakakita kita og mga takos ug prominenteng mga mamumulong, usa-usa, nga nagsuporta sa mga konsepto nga giimportar. Ang "Ang Kinabuhi nga Madaugon" lig-on nga nagtukod sa egosentriko, "Ebanghelikal" nga konsepto sa gugma sa Seventh-day Adventist Church ug naggiya sa simbahan palayo

sa mga konsepto sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo nga naghimo sa mensahe sa 1888 nga talagsaon. Sama sa kang Fenelon, ang programa mao ang pagpangita sa mga kinutlo ni Ellen G. White nga daw, gawas sa konteksto, aron suportahan ang mga ideya sa Sunday School Times, mga kinutlo nga dili gyud masabtan gawas sa konteksto diin niya kini gisulat — ang mensahe sa 1888. Usa ka teolohikal nga tesis sa Seminary nag-ingon bahin niini nga kasaysayan:

Sa samang higayon [1920] ... nagkalain-laing mga lider sa denominasyon ang naghunahuna sa gitawag nga "kinabuhi nga madaugon". ... Sa sesyon sa Kinatibuk-ang Komperensya sa 1922. ... Si A.G. Daniells sa iyang pagpamulong sa mga delegado, miingon nga siya mituo na sa gitawag nga "kinabuhi nga madaugon" ...

Si O. Montgomery, nga niadtong panahona bise-presidente sa South American Division, ug sa ulahi usa sa mga heneral nga bise-presidente sa organisasyon sa kalibutan, miingon nga "dakong paghatag og gibug-aton" ang gihatag nianang tema "bag-ohay lang". Gihisgotan niya ang mga artikulo nga gisulat alang sa mga denominasyonal nga journal ug mga sermon nga iyang nadungog. Nagtuo siya nga ang uban nag-isip niini nga usa ka hugna sa Kristohanong kasinatian nga wala pa mailhi kaniadto. Gipakita niya nga kini mao ang samang kasinatian nga gihisgutan sa mga Adventista isip kabahin sa gipakamatarung ug pagkamatarong pinaagi sa pagtuo...

Si C. H. Watson, nga niadtong panahona usa sa mga bise-presidente sa Kinatibuk-ang Komperensya, migamit sa ideya sa "madaugon nga kinabuhi" sa usa ka Semana sa Pag-ampo nga Pagbasa alang sa 1923. (Mga Kalamboan sa Pagtudlo sa Pagkamatarong ug Pagkamatarong pinaagi sa Pagtuo sa Simbahang Adventista sa Ikapitong Adlaw human sa 1900, by Bruno William Steinweg, 1948, pp. 39-43).

Hinumdumi nga kining mga mamumulong sa dekada 1920 mao ra gihapon ang mga igsoon nga gikutlo ni Dr. Froom nga nag-insister nga gidawat ang mensahe sa 1888. (*Op. cit.*, pp. 681- 686).

- c. Ang relihiyosong pagkabuhi pag-usab nga mikaylap sa mga sikat nga simbahan niadtong panahona gisagop sa atong mga igsoon, nga madasigon. Wala kitay makita sa mga file sa Review nga mga tingog sa pagsupak sa bisan kinsa nga nakasabut nga ang "Ang Kinabuhi nga Madaugon" usa ka katumanan sa mosunod nga pasidaan sa Dakong Kontrobersiya:

Sa dili pa moabot ang panahon alang sa maong kalihukan [ang Kusog nga Singgit], siya [Satanas] maningkamot sa pagpugong niini pinaagi sa pagpaila sa usa ka peke. ... Iyang ipakita nga ang espesyal nga panalangin sa Dios gibubo; adunay makita nga giisip nga dakong relihiyosong interes. Daghan ang maglipay nga ang Dios nagbuhat nga katingalahan alang kanila, samtang ang buhat iya sa laing espiritu. (GC 464, gidugang nga gibug-aton.)

Ang mosunod mao ang pipila ka ehemplo sa mga pamahayag sa mga magsusulat sa Review and Herald:

"Ang "Madaugong Kinabuhi" usa lamang ka pagpahayag sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo.". (R&H, Nov. 11, 1920).

" Ang "Madaugong Kinabuhi" walay lain kondili yano nga Kristiyanismo sa Bibliya. (Editor, R&H, July 6, 1922).

Ang mosunod nga mga kinutlo gikuha nga verbatim gikan sa usa ka gamay nga libro bahin sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo sa maong panahon nga nagpakita sa kanunay nga pagsalig sa gihisgutan ni Ellen White nga "ang popular nga ministeryo":

Si Cortland Myers nag-ingon, si Dr. L. Munhall nag-ingon, si Cortland Myers nag-ingon, si Robert F. Horton nag-ingon, si Henry Van Dyke nag-ingon, misulat ... Si Whitefield Edwards nag-ingon, si Dr. W.T. Grenfell nag-ingon, sa tiilan ni D.L. Moody. Si Charles Dickens nag-ingon, si Sherwood Eddy nag-ingon, si Obispo Hannington nag-ingon, si Amos R Wells nag-ingon. Si Charles G. Finney kausa miingon, si D.L. Moody nag-ingon, si Forrest Hallenbeck nag-ingon, si John Wesley ... miingon, si John R. Mott nag-ingon, si Charles G. Trumbull nag-ingon, ang Mga Oras sa Sunday School nag-ingon ... (Nag-inusara Uban sa Diyos, Pacific Press).

Usa ka klaro nga ehemplo sa kalibog nga nag-ung-ong mao ang pagsulay sa pag-awhag ni Ellen G. White sa pag-endorso sa "Ang Kinabuhi nga Madaugon" pinaagi sa pag-ngalan sa usa sa iyang mga sulat sumala niana. (tan awa *Testimonies to Ministers*, pp. 516-520). Kini masabtan tungod kay ang libro gitigom atol sa kinapungkayan sa kalihukan (1922).

3. Kinahanglan natong tan-awon ang 1926 General Conference Session nga gipahigayon sa Milwaukee. Usa kadto ka dakong okasyon ug ang mga delegado nga nagtigom didto tinud-anay nga nagmatinud-anon. Wala gyud nila damha nga ang trabaho dili pa mahuman paglabay sa kapin sa tunga sa siglo:

Naglaum ug nagtuo ang tanan nga kining sesyon sa Komperensya pagailhon nga usa ka talagsaon nga espirituhanong sesyon. Daw daghan ang mibati nga ang panahon miabot na alang niining kalihukan sa pagpadayon sa usa ka gamhanang kalihukan alang sa pagtapos sa trabaho (Carlyle B. Haynes, *General Conference Bulletin*, 1926, p. 3).

Usa ka matinuoron ug sinsero nga magsusulat nagsulti kanato nga ang Komperensya sa 1926 mas importante kay sa Komperensya sa 1888:

Usa ka matinuoron ug sinsero nga magsusulat nagsulti kanato nga ang Komperensya sa 1926 mas importante kay sa Komperensya sa 1888. (Norval F. Pease, *The Faith That Saves*, p. 59).

Sa pagpangita og ebidensya nga tinuod natong gidawat ang mensahe sa Ginoo sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo, ang uban nagkutlo sa 1926 General Conference Session isip usa ka ehemplo sa positibo nga "kadaugan". Ang mga mensahe nga gihatag lawom nga espirituhanon ug mainiton. Usa kini sa among pinakamaayong mga Sesyon, walay duhaduha.

Usa ka awtor misugyot: "Walay mas positibo nga ebidensya sa espirituhanong pagtubo ug pagkahamtong [sukad 1888] nga mapresentar kay sa mga sermon sa 1926" (Pease, op. cit.). Sa ato pa, ang pinakakusgan nga ebidensya alang sa pagdawat sa mensahe sa 1888 mao ang mga mensahe sa Sesyon sa 1926.

Apan samtang gisusi sa usa kadtong mga mensahe, unsa may iyang makit-an? Halos hingpit nga pagkawala sa mga bata kang motibo nga nakapahimo sa mensahe sa 1888 nga talagsaon! Wala niya kini namatikdi, ang atong mga igsoon niadtong 1926 nakalingkawas gikan sa mensahe nga gituyo aron tapuson ang buhat sa Dios ug naimpluwensyahan pag-ayo sa "Madaugong Kinabuhi" nga nanghulam gikan sa "popular nga ministryo". Atong ingnon nga sila mga katingalahan, diosnon, dedikado, ug katingalahang mga lalaki ug babaye. Ganahan kitang maghunahuna sa atong mga katigulangan sa ingon niana nga paagi. Apan sila ba adunay "bulawan"? Duha ka kamatuoran ang nagpatin-aw sa tubag: (a) Kon ang mensahe sa 1888 nagsugod sa paghatag sa panginahanglan, sama sa giingon ni Ellen White; ang mga mensahe sa 1926 kulang niana nga sulod. Kini mapamatud-an pinaagi sa pag-analisar sa motibo. (b) Ang paglabay sa kapin sa tunga sa siglo sukad sa 1926 naghimo sa pagduda sa pag-angkon nga ang 1926 nga Komperensya usa ka kadaugan diin ang 1888 usa ka kapildihan.

Wala madugay pagkahuman, gipatik ni Elder A.G. Daniells ang iyang gisaulog ug bililhon nga Si Kristo nga Atong Pagkamatarong. Naglangkob kini og prangka kaayo nga mga pahayag nga miangkon nga ang mensahe sa 1888 wala gyud tinuod nga gidawat (pp. 39, 55, 58, 59, 63, 79, 86, 1926 ed.). Apan wala tukma nga gikopya sa tagsulat ang mensahe mismo sa 1888. Halos walay bisan usa sa talagsaon nga mga aspeto sa mensahe sa 1888 ang makita didto. Bisang mga kinutlo ni Ellen G. White nga gigamit daw gipili sa paagi nga malikayan kini o masala kini.

Sa konklusyon sa iyang libro nga nagtinguha sa pagsumaryo sa iyang ideya sa "pagsulod agi sa pultahan sa pagtuo", mibalik siya sa paghatag og gibug-aton sa kaugalingong mga paningkamot sa tawo (pp. 130, 131). Gibutyag niya ang pagsalig sa yawe nga hunahuna sa legalismo mga pito ka beses sa usa ka parapo lamang — "kinahanglan natong" buhaton kini o kana (pp. 131, 132). Ang ingon nga mga pag-awhag — "kinahanglan kitang" mag-ampo pa, "kinahanglan kitang" motuo pa, "kinahanglan kitang" magbasa pa sa atong mga Bibliya, "kinahanglan kitang" magmatinuoron, "kinahanglan kitang" magsakripisyo pa — kanunay nga makita sa matinuoron nga mga hangyo sa atong mga heneral nga lider niadtong mga adlaw. Nagpakita kini sa pagkawalay alamag sa tinuod nga motibasyon sa Bag-ong Tugon — tinuod nga pagtuo nga awtomatikong nagpatunghag hingpit nga pagkonsagrar.

Gitapos ni Daniells ang iyang libro nga adunay usa ka bahin nga paghatag og gibug-aton sa pagkamatarong ngadto sa pagsalikway sa tinuod nga pagkabalaan, usa ka konsepto nga mas duol sa ideya sa "madaugon nga kinabuhi" sa Sunday School Times kaysa sa konsepto sa 1888 sa pagpangandam alang sa paghubad:

Ug sa matag adlaw nga moabot ug molabay, kinahanglan kitang mapaubsanong mangamuyo sa atubangan sa trono sa grasya sa mga merito, ang hingpit nga pagkamasinulondon, ni Kristo puli sa atong mga kalapasan ug mga sala. Ug sa pagbuhat niini, kinahanglan kitang motuo ug makaamgo nga ang atong pagkamatarong moabut pinaagi kang Kristo isip atong kapuli ug garantiya, nga Siya namatay alang kanato, ug Siya ang atong pag-ula ug pagkamatarong... (*Christ Our Righteousness*, p. 132).

Sa tinuod lang, wala gyud bisan kausa sa iyang libro nga daw nakaila si Elder Daniells nga si Kristo mao ang atong ehemplo ingon man "kapuli". Ang tagsulat matinuoron ug sinsero ug ang iyang libro tinuod nga bililhon; apan klaro nga gipakita niini ang impluwensya sa kadasig sa "madaugon nga kinabuhi" sa pagdani kanato palayo gikan sa tinuod nga kasingkasing sa mensahe sa 1888. (Pananglitan, tan-awa ang katingbanan ni Daniells sa "ebanghelyo" sa mga panid 117, 118, 1926 ed.).

Makauyon kita sa usa ka awtor sa dihang siya miingon nga ang baruganan ni Elder Daniells niining libroha "hingpit nga nahiuyon sa labing maayo nga ebangelikal nga pagtulon-an" (By Faith Alone, p. 189) Apan ang "hingpit nga nahiuyon" sa labing maayo nga ortodoksong ebangelikal nga pagtulon-an sa nangagi ug sa mga kontemporaryo ni Daniells sa "popular nga ministeryo" dili igo aron mapadali ang pag-anhi sa Ginoo. Ang milabay nga tunga sa siglo makapakita niana nga klaro. Sa tinuod, ang kalibog sa karon nga "Repormasyonista" nga pagkamatarong pinaagi sa pagtuo masubay sa popular nga paghatag gibug-aton taliwala kanato sa mga 1920. Kini nga kanunay nga pagsandig sa mga dili Adventista nga mga teologo ug unibersidad ug mga sikat nga lider sa Ebangelikal nagpugong imbes nga nag-uswag sa kawsa sa Seventh-day Adventist.

Si Elder Daniells nag-analisar pag-ayo sa panagna ni Ellen G. White nga "ang mga bakak nga teorya ug sayop nga mga ideya makabihag sa mga hunahuna, si Kristo ug ang Iyang

pagkamatarong mawala sa kasinatian sa daghan, ug ang ilang pagtuo mawalay gahum o kinabuhi", gawas kon ang mensahe sa 1888 tinuod nga dawaton (R&H, Septiyembre 3, 1889). Siya miingon:

Sa usa ka makaluluoy nga sukod, ang katawhan sa Dios napakyas sa pagdala sa diosnon nga gahum ngadto sa ilang kasinatian, ug ang resulta nga gitagna nakita na:

1. Ang mga bakak nga teorya ug sayop nga mga ideya nakabihag sa mga hunahuna.
2. Si Kristo ug ang Iyang pagkamatarong wala na iapil sa kasinatian sa kadaghanan. (Op. cit., p. 108, gidugang ang gibug-aton).

Ang atong kasaysayan nagpakita sa kamatuoran sa pagtuki ni Elder Daniells nga mas klaro pa kay sa iyang mahunahunaan.

(4). Niadtong dekada 1950, among gihulam ug gisuportahan ang mga konsepto sa misyonaryong Metodista nga si E. Stanley Jones sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo" ug girekomenda kini sa among mga ministro isip "luwas". Ang mga konsepto ni Jones "makapauswag sa ministryo sa usa ka tawo", matod pa sa The Ministry (Pebrero, 1950). Apan ang pagkabalaka ni Jones sa ideya sa natural nga imortalidad sa kalag nakapahimo kaniya sa paglibog sa telepatikong komunikasyon sa mga patay uban sa pagdawat sa Espiritu Santo, ug usab sa pagkumpisal nga "si Kristo Mismo adunay mga kakulangan nga kinahanglan ihatag sa ubang mga pagtuo" (Ang Mensahe sa Sat Tul Ashram, pp. 285, 291). Si Jones ang nagmugna sa slogan, "Ipaambit ang Imong Pagtuo", nga among gisagop pag-ayo; apan si Jones nagpasabot nga "kining pagpaambit nagpasabot dili lamang sa paghatag sa unsay anaa sa usa ka tawo ngadto sa mga dili Kristiyano, apan ang pagpaambit sa unsay anaa kanila sa ilang kaugalingong mga pagtuo ... Si Kristo Mismo adunay mga kakulangan" (Ibid.). Pagkanindot nga tinubdan sa atong "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo."!

Atong makita ang usa ka nag-inusarang, dili uyon nga tingog sa publiko sa mantalaan sa simbahan nga sa katapusan nagprotesta ang pagpangayo gikan ni E. Stanley Jones. Si Elder W.A. Spicer

misulat og artikulo para sa Review nga gipatik sa ting-init sa 1950, nga nagbutyag sa kabakakan sa iyang mga ideya, nga naghigot kang Jones sa iyang ngalan. (Sa ulahi sa 1950, nagpatik siya og artikulo nga adunay sulud nga usa ka pahilig nga gipahibalo).

(5). Ang 1952 Bible Conference (Septiyembre 1-13 sa Sligo Church) nag-angkon nga nabawi ang mensahe sa 1888 ug milapas pa gani niini. Usa ka prominenteng mamumulong miingon:

Sa dakong bahin, ang simbahan napakyas sa pagtukod sa pundasyon nga gipahimutang sa 1888 nga Kinatibuk-ang Komperensya. Daghan ang nawala tungod niini. Mga katuigan na ang milabay. ... Dugay na unta kitang naa sa Yutang Saad sa wala pa kini.

Apan ang mensahe sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo nga gihatag sa 1888 nga Komperensya gisubli dinhi. Halos tanang mamumulong gikan sa unang adlaw padayon naghatag ug dakong gibug-aton niining importante kaayong doktrina, ug walay giandam nang daan nga plano nga iyang buhaton kini. ... Sa tinuod lang kining usa ka hilisgutan, niining komperensya "mitulon sa usag usa."

Ug kining dakong kamatuoran gihatag dinhi niining 1952 nga Komperensya sa Bibliya nga adunay mas dakong gahum kay sa gihatag niini sa 1888 nga Komperensya tungod kay kadtong mga namulong dinhi nakabaton og bentaha sa dugang nga kahayag nga misidlak gikan sa gatusan ka mga pahayag bahin niini nga hilisgutan sa mga sinulat sa Espiritu sa Propesiya nga wala niadtong mga namulong didto kaniadto.

Ang kahayag sa pagkamatarung ug pagkamatarung pinaagi sa pagtuo misidlak kanato karon nga mas klaro pa kay sa kaniadto nga pagsidlak niini sa bisan kinsang katawhan.

Dili na ang pangutana nga, "Unsa ang tinamdan sa atong mga trabahante ug katawhan ngadto sa mensahe sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo nga gihatag niadtong 1888? Unsa may ilang gibuhad mahitungod niini?" Sukad karon ang dakong pangutana kinahanglan nga, "Unsa may atong gibuhad sa kahayag sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo sama sa giproklamar sa 1952

Bible Conference?" (W.H. Branson, *Our Firm Foundation*, vol. 2. pp. 616, 617).

Sukad niadto, kapin sa tulo ka dekada na ang milabay — igo na ang panahon aron mahuman ang buhat sa Dios. Walay opisyal nga pagsupak sa mensahe sa 1952. "Hapit tanang mamumulong" ang nagmantala niini, ug daw gidawat kini sa tanan. Ug ang mga mamumulong mao ang "anghel sa simbahan sa mga taga-Laodicea" — ang mga lider sa simbahan. Kon ang mensahe sa 1952 usa ka tinuod nga pagbawi sa mensahe sa 1888, ang buhat unta nahuman dayon pagkahuman, kay kini gihatag "uban ang mas dakong gahum" kaysa niadtong 1888. Ang mga igsoon sa 1952 "mas dato" kay sa "bisan kinsang katawhan" sa kasaysayan sa kalibutan! Sila ang adunay "bulawan".

Apan ang maampingong pagtuon sa mga mensahe sa 1952 napakyas sa pagbutyag sa mga sukaranang motibo nga nakapahimo sa mensahe sa 1888 nga talagsaon. Sama sa mga mensahe sa 1926 bahin sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo, wala kini magpakita og kahayag lapas sa giwali sa simbahan sulod sa daghang mga dekada. Sa bisan unsang paagi ang mga kamatuoran nga gipaluyohan ni Ellen White niadtong 1888 wala madungog sa atong mga igsoon sa 1952. Kini masabtan, kay gawas sa usa o duha, lagmit wala gyud nila gitun-an ang mensahe sa 1888 sa orihinal nga konteksto niini. (Bisan karon pipila ra ang nagtuon niini).

Si Elder Branson nag-angkon nga bisan pa sa pagka-dili-mainiton niini, ang simbahan adunay "hingpit nga sistema sa kamatuoran". Napakyas siya sa pagsabot nga "ang ebanghelyo ni Kristo ... mao ang gahum sa Dios ngadto sa kaluwasan", ug nga kon ang simbahan tinuod nga nagbaton sa "maayong balita ni Kristo" sa kahingpitan niini, ang "gahum" awtomatiko. Busa napakyas siya sa pag-ila sa sukaranang prinsipyo sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo" — nga kon ang usa adunay pagtuo, ang pagkamatarong siguradong anaa usab. Nag-angkon siya nga kita dato sa butang nga giingon sa Tinuod nga Saksi nga kita kabus. Wala siya nagpahayag sa panginahanglan sa bahin sa mga mamumulong nga masabtan ang tinuod nga pagkamatarong pinaagi sa pagtuo, apan nag-angkon alang kanila og "pagdasig sa Espiritu sa Dios" nga "mas dako" kay sa giangkon ni Ellen White alang sa mga mensahero nga gipadala niadtong 1888.

Ang maampingong pag-analisar sa mga motif makapakita nga ang mga mensahe sa mga miting sa 1926 ug 1952 nag-andam sa dalan alang sa kasamtangang kalibog sa gitawag nga mga konsepto sa "Repormasyonista" sa pagpamatarung pinaagi sa pagtuo puli sa talagsaon nga mga kamatuoran nga gisalig sa Dios ngadto sa mga Seventh-day Adventist.

Kon basahon sa usa ang duha ka tomo sa Our Firm Foundation, diin "halos tanang mamumulong ... naghatag ug dakong gibug-aton niining labing importante nga doktrina [pagkamatarong pinaagi sa pagtuo]", iyang makita nga mogawas ang usa ka makapakurat nga kamatuoran. Walay usa ka mamumulong nga nakaila sa peligro nga gipasidaan sa alagad sa Ginoo sa tudling nga gikutlo sa ibabaw (GC 464) ni nakamatikod nga ang interpretasyon sa popular nga mga simbahan sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo walay gugma sa Bag-ong Tugon. Walay usa nga nakamatikod sa relasyon tali sa ministeryo sa langitnong Hataas nga Pari sa Labing Balaan nga Lugar ug sa pagsabot sa tinuod nga pagkamatarong pinaagi sa pagtuo. Katingalahan nga ang mosunod nga kinutlo gikan sa Early Writings wala mahisgoti bisan kausa:

Kadtong mobangon uban ni Jesus magpadala sa ilang pagtuo ngadto Kaniya sa labing balaan [ang Labing Balaan nga Lugar], ug mag-ampo, "Amahan ko, ihatag kanamo ang Imong Espiritu". Unya si Jesus mohuyop kanila sa Espiritu Santo. Nianang gininhawa anaa ang gahum sa kahayag, ug daghang gugma, kalipay ug kalinaw.

Milingi ko aron tan-awon ang pundok nga nagduko pa sa atubangan sa trono [nga wala mosunod kang Kristo pinaagi sa pagtuo ngadto sa Labing Balaan nga Lugar]; wala sila mahibalo nga si Jesus mibiya na niini. Si Satanas daw anaa sa tupad sa trono, naningkamot sa pagpadayon sa buhat sa Dios. Nakita ko sila nga mitan-aw sa trono, ug nag-ampo, "Amahan, ihatag kanamo ang Imong Espiritu". Unya si Satanas mohuyop kanila og dili balaan nga impluwensya: niini adunay kahayag ug daghang gahum, apan walay matam-is nga gugma, kalipay ug kalinaw. (EW 55, 56).

Ang kahimtang niining tudlinga importante kaayo, kay kini adunay direktang kalabotan sa atong pagsabot sa ebanghelyo mismo. "Ang pundok nga nagyukbo pa sa atubangan sa trono" mao ang grupo nga misalikway sa kamatuoran sa santuwaryo sa panahon sa 1844. Bisan tuod ang mga hulagway simboliko kaayo, klaro nga si Ellen

White nagtumong sa pagbag-o sa ministeryo ni Kristo sa katapusan sa 2300 ka tuig. Kadtong wala makaapresyar sa pagbag-o nagbutyag sa ilang kaugalingon sa usa ka makamatay nga limbong — si Satanas nga nagtakuban isip "Kristo" sa usa ka ministeryo nga "gibiyaan" na karon sa tinuod nga Hataas nga Pari."

Apan kining makalilisang nga limbong dili limitado sa mga tawo nga nagpuyo sa maong panahon human sa 1844. Ang mga simbahan nga nagsagop sa doktrina sa natural nga imortalidad naladlad sa samang makahahadlok nga peligro. Niining panahona nga ang doktrina sa santuwaryo maisugon nga gihagit sa daghan sulod sa simbahan sa Seventh-day Adventist, kinahanglan natong makita nga ang pagsalikway niining talagsaon nga doktrina sa santuwaryo sa Seventh-day Adventist naglakip usab sa pagsalikway sa putli nga ebanghelyo sa Bag-ong Tugon sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo:

Daghan sa mga nag-angkon nga nahigugma kang Jesus, ug kinsa mihilak samtang nagbasa sa istorya sa krus, nagbiaybiay sa maayong balita sa Iyang (ikaduhang) pag-anhi. ... Kadtong mga nagsalikway sa mensahe sa unang anghel wala makabenepisyo sa ikaduha; ni sila makabenepisyo sa singgit sa tungang gabii, nga mao ang pag-andam kanila sa pagsulod uban kang Jesus pinaagi sa pagtuo ngadto sa labing balaan nga dapit sa langitnong santuwaryo. Ug pinaagi sa pagsalikway sa duha ka naunang mensahe, ilang gipangitngit ang ilang pagsabot nga wala silay makita nga kahayag sa mensahe sa ikatulong anghel, nga nagpakita sa dalan paingon sa labing balaan nga dapit. Nakita nako nga sama sa paglansang sa mga Judio kang Jesus, ang mga simbahan sa ngalan naglansang usab niining mga mensahe, ug busa sila walay (timan-i ang kasamtangang panahon) kahibalo sa dalan paingon sa labing balaan, ug dili sila makabenepisyo sa pagpataliwala ni Jesus didto. Sama sa mga Judio, nga naghalad sa ilang walay pulos nga mga halad, ilang gihalad ang ilang walay pulos nga mga pag-ampo ngadto sa lawak nga gibiyaan ni Jesus; si Satanas, nga nalipay sa limbong, nagbaton og relihiyosong kinaiya, ug naggiya sa mga hunahuna niining mga nag-angkon nga mga Kristiyano ngadto sa iyang kaugalingon, nga nagtrabaho uban sa iyang gahum, sa iyang mga timaan ug bakak nga mga katingalahan. aron ihigot sila sa iyang lit-ag.. Moanhi usab siya isip usa ka anghel sa kahayag ug gipakaylap ang iyang impluwensya sa tibuok yuta pinaagi sa bakak nga mga repormasyon. Nalipay ang mga simbahan, ug

naghunahuna nga ang Dios nagbuhat nga katingalahan alang kanila, samtang kini buhat sa laing Espiritu. (EW 55, 56).

Sa daghang mga pagpukaw nga nahitabo sa miaging tunga sa siglo, ang parehas nga mga impluwensya naglihok sa mas dako o gamay nga sukod... usa ka emosyonal nga kahinam, usa ka pagsagol sa tinuod ug bakak, nga maayo nga nahiingay sa paglimbong. (CC 464).

Walay kaamgohan sa peligro niining peke nga ebanghelyo sa ortodoksong "popular nga ministryo" nga nakita sa tibuok 1952 nga Komperensya sa Bibliya.

(6) Sa dekada 1960, among gisagop ang mga ideya ug pamaagi gikan sa Campus Crusade for Christ, nagpadala og mga ministro ngadto sa ilang hedkuwarter aron makakat-on gikan kanila kon unsaon pagpresentar ang "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo". Kini mapamatud-an sa halapad nga paghatag og importansya sa ilang Upat ka Espirituhanong Balaod ug susamang mga kapuli nga among giandam matag karon ug unya. Ang uban sa among mga lalaki nagtrabaho pag-ayo uban sa grupo sa Campus Crusade, apan kini nga kadasig daw nabugnaw sa gitaho nga pag-insister sa Campus Crusade nga ang tanan nilang mga trabahante mouyon sa doktrina sa natural nga imortalidad sa kalag. Kini hinungdanon sa ilang mga konsepto sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo.

Ang Upat ka Espirituhanong Balaod sa Campus Crusade hingpit nga nakasentro sa kaugalingon. Ang "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo" nga ilang gipresentar dili susama o nahiuyon sa buhat nga gibuhay ni Kristo sa Labing Balaan nga Lugar. Kadtong migamit niini ug naghunahuna nga nakahimo sila og daghang kaayohan pinaagi niini wala makaamgo nga kini nga klase sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo" layo ra kaayo sa tinuod nga pagtulon-an sa Bag-ong Tugon sama nga ang Domingo layo ra kaayo sa pagtuman sa Adlawng Igpapahulay.

(7). Sa bag-ohay nga dekada (mga 1970) kita mahinamon nga midangop sa mensahe ug mga pamaagi sa mga bantog nga eksperto ug tigpasiugda sa "pagtubo sa simbahan", nga naglaum nga makit-an ang ilang mga prinsipyo sa "pagbuto sa ebanghelismo" nga molihok uban kanato sama sa ilang gibuhay kanila. Sama sa tanan nga nangaging mga kalihukan sulod sa mga

dekada, ang konsepto sa gugma (ug busa ang konsepto sa pagtuo) hingpit nga nakasentro sa kaugalingon. Apan naningkamot kita nga balido kini nga mga konsepto pinaagi sa pagpangita sa suporta sa Espiritu sa Propesiya alang kanila. Klaro kaayo ang implikasyon: Gihatag sa Dios sa popular nga ministeryo ang "bulawan nga gisulayan sa kalayo", ug kita kinahanglan nga moadto "mopalit" niini. Gitugyan Niya kanila ang sekreto sa paghuman sa trabaho. Ang kalibog nagsugod pa sa kasaysayan pagkahuman sa 1888.

Busa, sama sa Israel sa karaang panahon, kita naglatagaw sa usa ka matang sa espirituhanong kamingawan sulod sa daghang mga dekada, nga wala makasabot sa mensahe nga gipadala sa Ginoo kanato. Tungod sa "atong" kapakyasan sa pagdawat sa mensahe sa 1888 kung unsa gyud kini, atong gibasa ang Espiritu sa Propesiya nga adunay "tabil" nga nagtabon sa atong mga mata, ang parehas nga naa sa mga Judio (tan-awa ang 2 Cor. 3:15). Kini ang parehas nga "tabil" nga nagtabon sa mga mata sa mga igsoon nga mitambong sa 1888 nga Komperensya diin ang alagad sa Ginoo miingon, "Nakigsulti ug nangamuyo ako kaninyo, apan daw wala kini kalainan kaninyo" (MS. 9, 1888). Naa kanila ang buhing presensya sa propeta, ug wala kini kalainan kanila. Naa kanato ang iyang mga libro. Apan wala usab silay kalainan tungod kay wala nato tuyoa nga gidawat ang mga ideya sa "popular nga ministeryo" sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo puli sa tinuod. Sa tinuod, opisyal nga wala kitay nakita nga kalainan tali sa ilang doktrina nianang bahina ug sa giandam sa Dios alang kanato. (cf. *Paglihok sa Kapalaran*, pp. 255-258, 319-321, 616-628).

Daghan kaayo ang atong napakyas sa pagkaamgo ug pagpasalamat sa pagkatalagsaon sa atong mensahe sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo nga kita mibalhin gikan sa atong mga posisyon sa "ang nahibiling simbahan" ug sa pagmantala sa "walay kataposang ebanghelyo" isip kusganon ug klaro nga talagsaon. Karon atong giingon nga ang pipila ka sikat nga mga simbahan ug organisasyon sa ebanghelikal nga nagbantay sa Domingo ug nagkupot sa natural nga imortalidad sa kalag, kadtong "makahilong mga hinuyop sa Babilonia" (Eb. 247) kabahin sa tinuod nga nahibiling simbahan ug nagmantala sa walay kataposang ebanghelyo sa kalibutan. Klaro ang implikasyon nga ang "walay kataposang ebanghelyo" sa mga mensahe sa tulo ka anghel gisalig sa langit ngadto sa "daghan sa mga simbahan sa ebanghelikal" kansang "bag-ong kadasig sa misyonaryo" nakapahinay pag-ayo sa pagkapukan sa Babilonia

sugod sa sayong bahin sa ika-19 nga siglo (tan-awa ang Mission Possible, ni Gottfried Oosterwal, pp. 32-39). Kinahanglan natong ipangutana ang usa ka seryoso nga pangutana: Kini ba nga "bag-ong kadasig sa misyonaryo" usa ka tinuod nga pagmantala sa "walay kataposang ebanghelyo" "sa kamatuoran"? O kita ba gibutaan sa "usa ka anghel sa kahayag" ug sa iyang "bakak nga mga repormasyon"?

Unsaon man niadtong mga nagkupot sa "makahilong mga hangin sa Babilonia", ang natural nga imortalidad sa kalag ug ang pagkabalaan sa Domingo ug kinsa wala makasabot sa Pag-ula nga tin-aw nga makahatag sa "walay kataposang ebanghelyo" sa kalibutan? Tinuod, ang dakong pundok sa katawhan sa Dios anaa sa mga sikat nga simbahan, ug sila sinsero. Kinahanglan natong tahuron sila ug tinud-anay nga "makigtambayayong" uban kanila sa matag maayong buhat. Apan ang atong "misyon" ba halos usa ka tingog nga nagmantala sa parehas nga ebanghelyo? Wala bay klaro nga talagsaon nga mensahe aron tawgon ang katawhan sa Dios nga "Gumawas"?

Walay giingon dinhi nga kritikal o walay pagtahod ngadto sa mga kaigsoonan sa miaging kasiyaman ka tuig ug niadtong mga buhi karon nga sinsero nga nagtuo nga ang "popular nga ministeryo" nakasabot sa "sama nga kamatuoran sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo" nga gihatag sa Ginoo kanato niadtong 1888. Walay gisulti dinhi nga adunay espiritu sa pagpangita og sayop. Nagtan-aw lang kita sa mensahe sa Laodicea ug nangutana kon giunsa nga tinuod nga kinahanglan gyud natong paliton gikan sa atong Ginoo ang "bulawan nga gisulayan sa kalayo".

Ang mensahe sa 1888 usa ka tinuod nga pagpabuhi sa orihinal nga ideya sa agape sa Bag-ong Tugon ug sa komplementaryong tubag niini, ang pagtuo. Busa, ang konsepto niini sa pagkamatarong pinaagi sa pagtuo talagsaon ug lahi gikan sa "popular nga ministeryo". Sa katapusan, nakalingkawas gikan sa kalibog sa egosentrikong ideya sa natural nga imortalidad sa kalag, ang mensahe sa 1888 nakahimo sa pagpahayag pag-usab sa mga ideya sa apostol nga mas klaro. Gawas kang Luther, kinsa gamay ra ang nakaabot niini nga tumong, ang usa ka tawo nangita nga halos walay kapuslanan sa kasaysayan aron makit-an ang laing susamang kalampusan. Kadaghanan sa mga Repormador sa ika-16 hangtod ika-18 nga siglo nahigot gihapon sa ideya sa paganismo-papa nga

naggikan sa Hellenismo, pananglitan sila si Calvin ug Wesley. Nangita sila sa kalampusan apan wala gyud nila kini makit-i.

Dili ba panahon na nga kining kalibog bahin sa gugma ug pagtuo masulbad sa nahibiling simbahan? Adunay butang nga gitawag og konsensya sa Seventh-day Adventist. Giila ba sa maong konsensya ang panginahanglan nga giingon sa atong Tinuod nga Saksi nga ato?

Kon ang atong nasabtan ug giwali sukad pa sa 1926 o mas dugay pa mao ang "parehas nga kamatuoran" sa "pagsugod" sa Ulahing Ulan ug sa Kusog nga Singgit sa 1888, aduna bay mosulti kanato nganong ang buhat wala pa mahuman, ni ang yuta nahayagan sa himaya sa ikaupat nga anghel?

Ang mga Tambal nga Gitudlo sa Dios: "Putting Bisti" ug "Panghaplas sa Mata"

Ang "puti nga bisti, aron ikaw masul-oban" giingon nga usa ka "walay buling nga kinaiya nga gihimong putli sa dugo sa ilang minahal nga Manunubos" (3T 254). "ang pagkamatarung ni Kristo" (5T 233) o "ang kupo sa pagkamatarung ni Kristo" (ML 311). Kanunay nga gigamit kini ni Ellen White sa 1888 nga "mensahe sa pagkamatarung ni Kristo". Si Juan mismo nag-ingon nga kini mao ang "pagkamatarong sa mga balaan" (Pin. 19:8), klaro nga dili ilaha kay wala silay bisan unsa, apan ang kang Kristo sa katapusan hingpit nga gihatag kanila, dili lamang gikonsiderar sa estrikto ug eksklusibo nga legal nga kahulugan.

Kon wala pa ang "presentasyon sa pagkamatarong ni Kristo kalabot sa balaod sama sa gibutang sa doktor [Waggoner] sa atong atubangan [niadtong 1888] (tan-awa ang Ms. 15, 1888) ang ministeryo ug simbahan sa Seventh-day Adventist unta maulawon nga "hubo". Giwali namo ang balaod hangtod nga kami "nauga sama sa mga bungtod sa Gilboa". Sa entablado atubangan sa uniberso sa Dios, naghunahuna kami nga among gimantala ang "walay katapusan nga ebanghelyo" sa kalibutan bisan wala pa gani namo masabti ang "mensahe sa ikatulong anghel sa kamatuoran". Ang mensahe sa 1888 mao ang paghatag sa "mensahe sa Adbiyento" og bililhong sulod ug sa simbahan og bililhong kasinatian nga tinuod nga magtangtang sa hinungdan sa "kaulaw".

Nasul-oban ba ang atong kahubo niadtong panahona? O hubo pa ba gihapon kita? Ang "pagkamatarong ni Kristo" usa na ba ka makahuluganon nga konsepto alang kanato? Usa ba kini ka klise, nga pulong nga nagtabon sa usa ka kawang? Ang Iyang "asawa ... nakaandam na ba sa iyang kaugalingon"? Nakaila ba siya kang Kristo pag-ayo nga sa katapusan siya angayan nga mahimong Iyang kapikas? Kon dili, nan wala pa siya "nasul-oban".

Ang iyang kahibalo ba sa Iyang pagkamatarong sama ka taphaw sa kahibalo sa "pito ka babaye" nga mikupot Kaniya ug naningkamot nga tawgon sa Iyang ngalan, nga dili gayud mahimong Iyang tinuod nga Pangasaw-onon (tan-awa ang Isa. 4:1-4)? Si Kristo dili usa ka shibboleth lamang ngadto sa mga mensahero sa 1888. Wala nila isulti ang Iyang ngalan ug isablig ang ilang mga mensahe sa mga

sambingay, emosyonal nga mga presentasyon nga gituyo aron makapahingangha. Sila adunay lahi ug obhetibo nga panan-aw kang Kristo nga mapaambit sa mga termino sa doktrinal nga kamatuoran. Nakakita sila og usa ka butang nga daw wala pa makita sa ilang mga igsoon sa panahon karon. Kini klaro nga makita gikan sa giingon ni Ellen White:

Nakita nako ang katahum sa kamatuoran sa pagpresentar sa pagkamatarong ni Kristo kalabot sa balaod sama sa gibutang sa doktor [Waggoner] sa atong atubangan. Daghan kaninyo ang moingon, kini mao ang kahayag ug kamatuoran. Apan wala pa ninyo kini gipresentar niining kahayaga kaniadto. ... Kon ang atong mga igsoon nga nagaalagad modawat sa doktrina nga gipresentar nga klaro kaayo - ang pagkamatarong ni Kristo kalabot sa balaod - ug nahibal-an ko nga kinahanglan nila kining dawaton, ang ilang mga pagpihig dili unta makakontrolar, ug ang mga tawo pakan-on sa ilang bahin sa pagkaon sa hustong panahon. (MS 15. 1888, Olson, *Through Crisis to Victory*, p. 295).

Sa dihang gipagawas ni Brother Waggoner kini nga mga ideya sa Minneapolis, kini ang unang klaro nga pagtulon-an bahin niini nga hilisgutan gikan sa bisan kinsang tawhanong ngabil nga akong nadungog, gawas sa mga panagsulti tali kanako ug sa akong bana. (MS 5, 1889).

Ang talagsaon nga mensahe nga gidala niining mga igsoon niadtong panahona gihatagan og espesyal nga ngalan — "ang doktrina ... sa pagkamatarong ni Kristo may kalabotan sa balaod". Kini usa ka pag-ila nga ang pagkamatarong ni Kristo mao ang iya sa usa ka tinuod nga diosnon nga tawo nga "naghukom sa sala diha sa unod", nga gipadala "sa dagway sa makasasalang unod" (Roma 8:3). Kini ang sentro sa ilang mensahe, ang dominanteng tema niini nga naghatag niini og praktikal nga pangunang mensahe. Kung wala kini nga "dakong ideya" ang ilang mensahe walay gahum. Ang kinaiya nga naugmad ni Kristo atong mapalambo, kung kita adunay lamang sa Iyang pagtuo. Sa laing pagkasulti, ang pagkamatarong pinaagi sa pagtuo!

Ang duha ka mensahero espesipikong mihimakak nga si Kristo mianhi sa kinaiya ni Adan sa wala pa ang pagkahulog (cf.. Waggoner, *Si Kristo ug ang Iyang Pagkamatarong*, pp. 26-30; Jones, *The Consecrated Way*, pp. 21-44 uban sa the *General*

Conference Bulletin, 1895, pp. 232-234, 265-270). Espesipikong giingon nila nga Siya "mikuha" sa kinaiya sa tawo human sa Pagkapukan, ug sa labing klaro ug makusog nga paagi nagpamatuod sa usa ka panan-aw kang Kristo nga lahi kaayo sa naandan ug kaylap nga giproklamar karon. (Siyempre adunay pipila ka mga eksepsiyon dinhi ug didto, ug sa bag-ohay nga mga tuig ang pipila ka mga publikasyon nagsugod sa pagpresentar sa 1888 nga panan-aw sa pagkamatarong ni Kristo). Kung ang atong kasamtangang popular nga panan-aw sa "pagkamatarong ni Kristo" tinuod, nan ang sukaranan nga kasingkasing sa mensahe ni Jones ug Waggoner klaro nga sayup, ug si Ellen White nasayop sa pag-endorso niini sama sa iyang gibuhat.

Mainiton nga mga paningkamot ang gihimo aron makolekta ang mga pahayag gikan ni Ellen White nga daw nagpamatuod nga supak siya sa panan-aw ni Jones ug Waggoner. Kini gisumpaki sa daghang mga pahayag nga nagsuporta sa panan-aw ni Jones ug Waggoner. Ang resulta mao ang kalibog. Hangtod karon daw wala pay teologo nga mitungha nga makahimo sa pagpasig-uli sa daw nagkasumpaki nga kinaiya niining duha ka hugpong sa mga pahayag. Bisan asa nga hisgutan ang hilisgutan, ang usa ka hugpong sa mga pahayag kanunay nga gigamit aron kanselahon ang lain. Apan si Ellen White usa ka bakak nga mensahero kung iyang supakon ang iyang kaugalingon!

Walay usa kanato ang makasabot niining daw dili mauyonan nga mga pahayag hangtod nga atong tun-an kini sa ilang tinuod nga konteksto, ang mensahe sa 1888 nga gidala ni Jones ug Waggoner. "Nagkadaghan ang mga sulat nga miabot kanako, nga nagpamatuod nga si Kristo dili unta makabaton sa samang kinaiya sa tawo, kay kon Siya aduna pa, Siya unta mahulog ubos sa samang mga tentasyon" (Morning Talk Enero 29, 1890, R&H, Pebrero 18, 1890; 1 SM 408). Klaro kaayo nga kini nga mga sulat mga pagsaway gikan sa natad bahin sa presentasyon ni Jones ug Waggoner sa "mensahe sa pagkamatarong ni Kristo". Unsaon nato pagsabot ang iyang mga komento sa mga sulat gawas kon atong masabtan ang kontrobersyal nga mensahe? Bisan tuod ang mga sulat lagmit dili magamit, aduna gihapon kitay access sa mga archive sa importanteng butang — ang gi-endorso ni Ellen White isip "sinugdanan" sa Ulahing Ulan ug sa Kusog nga Singgit.

Mahimong kuwestiyonon kon kining henerasyona nakakita ba og ingon ka gamhanang mga presentasyon sa "pagkamatarong ni Kristo kalabot sa balaod" sama sa 1895 Bulletin ug sa The Consecrated Way/ Ang Gikonsagrar nga Dalan ni Jones. Wala pa gyud mapadayag ang Libro sa mga Salmo nga ingon niini ka gamhanan nga libro sa Bibliya nga nakasentro kang Kristo sama sa anaa niini nga mga pagtuon. Kon dili pa tungod sa dili-komiter nga kinaiya ug pagsupak sa daghang bahin sa atong mga igsoon sa 1890, "ang pagpadayag sa pagkamatarong ni Kristo" niining mga mensahe unta nakahimo og milagro niadtong mga adlaw, ug ang simbahan unta nasul-oban sa "puti nga bisti" samtang siya milakaw aron imantala ang Kusog nga Singgit ngadto sa kalibutan. Si Kristo unta napamatud-an sa Iyang katawhan samtang ilang gipakita sa ilang makasasalang unod ang matinud-anon nga pagpamalandong sa Iyang gipakita sa "pagkasama sa makasasalang unod" sa dihang Siya dinhi sa yuta. Kay nakita na nila si Jesus nga klarong gipadayag, ilang nadawat unta ang "pagtuo ni Jesus". Si Kristo ug ang Iyang pagkamatarong wala pa makita sa klaro.

Laing panan-aw ang mipuli sa mensahe sa 1888 bahin sa pagkamatarong ni Kristo: Kinahanglan nga gikuha ni Kristo ang walay sala nga kinaiya ni Adan sa wala pa ang Pagkapukan, ug busa dili posible nga ang Iyang hingpit nga kinaiya makita sa atong makasasalang unod. Kini nga panan-aw halos parehas sa gituohan sa mga nagsaulog sa Domingo ug nagkupot sa natural nga imortalidad sa kalag. Walay usa sa "popular nga ministeryo" ang adunay klaro nga konsepto sa "pagkamatarong ni Kristo", bisan kung ang usa ka sinsero nga paningkamot nga masabtan kini mahimong makita sa mga magsusulat sama nila ni Reinhold Niebuhr, C.S. Lewis, ug uban pa. Apan walay simbahan o kalihukan nga nagkupot sa talagsaon nga panan-aw nga gihatag sa Dios sa mga Seventh-day Adventist niadtong 1888. Klaro pa gihapon ang dalan para nato!

""Unsa may kalainan niini?" mao ang pangutana sa kadaghanan. Ang usa ka legalistikong panghunahuna lamang ang makapangutana sa ingon nga pangutana. Ang konsepto sa "pagkamatarong ni Kristo" walay kahulugan niadtong gipalihok sa usa ka egosentrikong kabalaka, gawas kon kini usa ka legalistiko, hudisyal nga maniobra aron pagtabon sa atong padayon nga pagkadili-matarong. Ang paghatag og gibug-aton sa legal nga "gipasangil nga pagkamatarong" nahimong bug-at kaayo nga alang

sa kasagaran nga Kristiyano wala nay makita nga posibilidad nga siya mahimong tinuod nga sama kang Kristo sa kinaiya.

Ang ingon nga mga konsepto naghimo sa usa ka aktuwal nga pagpangandam alang sa pag-anhi ni Kristo ug ang paglalin daw usa ka kasinatian nga bisyonaryo(tao nga adunay panan-aw sa kaugmaon) ug layo kaayo nga angay sa sunod nga siglo o sa unahan.

Ang mosunod nga kinutlo kanunay gigamit aron pagsuporta sa bug-at nga paghatag og gibug-aton sa legal nga gi-impute nga pagkamatarong. Ang unang sentence gipasiugda ug ang konteksto wala tagda. Timan-i pag-ayo nga kini nga pahayag dili usa ka dayag nga pagbadlong sa mga mensahero sa 1888 — hugot nga gisuportahan ni Ellen White ang ilang mensahe niining panahona. Nagtumong siya sa peke nga pagtulon-an sa "popular nga ministeryo" bahin sa "pagkamatarong pinaagi sa pagtuo", ug ang iyang tinuod nga paghatag og gibug-aton sa gihatag nga pagkamatarong:

Kon anaa sa kasingkasing ang pagtuman sa Dios, kon ang mga paningkamot gihimo alang niini nga katuyoan, gidawat ni Jesus kini nga disposisyon ug paningkamot isip labing maayong serbisyo sa tawo, ug Iyang gipuno ang kakulangan gamit ang Iyang kaugalingong balaan nga merito/kabililhon. Apan dili Niya dawaton kadtong nag-angkon nga adunay pagtuo Kaniya, apan dili matitud-anon sa sugo sa Iyang amahan. Daghan kitag nadunggan bahin sa pagtuo, apan kinahanglan kitang makadungog ug dugang bahin sa mga buhat. Daghan ang naglimbong sa ilang kaugalingong mga kalag pinaagi sa pagkinabuhi nga sayon, maabiabihon, ug walay krus nga relihiyon. Apan si Jesus miingon, "Kon adunay tawo nga mosunod Kanako, kinahanglan niyang ilimod ang iyang kaugalingon, ug pas-anon ang iyang krus ug mosunod Kanako". (ST, June 16, 1890; 1 SM 382).

Apan kini kasagarang gihubad nga, "kon moingon ka nga gihigugma nimo ang Ginoo, 'naa sa kasingkasing ang pagsunod sa Dios', busa paningkamoti lang nga mahimong maayo. Dili ka makasunod sa mga sugo, ug nahibal-an kini sa Ginoo, busa matagbaw Siya ug 'mobawi' sa tanan 'gamit ang Iyang kaugalingong balaan nga merito(kabililhon)".

Pananglitan, ang mga problema sa pakighilawas. Samtang ang pagkamahilayon, pagkadili-matinud-anon, ug diborsyo nakahatag ug makahadlok nga pagsulod sa simbahan, kadaghanan sa atong mga ministro nga adunay maayong tuyo nagpadayon sa pagkupert sa usa ka panan-aw nga si Kristo mikuha sa walay sala nga kinaiya ni Adan sa wala pa ang Pagkapukan, ug pinaagi sa implikasyon busa dili Siya posible nga natintal sa pakighilawas o pagpanapaw. Si Adan siguradong wala matintal! Ang opisyal nga panan-aw nga gitudlo sa Mga Pangutana sa Doktrina mao nga si Kristo "wala'y labot sa napanunod nga mga hilig ug mga polusyon nga nagdaot sa natural nga mga kaliwat ni Adan" (p. 383). Kini usa ka medyo naglibog nga pahayag, tungod kay kini nagpasabot sa usa ka kontradiksyon sa Bibliya ug sa Espiritu sa Propesiya. Ang mga tagsulat mahimo lamang nga nakahimo niini tungod sa pagkawalay alamag o pagbaliwala sa konsepto sa 1888 sa pagkamatarong ni Kristo.

Si Kristo wala "gi-eksemtar" sa bisan unsa. Hinaut nga dili! Ang bugtong rason nganong wala Siya makasala mao nga gipili Niya nga dili makasala, dili tungod sa bisan unsang bentaha nga "eksemtar/wala apil" nga nakapahimo sa tentasyon nga dili kaayo makatintal Kaniya kaysa kanato. Gipili Niya nga dili makasala tungod kay nahibal-an Niya unsaon pagkamatay sa kaugalingon ug gipakita kini pinaagi sa pagkamatay sa Iyang krus. Busa iyang "gihukman ang sala diha sa unod" (Roma 8:3) lakip na ang sala sa pakighilawas, nga sama ka grabe sa pagtintal Kaniya "diha sa unod" sama sa bisan kinsa. Siya "gitintal sa tanang paagi sama kanato, apan walay sala" (Heb. 4:15). Kon atong ilimud kini, walay mensahe sa pagkamatarong ni Kristo, kay ang pagkamatarong ni Kristo walay kahulugan gawas sa konteksto sa pagpanunod sa "pagkasama sa makasasalang unod" nga nadawat sa bisan kinsang anak nga lalaki o babaye ni Adan.

Apan daghan ang wala makasabot niini. Ang pagkawalay alamag niining kamatuoran nagputol sa ilang bugkos sa panaghiusa ug simpatiya kang Kristo. Mao kini ang hinungdan nganong liboan ang walay makapugong kanila sa ilang mga oras sa tentasyon ug si Kristo dayag nga gipakaulawan sa usa ka salin nga simbahan nga wala magtanyag ug mas taas nga moral nga kahusayan kay sa mga simbahan nga nagkupert niadtong "makahilong mga inumon sa Babilonia".

Kinahanglan lang nga makigbisog ang usa sa mga problema nga makita sa mga natad sa misyon o sa usa ka modernong simbahan sa siyudad aron masabtan nga kita hingpit nga "hubo" niining bahina sa "pagkamatarong", ang Atong Tinuod nga Saksi nag-ingon, "Gitambagan ko ikaw nga mopalit gikan Kanako... og puti nga mga bisti, aron ikaw masul-oban, ug aron ang kaulawan sa imong kahubo dili makita" (Pinayag 3:18). Wala kita gitambagan nga "mopalit" niini gikan sa "popular nga ministeryo", apan **gikan Kaniya**. Unsaon nato "mopalit" gikan Kaniya? Ang mosunod naghatag og timailhan:

Ang Ginoo sa Iyang dakong kalooy nagpadala ug usa ka bililhong mensahe ngadto sa Iyang katawhan pinaagi nila ni Elder Waggoner ug Jones. Kini nga mensahe mao ang pagdala nga mas prominente sa atubangan sa kalibutan sa gibayaw nga Manluluwas, ang halad alang sa mga sala sa tibuok kalibutan. ... Gidapit niini ang katawhan sa pagdawat sa pagkamatarung ni Kristo, nga gipakita diha sa pagkamasinulondon sa tanang mga sugo sa Dios. Daghan ang nawad-an sa panan-aw kang Jesus. ... Kini ang mensahe nga gisugo sa Dios nga ihatag sa kalibutan. (TM 91, 92).

Matikdi ang tinubdan sa mensahe: "Ang Ginoo ... nagpadala". Unsa pa may mas maayong paagi nga kita "mopalit" gikan Kaniya gawas sa pag-undang sa atong mga sayop nga konsepto ug mapaubsanong modawat sa "mensahe sa pagkamatarong ni Kristo" nga iyang gipadala niining katawhan, apan wala masabti karon?

Kini ang "anghel sa simbahan" nga gitambagan. Dili igo nga kita magtindog lang nga walay gibuhay pinaagi sa pagmintinar sa usa ka neyutral nga baruganan sa panahon sa krisis. Kinahanglan kitang "mopalit" gikan Kaniya — aktuwal nga modawat. Ang mensahe kinahanglan nga ipahayag sa tanan nga paagi nga magamit, sa atong mga libro, sa atong mga peryodiko, sa atong mga magasin sa kabatan-onan, ipahayag sa radyo ug TV, ug itudlo sa atong mga institusyon sa pagkat-on, ingon man sa Adlawng Igpapahulay sa atong mga pulpito. Ang pag-isyu lamang sa pipila ka mga booklet nga adunay mensahe dili igo. Sa dekada sa 1888, ang mga mensahero gitugotan sa higayon nga ipahayag ang mensahe sa ilang kaugalingon sa lainlaing mga paagi nga magamit nila. Apan ang kalihukan napakyas tungod kay ang ministeryo sa kinatibuk-an wala hingpit nga mitugyan sa ilang kaugalingon sa mahimayaang pagmantala sa mensahe. Gawas kang Ellen White, ang labing kaayo

nga suporta nga gihatag sa mga mensahero dili kaayo kinasingkasing. (Usa ka inila nga historyador ang miila nga sa dihang ang mangitngit nga dekada sa 1890 nahimong ika-20 nga siglo, walay epektibo nga mensahero taliwala kanato gawas kang Ellen White ang nagmantala sa mensahe. (cf. Norval Pease, *By Faith Alone*, p. 164).

Sigurado nga ang neyutral nga baruganan karon usa ka kalamboan kaysa sa dayag nga pagsupak. Apan dili kana motubag sa panawagan sa Matuod nga Saksi. Ang neyutralidad dili gayud makasiguro sa pagkahuman sa buhat sa Dios niining henerasyon. Kinahanglan kitang mobuhat og mas maayo kay sa gobyerno sa Persia sa mga adlaw ni Rayna Ester nga mibarog nga neyutral ug gitugotan lang ang mga Judio nga depensahan ang ilang kaugalingon. Wala kitay mga ilusyon bahin sa atong nangaging mga kinaiya nga dili masayop sama sa giisip sa mga Medianhon ug Persianhon nga ang ilang mga mando dili na mausab. Panahon na karon aron suportahan ang kamatuoran sa tibuok kasingkasing.

Tugoti nga ang "balita sa pagkamatarong ni Kristo" mokaylap sa simbahan sa tibuok kalibutan. Tugoti nga molihok ang kamatuoran Ug tuguti nga ang atong modernong mga pamaagi sa komunikasyon magamit sa hingpit sa pagmantala sa giingon ni Ellen White nga "usa ka labing bililhon nga mensahe" nga "gipadala sa Ginoo sa Iyang dakong kalooy", "mao gyud ang gikinahanglan sa mga tawo."

Nianang panahona lamang nga matinud-anon nga masulti nga gibuhad namo ang among labing maayo sa pagsunod sa among Ginoo aron nga masaligon kaming makadahom nga Siya motubag sa among mga pag-ampo alang sa pagkapukaw ug repormasyon agig pagpangandam alang sa Ulahing Ulan ug sa Kusog nga Singgit.

Ang atong Ginoo misulti ug laing sentensiya sa dihang Siya nagsugyot ug ikatulong tambal: "Ug ihaplas ang imong mga mata sa tambal nga pang-mata, aron ikaw makakita." (Pinadayag 3: 18).

Ang tambal sa mata aron makahimo kita sa:

- "Pag-ila sa sala ubos sa bisan unsang pagtakuban" (4T88).
- "Hunahunaa ang mga kinahanglanon sa panahon" (CT 42).
- "Pag-ila tali sa kamatuoran ug sayop" (ML 73).
- "Tan-awa ug likayi ang mga limbong ni Satanas" (5T 233).

Niini nga konteksto ang atong pagkabuta makita nga laing termino alang sa pagka-espirituhanon nga walay panimuot. Ang "pang-eyebath" mao ang magdala sa walay panimuot nga sala ngadto sa panimuot. "Ang mensahe sa Tinuod nga Saksi nakakaplag sa katawhan sa Dios nga anaa sa usa ka masulub-on nga limbong, apan matinud-anon niana nga limbong" (3T 253).

Kon atong hinumdoman nga ang nagpahiping sala sa tanang katawhan mao ang pag-apil sa paglansang sa Anak sa Dios (tan-awa ang Rom. 3:19; DA 745; TM 38) andam kita nga makita nga ang pagkaamgo niining sala gilubong sa ilalom sa nawong tungod sa yanong rason nga ang mga nahulog nga tawo wala modawat niining kombiksyon (ouk edokimasan, Rom. 1:28). Ug taliwala sa mga nag-angkon nga katawhan sa Dios niining katapusang mga adlaw adunay daghang kalibog mahitungod sa kinaiya ug giladmon sa ilang sala. "Wala ka mahibalo."

Natawo gikan sa usa ka ulay, si Kristo wala magbaton sa babag sa pagkawalay panimuot sama kanato. Wala Siyay nahibaloan nga sala, wala Siyay bisan unsa nga pugngan o "tagoan" sama kanato. Ang nahibaloan sa tanang tawo nga wala tuyoa sa pagpig-ot, nahibaloan ni Kristo nga tinuyo. Si Juan naghigot mahitungod niining milagro sa panulondon sa Manluluwas sa atong tinuod nga kinaiya ug sa Iyang kahibalo niini: "Si Jesus wala magtugyan sa Iyang kaugalingon ngadto kanila, kay Siya nakaila sa tanang tawo, ug wala magkinahanglan nga adunay tawo nga magpamatuod mahitungod sa tawo: kay Siya nakaila man kon unsa ang anaa sa tawo" (John 2:24, 25).

Gipugngan kita sa hingpit nga kahibalo sa atong sala tungod kay ang pagkasad-an makapatay kanato. Apan ang Dios "naghimo kaniya [Kristo] nga sala alang kanato nga wala makaila og sala" (2 Cor. 5:21). "Gibutang sa Ginoo diha Kaniya ang kasal-anan natong tanan" (Isa. 53:6). (Kini siguradong sukwahi sa usa ka "pag-eksemtar"!)

Busa gisulti ni Juan ang tinuod sa dihang siya miingon, "Tan-awa ang Kordero sa Dios nga nagakuha sa sala sa kalibutan" (Juan 1:29). Nasulat nga sa usa ka talagsaon nga diwa si Kristo "nagdumot sa kasal-anan" (Heb. 1:18). Apan dili niya madumtan ang kasal-anan kon wala Niya kini masabti. Ang dinasig nga panabut ni Pablo nagsugyot alang kang Kristo og hingpit nga kahibalo sa wala mailhi nga hunahuna sa tawo. Pinaagi lamang niini

nga Siya makasabut ug makadala sa atong kasal-anan. Ang "pamahid sa mata" orihinal kang Kristo.

Kon ang "anghel sa simbahan sa mga taga-Laodicea" modawat sa "pamahid sa mata" gikan ni Kristo ug gamiton kini, iyang mailhan ang bug-os nga kamatuoran mahitungod sa iyang kaugalingon ug mahitungod sa Manluluwas. Dili lang siya makabaton og bug-os nga kahibalo sa iyang sala, apan usa usab ka bug-os o kompleto o "katapusan" nga pagtabon-sa-sala alang sa tanang sala nga wala pa mahibaloi karon. Ang mensahe sa mga taga-Laodicea nag-angkon og kalampusan: "Ako nagatindog sa pultahan ug nagatuktok ... Mosulod ako kaniya, ug mokaon uban kaniya ug siya uban Kanako". (Bersikulo 20). Kini mas suod nga pagkasuod kang Kristo kay sa nahibal-an sa bisan hain sa miaging unom ka simbahan. Ang ministeryo ba sa Hataas nga Pari sa Labing Balaan nga Lawak makasiguro niining katapusang kalampusan? Ang katawhan ba sa Dios sa katapusan tinuod nga mahisama kang Kristo sa kinaiya? Ang tubag walay pagduhaduha nga "oo.":

Karon, samtang ang atong dakong Hataas nga Pari naghimo sa pagtabon-sa-sala alang kanato, kinahanglan natong tinguhaon nga mahimong hingpit diha kang Kristo. Bisin pinaagi sa usa ka hunahuna, ang atong Manluluwas dili madala sa pagtugyan ngadto sa gahum sa tentasyon. Si Satanas nakakaplag sa mga kasingkasing sa tawo og usa ka punto diin siya makakuha og kalig-onan; ang pipila ka makasasalang tinguha gimahal nga pinaagi niini ang iyang mga tentasyon nagpahayag sa ilang gahum. Apan si Kristo mipahayag mahitungod sa Iyang kaugalingon: "... ang Prinsipe niining kalibutana moabut, ug walay bisan unsa Kanako". (Juan 14:30) Si Satanas walay nakit-an sa Anak sa Dios nga makapahimo kaniya sa pagdaog. Gituman niya ang mga sugo sa Iyang Amahan, ug walay sala diha Kaniya nga magamit ni Satanas alang sa iyang kaayohan. Kini ang kahimtang diin kinahanglan makit-an kadtong mobarog sa panahon sa kasamok. (GC 623. gidugang ang gibug-aton).

Sa unang higayon sa kasaysayan, ang Laodicea isip usa ka katilingban nakasabut sa bug-os nga dimensyon sa Kalbaryo kalabot sa bug-os nga dimensyon sa ilang kaugalingong sala. Ang maong panan-awon tinuod nga makalaglag kanila kon wala pa nila "makita Siya nga ilang giduslak" (Zacarias 12:10). Apan ilang gisugid ug gibalhin ngadto kang Kristo ang hingpit nga mahunahunaon nga

kombiksyon sa sala ug pagkasad-an. Ang "katapusang pagtabon-sa-sala" nagsulbad sa panagbangi sa kahiladman sa kasingkasing ug ang pagkasad-an mabaliktad ug malaglag. Samtang ang mga santos magbaton gihapon og makasasalang kinaiya ug mapaubsanon ug mahinulsulon, ang pagpakasala matapos.

Sa katapusan ang Kordero nakakita og "asawa" nga makapasalamat Kaniya. Ang Iyang kasinatian sa Kalbaryo mao ang hingpit nga pag-inom sa mapait nga kopa sa atong tawhanong sala. Karon ang Iyang Pangasaw-onon nakasabot ug nakapasalamat na sa Iyang gibuhat. Wala nay lain nga gikinahanglan. Kini sa katapusan mao ang "pagtuo" ug ang resulta mao ang "pagkamatarong" nga nahiuyon sa paglimpyo sa santuwaryo. Dili ba kini ang katapusang katuyoan sa mensahe sa Laodicea?

Usa ka Epilogo:

Ang Awit ni Solomon ug ang Mensahe sa Laodicea

Adunay usa ka tinago nga istorya sa gugma sa mensahe sa Laodicea nga pipila ra niining henerasyon ang daw nakasabut. Apan ang mahunahunaon ug matinahuron nga mga estudyante sa Kasulatan nakakita niini sulod sa daghang siglo. Sa usa ka paagi kini nakalingkawas sa atong mga pioneer, ug ang atong mga mata "napugngan" kaayo sukad niadto aron makita kini.

Ang Griyego sa Pinadayag 3:20 mabasa sama niini:

Tan-awa, ako nagatindog sa pultahan ug nagatuktok. Kon adunay makadungog sa akong tingog ug moabli sa pultahan, ako mosulod kaniya ug makigsuod kaniya.

Kini usa ka klaro nga pasumbingay sa usa ka istorya sa "Awit sa mga Awit" ni Solomon, usa ka libro nga nakapukaw ug dugang kaulaw kaysa mahunahunaon nga pagsabot. Ang hugpong sa mga pulong nga gigamit ni Kristo usa ka direkta ug eksaktong kinutlo gikan sa Septuagint, epi ten thuran, "sa pultahan", sama sa makita sa Awit sa mga Awit 5:2: "Natulog ako, apan ang akong kasingkasing nagmata: ang tingog sa akong Hinigugma nanuktok sa pultahan ..." Ang ekspresyon nga "sa pultahan" dili makita sa Hebreohanong Daang Tugon alang niini nga tudling. Ang mga editor sa Seventh-day Adventist Bible Commentary daw napakyas sa pagsusi sa Septuagint nga gawasnon nga gigamit sa unang simbahan, kay sila nag-ingon: "Ang Awit ni Solomon wala gikutlo bisan asa sa Bag-ong Tugon" (Vol. 3, p. 1111) Apan mao kini, dinhi sa atong mensahe sa Laodicea sa atong Ginoo Mismo! Ang atong Ginoo naghisgot usab niini sa Juan 7:38, nga nag-ingon, "Siya nga mituo Kanako, sama sa giingon sa kasulatan, ..." nga nagtumong sa Awit sa mga Awit 4: 12-16, ang bugtong kasulatan sa Daang Tugon nga mahimo Niyang gihisgutan. Busa gibutang ni Kristo ang Iyang timaan sa pag-uyon sa libro ug giingon nga ang Bayani niini mao Siya Mismo.

Busa ang bida kinahanglan nga mao ang Laodicea mismo. Ug mao gyud siya. Ang iyang kasaysayan klaro nga gihulagway niini. Sa kasaysayan sa 1888 nga ang atong Ginoo "nanuktok" isip usa ka Balaan nga Mahigugmaon nga nangita og agianan sa pultahan sa

Iyang Pangasaw-onon. Ang direktang pagkutlo ni Jesus gikan sa Septuagint usa ka inspirado nga komentaryo nga nag-ingon. "Ang mensahe sa Laodicea kinahanglan masabtan sa kahayag sa Awit ni Solomon". Kon si Kristo dili nahibalo sa tanan (Siya miingon nga wala Siya mahibalo sa panahon sa Iyang ikaduhang pag-anhi — Marcos 13:32), tingali wala Niya mahibaloi daan ang resulta sa hangyo sa 1888. Dili ba nato mapasalamatan ang Iyang balaan nga kadasig sa pagkuha sa Iyang Pangasaw-onon ngadto sa Iyang kaugalingon? Dili ba nato mabati kon giunsa ni Kristo "ang Mahigugmaon" naglaum bisan pa sa paglaum nga siya motubag?

Apan si Ellen White miingon pagkahuman, "Ang kapakyasan ni Kristo dili mahulagway" (Review and Herald, Disyembre 15, 1904). Ang Awit ni Solomon nagsaysay sa nahitabo nga mas maayo kay sa gisulti sa atong kaugalingong mga historyador. Ang Pangasaw-onon nagsulti:

Usa ka Walay Bunga nga Pagpangita

Natulog ko, apan ang akong kasingkasing nagbantay;

Nadungog ko ang akong Hinigugma nga nanuktok [sa pultahan. LXX]:

"Ablihi Kanako, igsoon ko nga babaye, Akong hinigugma,

Akong salampati, akong hingpit nga salampati!

Kay ang akong ulo nabasa sa yamog,

Ang akong buhok uban sa kaumog sa kagabhion"

"Gihubo nako ang akong bisti,

Isul-ob ko ba diay kini?

Naligo na ko sa akong mga tiil,

kinahanglan ba nako silang hugawan?

"Gisulod sa akong hinigugma ang Iyang kamot agi sa buho;

ang akong kasingkasing mikurog sa sulod nako,

ug nawad-an ako sa panimuot sa dihang misulti Siya.

Mibangon ko aron moabli sa akong Hinigugma—

apan ang akong Hinigugma mipahawa na, wala na.

Gipangita ko Siya apan wala ko Siya makit-i;

Nanawag ko Kaniya apan wala Siya motubag kanako."

(Mga Awit sa mga Awit 5:2-6, *Bag-ong Amerikanong*

Bibliya)

Ang nahabilin nga bahin sa kapitulo naghulagway sa atong mga dekada sa kasaysayan nga nagpadayon sa paglabay sukad niadto. Kining tanan nahibal-an sa langitnong uniberso; kita lamang ang napandol sa pagkabuta ug makaluluoy nga kaulaw, nangita Kaniya nga kaniadto atong gisalikway sa hilabihan ka trahedya:

" Miabot kanako ang mga tigbantay
 samtang naglibot sila sa siyudad;
Gibunalan nila ako, ug gisamaran ako,
 ug gikuha ang akong kupo gikan kanako,
ang mga tigbantay sa mga kuta.

Gimandoan ko kamo, mga anak nga babaye sa Jerusalem,
 kon makit-an nimo ang akong hinigugma —
Unsa may imong isulti kaniya?—
 nga ako naluya sa gugma" (bersikulo 7,8)

Unsay buot ipasabot niini? Ang "Naluya sa Gugma" kay "sakit sa gugma" sa pamilyar nga King James Version. Ang Hebreohanong pulong nagpasabot nga " masakiton, maluya, balatianon". Dili kini ang kasagarang gipasabot nga " sakit sa gugma", nga mao, nahigugma pag-ayo. Ang tanang ubang gamit sa maong pulong sa Daang Tugon nagpasabot nga "adunay balatian".

Unsay buot ipasabot sa sunod nga bersikulo?

Ang mga Kaanyag sa Nawala nga Hinigugma

" Unsa may kalainan sa imong hinigugma gikan sa uban,
 O pinakagwapa sa mga babaye?
Unsa may kalainan sa imong hinigugma gikan sa uban,
 nga imo man kaming gipanumpa sa ingon niana?" (bersikulo 9).

Aduna bay butang nga talagsaon bahin kang Kristo nga atong makat-unan sa paghigugma pag-ayo?

Laing pulong sa Septuagint nga Awit sa mga Awit mao ang makapadani. Ang ubang mga babaye nangutana sa atong bida nga babaye sa pagsulti kanato nganong ang iyang Hinigugma "lahi" kaayo gikan sa uban. Gisaysay niya ang Iyang mga kahalangdon sa mga bersikulo 10-16, ug dayon gitapos pinaagi sa pag-ingon: "Mao

kana ang akong Hinigugma, ug mao kana ang akong higala, 0 mga anak nga babaye sa Jerusalem". Ang pulong nga gihubad nga "higala" mao ang plesion, nga nagpasabut nga "ang usa nga duol o duol" sa Griyego (tan-awa ang Juan 45). Unsa ang talagsaon bahin kang Kristo nga atong higugmaon ug imantala sa kalibutan? Si Ellen White miingon bahin sa mensahe sa 1888:

Sa hapon sa Igpapahulay daghang mga kasingkasing ang natandog, ug daghang mga kalag ang gipakaon sa tinapay nga gikan sa langit.. Kami [siya ug si Jones ug si Waggoner] mibati sa panginahanglan sa pagpresentar kang Kristo isip usa ka Manluluwas nga dili halayo, apan haduol ra. (Review and Herald, Marso 5, 1889, gidugang ang paghatag og gibug-aton).

Klaro nga kini usa ka pasumbingay sa Kristolohiya nga gipresentar ni Jones ug Waggoner nga naghimo Kaniya nga "haduol", nga nagdala Kaniya nga tinuod nga duol isip atong "kadugo" nga mianhi "sa dagway sa makasasalang unod", "gitintal sa tanang paagi sama kanato, apan walay sala". Adunay usab koneksyon sa Zacarias 12:10 sa Septuagint. Mahinumduman sa magbabasa ang malumong tudling nga naghulagway sa suod nga simpatiya nga makat-unan sa katawhan sa Dios nga mobati alang kang Kristo kung ilang masabtan nga Siya ang Usa "nga ilang gidunggab". Ang King James Version nag-ingon nga "sila magbangotan alang Kaniya, sama sa usa nga nagbangotan alang sa iyang bugtong anak", apan ang Septuagint mabasa, "sila magbangotan alang Kaniya, sama sa usa nga hinigugma", ang parehas nga pulong sama sa Awit sa mga Awit.

Matikdi kon giunsa ni Ellen White klaro nga nalambigit ang hugpong sa mga pulong sa Awit sa mga Awit sa mga resulta sa mensahe sa 1888:

Ang Kristohanong kinabuhi, nga kaniadto daw dili maayo alang kanila [ang mga batan-on] ug puno sa mga pagkadili-makanunayon, karon mitungha na sa tinuod nga kahayag niini, sa talagsaong pagkaparehas ug katahum. Siya nga alang kanila sama sa gamot gikan sa uga nga yuta, walay porma o katahom, nahimong labing labaw taliwala sa napulo ka libo. [Awit sa mga Awit 5:10] ug ang usa nga hingpit nga matahum. (Ibid.. Feb. 12, 1889)

Usa gyud kini ka istorya sa gugma — ang labing makapatandog nga nasulat sukad. Nagpahayag kini sa samang paglaum sa hingpit nga panag-uli ug panaghiusa sama sa mensahe sa Laodicea.

Ang ingon nga paglaum angayan nga pakamatyan, ug angayan nga ikinabuhi. Kung ang atong kaugalingong kabus nga gagmay nga mga kalag sa katapusan maluwas ba ug makaadto kita sa Langit aron matagamtam ang atong mga ganti — dili kini hinungdanon. Ang importante mao nga ang nasagmuyo pag-ayo nga Hinigugma ug umaabot nga Pamanhonon makadawat sa Iyang ganti, nga sa katapusan Iyang madawat isip Iyang Pangasaw-onon ang usa ka simbahan nga makahimo sa tinuod nga pagpasalamat Kaniya sa kinasingkasing.

Appendix

Usa ka Bahin nga Kompilasyon sa mga Pahayag ni Ellen White Mahitungod sa Wala Mahunahuna nga Sala

Ang Sala Anaa Na Kanato Sa Wala Pa Ipadayag Sa Kaamgohan. Ang Ginoo nagbutang kanato sa lain-laing mga posisyon aron mapalambo kita. Kon kita adunay mga depekto sa kinaiya nga wala nato mahibaloi, Siya mohatag kanato og disiplina nga magdala niadtong mga depekto ngadto sa atong kahibalo, aron atong mabuntog kini. Ang Iyang pag-atiman mao ang magdala kanato ngadto sa lain-laing mga kahimtang. Sa matag bag-ong posisyon, atong masugatan ang lain-laing klase sa mga tentasyon. Pila ka beses, kon kita ibutang sa pipila ka malisud nga sitwasyon, kita maghunahuna "Kini usa ka maayong sayop. Unta nagpabilin pa ako sa akong nahimutangan kaniadto." Apan nganong wala ka matagbaw? Kini tungod kay ang imong mga kahimtang nagsilbi sa pagdala og bag-ong mga depekto sa imong kinaiya ngadto sa imong pagtagad; apan walay bisan unsa nga gipadayag gawas niadtong anaa kanimo. (R&H, Aug. 6, 1889).

Ang paglimbong sa kaugalingon nagtago sa lawak sa hunahuna. Ang balaod sa Dios mao ang pagsulay sa atong mga lihoc. Ang Iyang mata nakakita sa matag lihoc, nagsusi sa matag lawak sa hunahuna, nakamatikod sa tanang nagtago nga paglimbong sa kaugalingon ug tanang pagpakaaron-ingnon. Ang tanan butang hayag ug bukas sa panan-aw Niya nga atong atubangon. (Letter 46, 1906; *That I May Know Him*, p. 290).

Ang Problema ni Pedro sa Wala Panimuot nga Sala Ato Usab. Ang buhat sa pagpahiuli dili gayud mahimong hingpit gawas kon ang mga gamot sa dautan maabot. Balik-balik nga ang mga saha giputol, samtang ang gamot sa kapaitan gipasagdan nga motubo ug mohugaw sa daghan; apan ang giladmon sa tinago nga dautan kinahanglan nga maabot, ang moral nga mga pagbati kinahanglan nga hukman, ug hukman pag-usab, diha sa kahayag sa diosnon nga presensya. Ang adlaw-adlaw nga kinabuhi magpamatuod kon ang buhat tinuod ba o dili. Sa ikatulo nga higayon, si Kristo miingon kang Pedro, "Gihigugma mo ba Ako?" ang pagsulay nakaabot sa

sentro sa kalag. Gihukman ang kaugalingon, si Pedro natumba sa Bato (YI, Dec. 22, 1898: 5 BC 1152).

Ang Mensahe sa Laodicea ug ang Wala Mahunahuna nga Sala. Ang mensahe sa Laodicea kinahanglan ipahayag uban ang gahum; kay karon kini labi na nga magamit. ... Ang dili pagtan-aw sa atong kaugalingong depekto dili pagtan-aw sa katahum sa kinaiya ni Kristo. Kung kita hingpit nga nagmata sa atong kaugalingong pagkamakasasala, atong mapasalamatan si Kristo. ... Ang dili pagtan-aw sa klaro nga kalainan tali kang Kristo ug kanato dili pag-ila sa atong kaugalingon. Siya nga dili magdumot sa iyang kaugalingon dili makasabot sa kahulugan sa pagtubos. ... Daghan ang wala makakita sa ilang kaugalingon diha sa kahayag sa balaod sa Dios. Wala sila magdumot sa kahakog; busa sila hakog. (R&H, Sept. 25, 1900).

Ang Wala Tinuyo nga mga Tendensya sa Pagsayop mao ang Problema sa Laodicea. Ang mensahe ngadto sa simbahan sa Laodicea nagpadayag sa atong kahimtang isip usa ka katawhan. ... Si Satanas naningkamot uban sa tanan niyang pagkamalimbongon sa pagdaot sa hunahuna ug kasingkasing Ug O pagka-malampuson niya sa paggiya sa mga lalaki ug babaye sa pagbiya gikan sa kayano sa ebanghelyo ni Kristo! Ubos sa iyang impluwensya ang napanunod ug naugmad nga mga hilig sa sayop gipukaw ngadto sa kalihokan. Ang mga ministro ug mga miyembro sa simbahan anaa sa peligro sa pagtugot sa kaugalingon nga mokuha sa trono. ... Kon ilang makita ang ilang mga depektoso, baliko nga mga kinaiya sama sa ilang tukma nga gipakita sa salamin sa Pulong sa Dios, sila mahadlok pag-ayo nga sila mohapa sa atubangan sa Dios nga naghinulsol sa kalag, ug gision ang mga gisi sa ilang kaugalingong pagkamatarong. (R&H Dec. 15, 1904).

Kon ang Wala Panimuot nga Sala Mahimatngonan nga Ulahi na. Kadtong anaa sa wala nga kamot ni Kristo, kadtong wala magtagad Kaniya sa persona sa mga kabus ug mga nag-antos, wala mahibalo sa ilang sala. Gibuta sila ni Satanas; wala nila masabti kon unsa ang ilang utang sa ilang mga igsoon. Sila nahurot sa ilang kaugalingon, ug wala magtagad sa mga panginahanglan sa uban. (DA 639).

Ang Moral nga Makinarya sa Kasingkasing Natago. Ngadto sa mga tawo nga gidesinyo sa Dios nga mohupot sa mga katungdanan

nga may kaakohan, Siya sa kalooy mopadayag sa ilang tinago nga mga depekto, aron sila makatan-aw sa sulod ug masusi pag-ayo ang komplikado nga mga emosyon ug mga ehersisyo sa ilang kaugalingong mga kasingkasing, ug makamatikod kon unsa ang sayop. ... Buot sa Dios nga ang Iyang mga alagad masinati sa moral nga makinarya sa ilang kaugalingong mga kasingkasing. (4T 85).

Sala nga Walay Panimuot nga Bug-os nga Nahibalo sa Katapusan. Ang panan-awon ni Zacarias bahin kang Josue ug sa Manolunda magamit uban ang talagsaong kusog sa kasinatian sa katawhan sa Dios sa pagtapos sa dakong adlaw sa pagtabon-sa-sala. ... Sama sa pagpangaliyupo ni Josue sa Manolunda, mao man usab ang salin nga simbahan, uban ang nadugmok nga kasingkasing ug matinuoron nga pagtuo, mangamuyo alang sa pasaylo ug kaluwasan pinaagi ni Jesus nga ilang Manlalaban. Sila hingpit nga nahibalo sa pagkamakasasala sa ilang mga kinabuhi, ilang nakita ang ilang kahuyang ug pagkadili-takos... (5T 472, 473).

Ang mga Serbisyo sa Sanctuary usa ka Matang sa Pagtangtang sa Wala Panimuot nga Sala gikan sa Hunahuna sa Tawo. Ang dugo ni Kristo, samtang kini mao ang pagpagawas sa mahinulsulon nga makasasala gikan sa pagkahinukman sa balaod, dili ang pagkansela sa sala; kini magpabilin sa rekord sa santuwaryo hangtod sa katapusang pagtabon-sa-sala; busa sa tipo ang dugo sa halad-sa-sala nagtangtang sa sala gikan sa mahinulsulon, apan kini nagpabilin sa santuwaryo hangtod sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala.

Sa dakong adlaw sa katapusang ganti, ... ang mga sala sa tanang tinuod nga mahinulsulon pagapapason gikan sa mga libro sa langit. Busa ang santuwaryo mapagawas, o malimpyohan, gikan sa rekord sa sala. Sa tipo, kining dakong buhat sa pagtabon-sa-sala o pagpapas sa mga sala, girepresentahan sa mga serbisyo sa Adlaw sa Pagtabon-sa-sala. ... Sama sa katapusang pagtabon-sa-sala ang mga sala sa tinuod nga mahinulsulon pagapapason gikan sa mga rekord sa langit, dili na kinahanglan nga hinumdoman o hunahunaon, mao nga sa tipo sila gidala ngadto sa kamingawan, nga nahimulag sa kongregasyon hangtod sa hangtod. (PP 357, 358).

Naningkamot si Satanas sa pagpugos kang [Jacob] sa pagbati sa iyang sala, aron mawad-an siya sa paglaum, ug mabungkag ang iyang pagkupot sa Dios. ... Ang langitnong Mensahero, aron sulayan

ang iyang pagtuo, nagpahinumdom usab kaniya sa iyang sala, ug naningkamot sa pag-ikyas gikan kaniya. ... Busa sa panahon sa kasamok, kon ang katawhan sa Dios adunay mga sala nga wala gisugid nga mopakita sa ilang atubangan samtang gisakit sa kahadlok ug kasakit, sila malumsan: ang kawalay paglaum moputol sa ilang pagtuo, ug dili sila makabaton og pagsalig sa pagpangamuyo sa Dios alang sa kaluwasan. Apan samtang sila adunay lawom nga pagbati sa ilang pagkadili-takos, wala silay tinago nga mga sayop nga ipadayag. Ang ilang mga sala mapapas na pinaagi sa matubsanong dugo ni Kristo, ug dili na nila kini mahinumduman. (PP 201, 202).

Wala Mailhi nga mga Kapitulo Mahitungod sa Atong Kaugalingon. Ang kapait sa kasubo ug kaulawan mas maayo pa kay sa pagpatuyang sa sala. Pinaagi sa kasakit, ang Dios nagpadayag kanato sa mga lama sa hampak sa atong mga kinaiya, aron pinaagi sa Iyang grasya atong mabuntog ang atong mga sayop. Ang wala mailhi nga mga kapitulo mahitungod sa atong kaugalingon giablihan kanato, ug ang pagsulay moabut, kon dawaton ba nato ang pagbadlong ug ang tambag sa Dios. (DA 301).

Ang Paglansang kang Kristo sa Krus mao ang Wala Mahunahuna nga Sala sa Tawo. Sa adlaw sa katapusang paghukom, ang matag nawala nga kalag makasabot sa kinaiya sa iyang kaugalingong pagsalikway sa kamatuoran. Ang krus ipresentar, ug ang tinuod nga pagdala niini makita sa matag hunahuna nga nabutaan sa kalapasan. Sa atubangan sa pananawon sa Kalbaryo uban sa misteryosong Biktima niini, ang mga makasasala mobarog nga hinukman. Ang matag bakak nga pasangil pagapapason. Ang apostasiya sa tawo makita sa iyang mangil-ad nga kinaiya. Makita sa mga tawo kon unsa ang ilang gipili. ... Kon ang mga hunahuna sa tanang kasingkasing ipadayag na, ang mga matinud-anon ug ang mga masukihon magkahiusa sa pagpahayag, "Matarong ug tinuod ang Imong mga dalan, Ikaw nga Hari sa mga balaan." (DA 58).

Giunsa Paglihok ang Walay Panimuot nga Hunahuna sa Paglansang sa Krus ni Kristo. Ang mga tumutuo ug dili tumutuo moapil isip mga saksi aron pagkumpirma sa kamatuoran nga wala nila masabti. Ang tanan magtinabangay sa pagtuman sa mga katuyoan sa Dios, sama sa gibuhay ni Anas, Caifas, Pilato, ug Herodes. Sa pagpatay kang Kristo, naghunahuna ang mga pari nga

ilang gituman ang ilang kaugalingong mga katuyoan, apan wala nila tuyoa ug wala tuyoa nga ilang gituman ang katuyoan sa Dios. (R&H, June 12, 1900).

Ang Paghukom Nagbutyag sa Natago nga Sulod sa Walay Panimuot nga Hunahuna. Ang talaan sa nangaging mga adlaw magpadayag sa kakawangan sa mga imbensyon sa tawo, nga pinaagi niini ang mga tawo nangayo og pasaylo sa ilang kaugalingon sa pagpasagad sa mga pag-angkon sa Dios. Ang Espiritu Santo mopadayag sa mga sayop ug mga depekto sa kinaiya nga unta mailhan ug matul-id. ... Haduol na ang panahon nga ang kinabuhi sa sulod hingpit nga mapadayag. Ang tanan makakita, nga daw makita sa salamin, sa paglihok sa tinago nga mga tinubdan sa motibo. Gusto sa Ginoo nga imong susihon karon ang imong kaugalingong kinabuhi, ug tan-awa kon unsa ang kahimtang sa imong rekord uban Kaniya. (R&H, Nov. 10, 1896).

Ang Sala Natago sa Kasingkasing. Ang kasingkasing mao ang bahandi sa sala; kon dili isalikway, kini gitagoan hangtod sa usa ka oras sa oportunidad, ug unya kini ipadayag, ug molihok. (Letter H-16f, 1892).

Ang Pagpanuktok sa Pultahan

Taliwala sa mga Adventista, lagmit mas daghan ang nasulti sa miaging gatos ka tuig bahin sa Mensahe sa Laodicea kaysa bisan unsang ubang hilisgutan. Apan tungod sa pipila ka katingad-an nga hinungdan, ang pagbag-o nga gipangayo sa mensahe daw wala gyud mahitabo. Samtang nagpadayon ang mga dekada, daw ang makalilisang nga espirituhanong mga kahimtang nga nanginahanglan og pagbag-o nahimong mas grabe pa.

Nahimo na ba kitang komon kaayo sa pamilyar nga pinulongan sa Pinadayag 3:14-21 nga kini usa ka pagpakaulaw? Gibunalan ba nato ang atong kaugalingon sa matag karon ug unya nga mga pagbiaybiay base niining mensahe hangtod nga kita maluya na sa masokistikong ritwal?

Kanus-a iwali ang katapusang sermon bahin sa mensahe sa Laodicea nga moresulta sa aksyon nga makatuman sa "tambag" nga gihatag sa Tinuod nga Saksi?

Kini nga libro wala gituyo nga usa ka pagbalik-balik sa gikapoy nga mga klise nga gigamit sa usa ka espiritu sa pagpangita og sayop. Atong tan-awon ang mensahe sa atong Ginoo gikan sa usa ka dili kasagaran nga panan-aw - ang mensahe sa 1888 sa pagkamatarong ni Kristo. Ang pamilyar nga mga pulong ni Jesus ngadto sa ikapitong simbahan mahimong makabaton og bag-o ug makapakurat nga kahulugan sa kahayag sa atong kasaysayan pagkahuman sa 1888. Kini mahimong "kasamtangang kamatuoran."

Ang kusog nga mga tingog nagsulti kanato nga walay paglaum alang sa simbahan; adunay paglaum kon atong buhaton ang giingon sa atong Ginoo: "Busa magmadasigon ka, ug paghinulsol".